

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

CAIET SELECTIV
DE INFORMARE
ASUPRA CREȘTERII COLECȚIILOR
BIBLIOTECII ACADEMIEI R. P. R.
CABINETUL NUMISMATIC

EXTRAS

12

---

aprilie — iunie

1965

Doza aparții 19 ian 1966 O.T.

CABINETUL NUMISMATIC

Achiziții recente¹

Listă întocmită de Octavian Iliescu,
Elena Isăcescu, Mihai Gramatopol și Constanța Popescu

Abrevieri: Av.: avers; Rv.: revers; c.l.(e.)(i.): cerc liniar (exterior) (interior); c.p.(e.) (i.): cerc perlat (exterior)(interior); c.ș.(e.)(i.): cerc de șnur (exterior)(interior); dr.: drept, dreapta; st.: stîng, stînga; AR.: aramă sau bronz; AR: argint; AV: aur; Bil.: bilon; M.C.: alte metale sau aliaje comune; r.: raion, raionul. Literele sau semnele nedistincte, ca urmare a uzării pieselor respective, au fost înlocuite cu...; cele care nu au fost imprimate, rămînînd în afara flanului piesei, au fost înlocuite cu (...). Numerele din paranteză reprezintă numerele de înregistrare.

Notă. Piesele care au numerele de înregistrare 1652 și I/17 au fost cedate de către Banca de Stat a R.P.R.,

Abrevieri bibliografice Numismatica antică

Müller	L.Müller, <u>Numismatique d'Alexandre le Grand</u> , Copenhaga, 1855
Müller-Lysimachus	L.Müller, <u>Die Münzen des thracischen Königs Lysimachus</u> , Copenhaga, 1858
B.M.C.The Ptolemies	Reginald Stuart Poole, <u>A Catalogue of the Greek Coins in the British Museum, The Ptolemies, Kings of Egypt</u> . Londra, 1883
Head	Barclay V.Head, <u>Historia Numorum</u> , ed.2-a, Oxford, 1911

-
1. Continuarea listelor publicate în Gaiet selectiv..., nr.1-2, 1961, p.379-402, 655-670; 4, 1962, p.293-387; 6, 1962, p.251-370; 8, 1963, p.279-422; 10, 1964, p.275-418.

- Babelon** Ernest Babelon, Description historique et chronologique des monnaies de la République romaine vulgairement appelées monnaies consulaires, 2 vol., Paris, 1885
- Grueber** H.A.Grueber, Coinage of the Roman Republic in the British Museum, 3 vol., Londra, 1910
- Sydenham** Edward A.Sydenham, The Coinage of the Roman Republic, Londra, 1952
- RIO** Harold Mattingly - Edward A.Sydenham etc., The Roman Imperial Coinage, I-V, IX, Londra, 1923-1951
- Cohen** Henry Cohen, Description historique des monnaies frappées sous l'empire romain communément appelées médailles impériales, 2-e éd., 8 vol., Paris, 1880-1892
- Ratto** Rodolfo Ratto, Monnaies byzantines et d'autres pays contemporaines à l'époque byzantine (Catalogue vente 1930), reimprimat de J.Schulman, Amsterdam, 1959
- Wroth I-II** Warwick Wroth, Catalogue of the Imperial Byzantine Coins in the British Museum, 2 vol., Londra, 1908
- Wroth III** Warwick Wroth, Catalogue of the Coins of the Vandals, Ostrogoths and Lombards and of the Empires of Thessalonica, Nicaea and Trebizond in the British Museum, Londra, 1911

Numismatica medievală și modernă

- Resch Adolf Resch, Siebenbürgische Münzen und Medaillen von 1538 bis zur Gegenwart, Hermannstadt (Sibiu), 1901
- CNI Corpus Nummorum Italicorum. Primo tentativo di un catalogo generale delle monete medievali e moderne coniate in Italia o da Italiani in altri paesi, VII, Veneto, 1915
- Miller-Loehr-Holzmair V. Miller zu Aichholz - A. Loehr - E. Holzmair, Österreichische Münzprägungen 1519-1938, 2 vol., Viena, 1948
- Hutten-Czapski Emeric Hutten-Czapski, Catalogue de la collection des médailles et monnaies polonaises (reimprimare), I, Graz, 1957
- Réthy Réthy László, Corpus nummorum Hungariae, 2 vol., Budapesta, 1899-1907
- Unger Unger Emil, Magyar éremhatározó. Középkor I. füzet (1000-1307), Budapesta, 1900
- Engel-Serrure Arthur Engel - Raymond Serrure, Traité de numismatique moderne et contemporaine, I, Paris, 1897

I. C o l e c ț i a   n u m i s m a t i c ă

MONED E ANTICE

M o n e d e   g r e c e ș t i

EUROPA

MACEDONIA

Regii Macedoniei

FILIP II (359-336 î.e.n.)

1. Av. Capul lui Herakles tânăr spre dr., cu pielea leului din Nemea. C.p.
Rv. ΦΙΛΙΠΠΟΥ orizontal în cîmp. Deasupra arc, dedesubt măciucă spre st. și trident spre dr. - c.p.
AV. 1/4 stater. 12 mm 2,12 g (I/17). Müller, nr.61 (Amphipolis).
2. Av. Ca mai sus. C.p.
Rv. ΦΙΛΙΠΠΟΥ Ca mai sus. C.p.
AV. 1/4 stater. 11 mm 1,85 g (I/21). Dubios.

ALEXANDRU CEL MARE (336-323 î.e.n.)

3. Av. Capul zeiței Athena spre dr., cu coif corintian, împodobit cu un șarpe.
Rv. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ în cîmpul dr., de sus în jos. Nike în picioare spre st., ținînd în dr.o cunună de lauri, în st.un stylis. În cîmpul st.protomă de grifon spre st.
AV. Stater. 17 mm 8,47 g (I/22). Müller, nr.293 (Abdera).
4. Av. Ca mai sus; colier de perle în jurul gîtului zeiței.
Rv. ΑΛΕΞΑΝΔΡ(·) Ca mai sus. În cîmpul st. sus monograma , jos corn al abundenței.
AV. Stater. 18 mm 8,41 g (I/17). Cf. Müller, nr.373 (Coela).
5. Av. Ca mai sus.
Rv. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ca mai sus; în cîmpul st.sus , jos

- AV. Stater. 18 mm 8,48 g (I/17). Müller, nr.817. Emis probabil la Callatis (cf.O. Iliescu, în Caiet selectiv..., 8, 1963, p.328, nr.309).
6. Av. Ca mai sus.
Rv. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ca mai sus; aceleași monograme.
AV.Stater. 19 mm 8,38 g (I/22).
7. Av. Ca mai sus.
Rv. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ca mai sus; în cîmpul st.sus și ramură de palm, jos ΣΙ
AV. Stater. 19 mm 8,59 g (I/17). Müller, nr.1409 (Sidon).
8. Av. Ca mai sus.
Rv. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ca mai sus; în cîmpul st. K
AV. Stater. 19 mm 8,49 g (I/22). Müller, nr.1638 (oraș incert).
9. Av. Ca mai sus.
Rv. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ca mai sus; în cîmpul st. ΕΑ
AV. Stater. 19 mm 8,57 g (I/17).
10. Av. Ca mai sus; urme de colier pe git.
Rv. Fără legendă (?). Nike ca mai sus ; în cîmpul st., simbol neclar.
AV. Stater. 18 mm 8,44 g (I/17). Rău conservat; falsificat antic?
11. Av. Ca mai sus.
Rv. ΒΑΣΙΛΕΩΣ în cîmpul st. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ în cîmpul dr., de sus în jos. Nike ca mai sus; jos în cîmpul st. X , în cîmpul dr. ΜΡ într-o cunună de lauri.
AV. Stater. 19 mm 8,46 g (I/17). Cf.Müller, nr.726 (Macedonia, Thracia și Thessalia).
12. Av. Ca mai sus.
Rv. ΒΑΣΙΛΕΩΣ (...) ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ca mai sus; jos în cîmpul st. cap de Silen spre st., în cîmpul dr. ΜΡ într-o cunună de lauri.
AV. Stater. 18 mm 8,48 g (I/17). Müller, nr.729 (aceeași indicație).
13. Av. Ca mai sus.
Rv. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (...) Ca mai sus; jos în cîmpul st.

MI, în câmpul dr. urme din monograma $\Lambda\Phi$ într-o cunună de lauri.

AV. Stater. 17 mm 8,48 g (I/22). Cu toartă și verigă de aur. Müller, nr.731 (aceeași indicație).

FILIP III (323-316 î.e.n.)

14. Av. Capul zeiței Athena spre dr., cu coiful corintian împodobit cu un șarpe.

Rv. $\Phi\Lambda\Lambda\Gamma\Gamma\Omega\Upsilon$ în câmpul dr., de sus în jos. Nike în picioare spre st., ținând în dr. o cunună de lauri, în st. un stylis. În câmpul st. $\Lambda\Phi$, jos șarpe încolăcit spre dr.

AV. Stater. 18 mm 8,46 g (I/17). Foarte uzat. Cf. Müller, nr.67 (oraș incert din Thracia meridională).

15. Av. Ca mai sus.

Rv. $\Phi\Lambda\Lambda\Gamma\Gamma\Omega\Upsilon$ Ca mai sus; în câmpul st. ΔH , în câmpul dr. Σ
AV. Stater. 18 mm 8,51 g (I/17). Müller, nr.119. (Oraș incert).

16. Av. Ca mai sus.

Rv. $\text{B}/\Lambda\Sigma\text{I}\Lambda\text{E}\Omega\Sigma$ în câmpul st.; $\Phi\Lambda\Lambda\Gamma\Gamma\Omega\Upsilon$ în câmpul dr., de sus în jos. Nike ca mai sus; în câmpul st. Θ , jos ΛH
AV. Stater. 18 mm 8,56 g (I/17). Müller, nr.23 (Acanthus)

THRACIA

Regii Thraciei

LYSIMACH (323-281 î.e.n.)

17. Av. Capul divinizat al lui Alexandru cel Mare spre dr., cu diademă și coarnele lui Zeus-Ammon.

Rv. $\text{B}/\Lambda\Sigma\text{I}\Lambda\text{E}\Omega\Sigma$ în câmpul dr.; $\Lambda\Upsilon\text{S}\text{I}\text{M}\text{A}\chi\text{O}\Upsilon$ în câmpul st., de sus în jos. Athena șezând pe tron spre st., ținând în dr. o Nike, mîna st.rezemată pe scut; alături o lance. În câmpul st. N^{P} , sub tron BY , în exergă trident spre st., între doi delfini.
AV. Stater. 20 mm 8,44 g (I/17). Müller, Lysimachus, nr.53 (Byzantium).

18. Av. Ca mai sus.

Rv. $\text{B}/\Lambda\Sigma\text{I}\Lambda\text{E}\Omega\Sigma$ $\Lambda\Upsilon\text{S}\text{I}\text{M}\text{A}\chi\text{O}\Upsilon$ Ca mai sus; în câmpul st. N^{P} , sub tron și în exergă ca mai sus.

AV. Stater. 20 mm 10,20 g (I/17). Montat ca broșă. Müller, Lysimachus, nr.181 (Byzantion).

19. Av. Ca mai sus.

Rv. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ Ca mai sus; în cîmpul st. ♂ , în afara legendei delfin în poziție verticală, cu botul în jos, în exergă trident.

AV. Stater. 19 x 20 mm 8,51 g (I/33). Cu toartă de aur. Emis la Byzantion?

20. Av. Ca mai sus.

Rv. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ Ca mai sus, dar Athena ține în dreapta un simulacru al zeiței Nike; în cîmpul st, simbol neclărit, sub tron ΒΥ , în exergă trident spre st., între doi delfini.

AV. Stater. 20 mm 8,50 g (I/22). Emis la Byzantion.

21. Av. Ca mai sus.

Rv. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ Ca mai sus, dar Athena ține o Nike; în cîmpul st. ΘΗ , în exergă ΚΟΙ .

AV. Stater. 20 mm 8,40 g (I/17). Müller, Lysimachus, nr.238 (Odessus).

22. Av. Ca mai sus.

Rv. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ Ca mai sus; în cîmpul st. ΘΕΜ , sub tron Το , în exergă trident spre st., între doi delfini.

AV. Stater. 20 mm 8,38 g (I/17). Factură barbară. Müller, Lysimachus, nr.273 (Tomis).

23. Av. Ca mai sus.

Rv. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ Ca mai sus; în cîmpul st. ♂ , sub tron și în exergă nici un semn distinctiv.

AV. Stater. 19 mm 8,89 g (I/17). Cu toartă și verigă de aur. Müller, Lysimachus, nr.508 (oraș incert).

24. Av. Ca mai sus.

Rv. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ Ca mai sus; în cîmpul st. Λ

AV. Stater. 18 mm 8,52 g (I/17). Cf. O. Iliescu, în Calet selectiv..., 8, 1963, p.316, nr.226 (cu aceeași monogramă).

25. Av. Ca mai sus.

Rv. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ Ca mai sus; în cîmpul st. Α , dedesubt Κ

AV. Stater. 19 mm 8,36 g (I/17).

26. Av. Ca mai sus.

Rv. ΒΑΣΙΛΕΩΣ (·) ΑΥΞΙΜΑΧ·(·) Ca mai sus; în cîmpul st. K , în exergă neclar.

AV. Stater. 18 mm 8,35 g (I/40). Perforat și foarte uzat.

27. Av. Ca mai sus, dar foarte șters.

Rv. Legenda și tipul șterse.

AV. Stater (falsificat modern). 17 mm 8,08 g (I/17). Uzat și lovit; cu toartă de aur.

ASIA

SYRIA

Regii Seleucizi

SELEUCUS I Nicator (312-280 î.e.n.)

28. Av. Capul Athenei spre dr., cu coiful corintian împodobit cu un panăș dublu și cu un șarpe ; zeița poartă părul împletit în numeroase cozi, cercei și colier de perle.

Rv. ΒΑΣΙΛΕΩΣ în cîmpul dr., de sus în jos; ΣΕΛΕΥΚΟΥ în cîmpul st., de jos în sus. Nike în picioare spre st., cu aripile desfăcute și părul strîns într-un coc, ținînd în dr. o coroană, în st. stylis. În cîmpul st. jos monograma M
AV. Stater. 18 mm 8,47 g (1684). Emis după 306 î.e.n. Cf. Egger, Auktions-Katalog, Viena, XLV, 1913, nr. 625, cu aceeași monogramă. Găsit înainte de 1940 la Ostrovu, r. Adam-clisi (planșa I).

Exemplarul achiziționat de Cabinetul numismatic, cu monograma reprodușă mai sus, reprezintă o variantă necunoscută de Ernest Babelon, Les rois de Syrie, d'Arménie et de Commagène, Paris, 1890.

În ce privește descoperirea acestei monede, observăm că în țara noastră, s-au găsit anterior în mai multe rînduri tetradrahme de la Seleucus I, amestecate cu piese de același nominal, emise în numele lui Alexandru cel Mare, al lui Filip al III-lea sau al lui Lysimah, uneori și cu tetradrahme geto-dacice datînd din sec. al III-lea î.e.n. Descoperirile cunoscute astăzi urmează de aproape cursul Dunării, de la Hînova (r. Timu-Sev, în) - localitate situată

la cca 16 km în aval de Turnu Severin -, pînă la Satu Nou, r.Adamclisi, în sud-vestul Dobrogei.¹ Staterul descris mai sus este însă cel dintîi exemplar găsit pe teritoriul țării noastre. Un alt exemplar a fost descoperit în 1895 la Anadolu, în apropiere de Reni (U.R.S.S.); făcea parte dintr-un tezaur care conținea peste 1000 de statari de la Filip al II-lea, Alexandru cel Mare, Filip al III-lea, Lysimah, Seleucus I (exemplarul amintit) și Demetrius Poliorcetes.² Aceste descoperiri probează că monedele bătute de Seleucus I au pătruns în regiunea Istro-pontică pe la începutul secolului al III-lea î.e.n.; ele au fost aduse aici probabil pe mare, grație relațiilor comerciale întreținute de orașele grecești așezate pe litoralul occidental al Mării Negre.³

N o t e

- 1 Cităm descoperirile următoare: a) tezaurul de la Hinova, r.Turnu Severin, cuprinzînd tetradrachme de la Alexandru cel Mare și Seleucus I, emisii originale și imitații ale aceluiași piese, găsite împreună cu tetradrachme geto-dacice de tipul Apollo-Amphipolis; despre acest tezaur, Suzana Dimitriu și Octavian Iliescu, About the Issues of the Apollo-Amphipolis Type and their Role in the Currency History of the Geto-Dacians, în Dacia, Nouvelle série, 3(1959), p.254-310; tetradrachmele, originale și imitații de tip Seleucus I, la p.275 și 278; b) tezaurul găsit la Rasa, r.Călărași, cuprîndea tetradrachme de la Alexandru cel Mare și Seleucus I și imitații geto-dacice ale tetradrachmei lui Filip al II-lea; cf. Const.Moisil, Informații noi cu privire la originea și caracterul monedelor dacice, în Buletin științific (Academia R.P.R.), 2(1950), p.36-59; Octavian Iliescu, Tezaurul de la Rasa, raionul Călărași, în Caiet selectiv..., nr.2, 1961, p.655-656; c) tezaurul de la Satu Nou, r.Adamclisi (pe malul Dunării, la 20 km. în aval de localitatea Ostrovu, loc al descoperirii staterului descris mai sus), cuprinde de asemenea tetradrachme de la Alexandru cel Mare, Filip al III-lea, Lysimah și Seleucus I; despre acest tezaur, Const.Moisil, ibid., p.62-65.

- 2 E.Pridik, Анадо́льскі́й кла́дъ золотыхъ статеровъ 1895 года, Sankt Peterburg (Leningrad), 1902, p.1, 30; pl. XII; despre acest tezaur, cf. Numismatisches Literatur-Blatt (ed.de M. Bahrfeldt), 26(1903), nr.131-132, p.1140-1141; Sydney P.Noë, A Bibliography of Greek Coins Hoards, ed.2-a, Numismatic Notes and Monographs, nr.78, New York, 1937, p.24-25, nr.46.
- 3 Ernest Babelon, op.cit., p.4, descrie o tetradrahmă de la Seleucus I (nr.21), avînd pe revers două contramărci ale orașului Callatis, încă o dovadă a circulației tetradrahmelor lui Seleucus I în regiunea istro-pontică.

AFRICA

EGIPT

P t o l o m e i i

ARSINOE II

29. Av. Capul său diademat și voalat, cu stephanos, spre dr.; în cîmpul st. K.
Rv. ΑΡΣΙΝΟΗ/ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ Dublu corn al abundenței, legat cu o panglică.
AV. Octodrahmă. 27 mm 28,07 g (I/17). Emisă după 270 f.e.n.
B.M.C. The Ptolemies, nr.36 (datată din vremea lui Ptolemeu VIII sau a lui Ptolemeu X, deci din perioada 146-107 f.e.n.)(planșa I).

ZEUGITANA

Carthago

30. Av. Capul zeiței Persephona spre st., cu colier și cercei. C.p.
Rv. Cal spre dr.
Electru. 18 mm 7,33 g (I/17). Head, p.879 (datată din perioada 340-242 f.e.n.).

31. Av. Ca mai sus. C.p.
Rv. Ca mai sus. C.p.
Electru, 18 mm 7,68 g (I/17).

M o n e d e d e i m i t a ț i e

Thracii (?)

32. Av. Capul divinizat al lui Alexandru cel Mare, cu diademă și coarnele lui Zeus-Ammon, spre dr.
Rv. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ în cîmpul dr.; ΑΥΓΙΑΣΤΗΝ în cîmpul st., de sus în jos. Athena șezînd pe tron spre st., ținînd în dr. simulacrul zeiței Nike, mîna st.rezemată pe scut; alături, lancea. În cîmpul st. $\square$, sub tron $\times \gamma$, în exergă trident spre st., între doi delfini; dedesubt, simbol neclar.
AV. Stater. 21 mm 6,38 g (I/17). Pentru rv., cf. supra, nr. 20. Probabil imitație tracică a staterului emis la Byzantion.

Geto - dacii

33. Av. ΚΟΣΩΝ în exergă. Consul roman precedat și urmat de cîte un lictor, în procesiune, spre st. C.p.
Rv. Acvilă cu aripile deschise, ținînd în ghiara dr.o cunună de lauri, în st.un sceptru globular, așezat orizontal, c.p.
AV. Stater. 19 mm 8,35 g (I/17). Perforat. Emis în Dacia. Cf.pentru av., Sydenham, nr.906, dinar emis de (Q.Caepio) Brutus, cca 60 f.e.n., iar pentru rv., Sydenham, nr.793, dinar emis de Q. Pomponius Rufus, cca 71 f.e.n., ceea ce ar constitui indicii pentru datarea staterului de mai sus în epoca lui Burebista. Despre aceste monede, cf. și M.A. Halevy, Autour d'un problème de numismatique antique, în Studiul clasice, III, 1961, p.89-92 (încercare de explicare a legendei ΚΟΣΩΝ)(planșa I).

Este cunoscut faptul că marea majoritate a staterilor de tip Koson provin din regiunea munților Orăștiei, unde s-au descoperit de altfel, în 1540 și 1800-1806, două masive tezaure, cuprinzînd asemenea monede (cf.C.Dalovvidu,

în Istoria României, I, Buc., p.276, care datează aceste emisiuni între anii 40 - 29 î.e.n.). Această împrejurare a determinat pe cei mai mulți autori care s-au ocupat de staterii "Koson" să-i considere ca monede geto-dacice, atribuindu-le lui Kotys sau Cotiso, rege dac din a doua jumătate a sec.I î.e.n., iar, mai recent, unui rege Coson, care nu ar fi identic cu Cotiso (C.Daicoviciu, op.cit., p.276, 290; cf. H.Daicoviciu, Dacia, Buc., 1965, p.118-119). Descoperirea tiparelor monetare din cetatea dacică de la Tilișca (N.Lupu, Die Münze in der dakischer Burg von Tilișca, în Forschungen zur Volks- und Landeskunde, 7, 1964, nr.1, p.5-31) a adus elemente noi, care ne permit să considerăm și staterii de tip Koson ca monede geto-dacice, bătute cu tipare confecționate după modelul dinarilor romani republicani. Problema datării lor rămâne însă în discuție, până la noi cercetări.

28

33

29

152

156

445

444

447

Plansa I. Monede antice din achiziții recente

M o n e d e   r o m a n e

Republica

Monedele descrise mai jos alcătuiesc o mică colecție cedată de Banca de Stat a R.P.R. Pieseile componente sînt foarte bine conservate, multe din ele cu efigiile și simbolurile proeminente.

Pentru facilitarea identificării, am dat și trimiterile la lucrările lui H.A.Gruerber și E.Babelon.

C. Terentius Lucanus^{*)}

34. Av. Capul Romei cu coif spre dr. Părul pe gît în șuvițe ondulate. În spate Victoria spre dr., cu coroană în mînă. În cîmpul st. X

Rv. C.ER. LVC. Dioscurii galopînd spre dr.
ROMA

AR. Dinar. 19 mm 3,75 g (1735/482). Emis la Roma între 135-126 î.e.n. Sydenham nr.425; Gruerber I,775; Babelon 10 (Terentia).

Cn.Gellius

35. Av. Capul Romei cu coif spre dr.; în cîmpul st. x, totul în cunună de laur.

Rv. CN.GEL. - c.l.e. Marte și Nerio în cvadrigă spre dr.
ROMA

AR. Dinar. 19 mm 3,78 g (1735/486). Emis la Roma între 135-126 î.e.n. Sydenham nr.434; Gruerber I,918; Babelon. 1 (Gellia).

Cn.Lucretius Trio

36. Av.TRIO, în cîmpul st. Capul Romei cu coif spre dr.Sub bărbie X.

---

*) Magistratilor care nu au anul funcțiunii în paranteze nu li se cunoaște cu precizie data exercitării magistraturii, iar emisiunile lor sînt date cu aproximație.

Rv. CN. LVGR Dioscurii în galop spre dr.

ROMA

AR. Dinar. 18 mm 3,96 g (1735/480). Emis la Roma între 135 - 126 î.e.n. Sydenham, nr.450; Grueber, I, 929; Babelon, I (Lucretia).

Sex. Pompeius Postulus

37. Av. Capul Romei cu coif spre dr. În câmpul st. vas, sub bărbie X

Rv. SEX. P O, în câmpul dr.; (.....), în câmpul st.; .OMA, în exergă. Lupoasca spre dr. alăptînd gemenii. În spate ficusul cu păsări pe ramuri. În st. păstorul Faustulus, în picioare spre dr.

AR. Dinar. 20 mm 3,85 g (1735/461). Emis în Italia, între 133-126 î.e.n. Sydenham, nr. 461 a; Grueber, I, 927. Moneda înscuțiază descendența magistratului din Faustulus.

P. Maenius Antiaticus

38- Av. Capul Romei cu coif spre dr. În câmpul st. * - c.p.e.

39. Rv. P. ME AV - c.p.e. Victoria în cvadrigă spre dr. și -
ROMA

întind coroana și hățurile.

AR. Dinar. 20 mm 3,86 g (1735/481); 18 mm 3,83 g (1735/425). Emis la Roma între 119-110 î.e.n. Sydenham, nr.492; Grueber, I, 988; Babelon, 7 (Maenia).

C. Servedius

40- Av. Capul Romei cu coif spre dr. În spate cunună de laur.

41. Dedesubt * ROMA - c.p.e.

Rv. C. SERVEILI. M.F (în exergă) - c.p.e. Dioscurii în galop în sens opus cu capetele întoarse față în față și suțilele încrucișate.

AR. Dinar. 21 mm 3,70 g (1735/420); 19 mm 3,68 g (1735/421). Emis în Italia centrală între 110-108 î.e.n. Sydenham, nr. 525, Grueber, II, p.279, nr.540; Babelon, I (Servilia).

M. Furius Philus

42. Av. M.FOVRI.L.F. (circular) - c.p.e. Capul lui Janus, la-

reat.

Rv. ROMA ↑ (în cîmpul dr.) MLI (în exergă) - c.p.e. Roma, cu coif crestat în picioare spre st. așezînd o coroană pe un trofeu format din armură, scuturi și trompste galice. Deasupra stea.

AR. Dinar. 19 mm 3,86 g (1735/490). Emis în centrul Italiei între 110-108 î.e.n. Cf. Sydenham, nr.529 (cu omiterea legendei ROMA din cîmpul dr.), Grueber, II, p.283, nr.500; Babelon, 18 (Furia).

Emisiune anonimă (110-108 î.e.n.)

43. Av. ROMA (sub cap) - c.p.e. Capul Romei cu coif crestat și vizor ascuțit spre dr. Buclă de păr pe umărul st. În spate X.

Rv. Roma șezînd spre dr. pe două scuturi, sprijinindu-se cu mîna st. în lance. În față lupoaica cu gemenii. În cîmpul dr. și st. cîte o pasăre zburînd spre interiorul flanului.

AR. Dinar. 20 mm 3,78 g (1735/468). Emis în centrul Italiei între 110-108 î.e.n. Sydenham, nr.530; Grueber, II, p.284, nr.562; Babelon, I, p.72, nr.176.

M.Tullius (109 î.e.n.)

44. Av. ROMA ↓ (în cîmpul st.). Capul Romei cu coif spre dr. Buclă de păr pe umărul st.

Rv. M.TVLLI (în exergă) - c.l.e. Victoria, ținînd o ramură de palm lungă, în cvadrigă spre dr. Deasupra coroană, dedesubt X.

AR. Dinar. 19 mm 3,70 g (1735/469). Emis în nordul Italiei sau în Gallia Cisalpină. Sydenham, nr.531; Grueber, II, p.266, nr.502; Babelon, 1 (Tullia).

Q.Fabius Labeo (109 î.e.n.)

45. Av. ROMA (în cîmpul st.) LABEO↑(în cîmpul dr.)- c.p.e. Capul Romei cu coif spre dr. Sub bărbie X.

Rv. Q.FABI (în exergă) - c.p.e. Jupiter în cvadrigă spre dr. azvîrlînd fulgerul cu dr., iar în mîna st. ținînd sceptrul și hățurile. Sub cai, proră spre dr.

AR. Dinar. 18 mm 3,75 g (1735/426). Emis în nordul Italiei sau în Gallia Cisalpină. Sydenham, nr.532; Grueber,II, p. 264, nr.494; Babelon, 1 (Fabia).

M. Sergius Silus (108 f.e.n.)

46. Av. ROMA ↓ * (în cîmpul st.) RY S.C. ↑ (în cîmpul dr.) - c.p.e. Capul Romei cu coif spre dr.

Rv. M.SERGI - c.p.e. Călăreț galopînd spre st. În mîna st. SILVS

ține o sabie și capul unui barbar. În cîmp Q.

AR. Dinar. 18 mm 3,78 g (1735/498). Emis ca mai sus. Sydenham, nr.534; Grueber,II, p.258, nr.490; Babelon,1,(Sergia).

O.Curtius,M/Junius/Silanus (108-107 f.e.n.)

47. Av. Q.CVERT ↑ (în cîmpul dr.) - c.p.e. Capul Romei cu coif spre dr. În cîmpul st. X

Rv. M.SIA - c.l.e. Jupiter în evadrigă spre dr., azvîrlînd ROMA

fulgerul și ținînd cu st. sceptrul și bățurile. Deasupra lituus.

AR. Dinar. 21 mm 3,78 g (1735/485). Emis ca mai sus. Sydenham,nr.537; Grueber,II,p.257, nr.483; Babelon, 2 (Curtia); Babelon 9 (Junia).

L. Flaminus Cilo (106-105 f.e.n.)

- 48- Av. ROMA ↓ (în cîmpul st.) - c.p.e. Capul Romei cu coif spre
51 dr. Sub bărbie X.

Rv. L.FLAMI.. - c.p.e. Victoria, în bigă spre dr., ținînd în CILO

mîna dr. o cunună.

AR. Dinar. 19 mm 3,80 g (1735/472); 3,87 g (1735/483); 3,78 g (1735/484); 3,82 g (1735/507). Emis ca mai sus. Sydenham, nr.540; Grueber,II,p.278, nr.537; Babelon,1 (Flaminia).

M.Sergius Silus (109 f.e.n.)

- 52- Av. ROMA ↓ * (în cîmpul st.) RY S.C. ↑ (în cîmpul dr.) -
53 c.p.e.

Rv. M.SERGI - c.p.e. Călăreț în galop spre st., ținînd în SILVS

mîna st. o sabie și capul unui barbar. În cîmp
AR. Dinar. 18 mm 3,78 g (1735/436); 3,70 g (1735/437).
Emis într-o monedărie italică necunoscută, împreună cu bron-
zuri, în etalonul uncial reintrodus. Sydenham, nr. 544; Grue-
ber, II, p. 269, nr. 512; Babelon, I (Sergia).

M. Cippius (107 î.e.n.)

54. Av. M. CIPI. M. F ↑ (în cîmpul dr.) - c.p.e. Capul Romei cu
coif spre dr. În spate X

Rv. ROMA (în exergă) - c.p.e. Victoria în bigă spre dr. țî-
nînd o ramură de palm. Sub cai simbol cîrmă culcată spre
dr.

AR. Dinar. 18 mm 3,84 g (1735/487). Emis ca mai sus. Syden-
ham, nr. 546; Grueber, II, p. 271, nr. 522; Babelon, I (Cipia).

L. /Marcius/ Philippus (105-104 î.e.n.)

55. Av. ♂ ↓ - c.p.e. Cap spre dr. (Filip V al Macedoniei) pur-
tînd coif ornamentat cu coarne de capră. Sub bărbie sigla
Φ

Rv. .... (L. PHILIPPVS) înscris pe o bază - c.p.e. Sta-
tuie ecvestră pe o bază în dr. Călărețul ține pe umăr o
ramură. Sub cal floare. În exergă * (pe exemplarul nos-
tru lipsă).

AR. Dinar. 19 mm 3,85 g (1735/497). Emis ca mai sus. Sy-
denham, nr. 551; Grueber, II, p. 277, nr. 532; Babelon, I 2
(Marcia).

C. Fonteius (109 î.e.n.)

56. Av. Cap ianitor (Fons sau Fontus) bine demarcat la linia
de unire. În cîmpul din dr. jos * , în cel din st. P cu
..... (perle) sub gît.

Rv. C. FONT (în cîmpul superior) ROMA (în cîmpul inferior)
- c.p.e. Galeră spre dr. cu oîrmaci și trei rămași.

AR. Dinar. 21 mm 3,70 g (1735/463). Emis în sudul Italiei
(Rhegium?). Sydenham, nr. 555; Grueber, II, p. 292, nr. 597 f;
Babelon, I. (Fontela).

L. Caesius (103 î.e.n.)

57. Av. Bustul lui Vejovis tânăr, întors spre st., diademat și cu mantaua aruncată pe umărul st. În mina dr. ține fulgerul. În câmpul dr. monograma A

Rv. L. CAESII (în exergă). Doi Lares șezând spre dr. pe câte o stincă. Fiecare ține în mână o lance, mângâind un câine așezat între ei. Deasupra, capul lui Vulcan spre st. În câmpul st. A, în cel dr. R

AR. Dinar. 20 mm 3,80 g (1735/452). Emis ca piesele de mai sus. Sydenham, nr. 564; Grueber, II, p. 290, nr. 585; Babelon, 1 (Caesia). Monogramele de pe revers sînt interpretate ca LARES REGIENSES.

M. Herennius (101 î.e.n.)

58. Av. PIETAS I (în câmpul st.) - Capul diademat al zeiței spre dr.

Rv. M. HERENNI I (în câmpul st.) - c.p.e. Tânăr gol (Amphinomus sau Anapias) alergînd spre dr., purtîndu-și tatăl pe umăr, care privește înapoi și ridică mina dr. În câmpul dr. literă cu punct: V

AR. Dinar. 18 mm 3,72 g (1735/434). Emis ca piesele de mai sus. Sydenham, nr. 567 a; Grueber, I, 1258 f.

L./Cornelius/Scipio Asiagenus (101 î.e.n.)

59. Av. Capul lui Jupiter laureat spre st. În câmpul dr. literă cu punct: Q - c.p.e.

Rv. L. SCIPII ASIAG. (în exergă) - c.p.e. Jupiter în cvadrigă spre dr., aruncînd fulgerul și ținînd în mina st. sceptrul și hățurile.

AR. Dinar. 20 mm 3,85 g (1735/518) dantelat. Emis la Roma? Sydenham, nr. 576; Grueber, I, nr. 1360 f; Babelon, 24 (Cornelia).

60- Av. Ca mai sus. Sub bărbie respectiv T și C

61. Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 19 mm 3,75 g (1735/516); 19 mm 3,90 g (1735/517). Sydenham, nr. 576 a; Grueber, I, 1374 f.

- 62- Av. Capul lui Jupiter laureat spre st. - c.p.e.
63. Rv. Ca mai sus. Deasupra cvadrigei respectiv A și L
AR. Dinar. 18 mm 3,69 g (1735/514); 19 mm 3,50 g (1735/519)
Sydenham, nr.576 b; Grueber I, 1381 f.
64. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus, dar în exergă sub inscripție : D.
AR. Dinar. 18 mm 3,72 g (1735/515). Sydenham, nr.576 c ;
Grueber, I, 1399 f.

L./Aurelius/ Cota (101 f.e.n.)

65. Av. Bustul lui Vulcan spre dr. purtînd pălărie conică laureată. În cîmpul st.* și clește de fierar ; totul în cunună de laur. - C.p.e.
Rv. L. COT (în cîmpul de jos) - c.p.e. Vultur pe fulger, cu capul întors spre st. În cîmpul dr. M., totul în cunună de laur.
AR. Dinar. 19 mm 3,78 g (1735/505). Dantelat. Emis la Roma? Sydenham, nr.577 a; Grueber, I, nr.1305 f.

L. Julius (100-97 f.e.n.)

66. Av. Capul Romei spre dr. În cîmpul st. spic de grîu- c.p.e.
Rv. L. IVLI (în cîmpul inferior) - c.p.e. Victoria în bi-gă spre dr.
AR. Dinar. 20 mm 3,78 g (1735/448). Emis la Roma (emisiune regulată). Sydenham, nr.585; Grueber, I, nr.1676; Babelon, 3 (Julia).

L. Cassius Caecianus (93 f.e.n.)

67. Av. CAECIA/†-(în cîmpul dr.) - c.p.e. Bustul drapat al lui Ceres spre st., purtînd cunună de spice. În cîmpul dr.sus, C.
Rv. L.CASSI (în exergă) - c.p.e. Doi boi înjugați spre st. Deasupra simbol plug și T.
AR. Dinar. 19 mm 3,78 g (1735/473). Emis la Roma. Sydenham, nr.594; Grueber, I, nr.1725 f.; Babelon, 4 (Cassia). Literele de serie pe avers și pe revers sînt combinate în ordine alfabetică inversă, adică A cu X, B cu V, mergînd pînă la K cu M., unde seria se oprește.

L. Thorius Balbus

68. Av. I.S.M.R. + (în cîmpul st.) - c.p.e. Capul lui Juno din Lanuvium spre dr. acoperit cu piele de capră.
Rv. L.THORIVS - c.p.e. Taur năpustindu-se spre dr., în cîmpul superior sigla H.
AR. Dinar. 19 mm 3,67 g (1735/493). Emis între 100-95 î.e.n., în nordul Italiei. Sydenham, nr.598; Grueber, I, nr.1615 f; Babelon, 1 (Thoria). I.S.M.R. = Juno Sispes Mater Regina, taurul fiind emblema familiei Thoria.

M. Serveilius

69. Av. Capul Romei cu coif spre dr. În spatele capului litera grecească $\times$ - c.p.e. Stil linear foarte plat.
Rv. M.SERVEILI-C.F. (în exergă) - c.p.e. Doi soldați luptînd scoboriți de pe cal, înarmați cu sabie și scut. În spatele fiecăruia calul ridicat în două picioare. În cîmpul inferior, sub numele magistratului, litera latină C.
AR. Dinar. 23 mm 3,72 g (1735/422). Emis ca mai sus. Sydenham, nr.602; Grueber, I, nr.1660; Babelon, 13 (Servilia). Literele grecești și latinești de pe avers și revers sînt combinate în ordine alfabetică inversă.

/L.Calpurnius/Piso, /Q.Servilius/ Caepio

70. Av. PISO + (în cîmpul st.) CAEPIO Q (sub cap) - c.p.e. Capul laureat al lui Saturn spre dr. În cîmpul st. simbol harfă, în cel superior simbol nedistinct.
Rv. AD.PRV.PNV (în exergă) - c.p.e. Două figuri (Piso și EX.S.C.
Caepio) șezînd spre st. pe cîte un subsellium. Personajul din st. privește înapoi, iar celălalt întinde mîna dr. De fiecare parte cîte un spic de grîu.
AR. Dinar. 19 mm 3,82 g (1735/477). Emis între 96-91 î.e.n. într-o monetărie auxiliară din Italia. Sydenham, nr.603 a; Grueber, I, nr.1128.

L./Calpurnius/Piso Frugi (90-89 î.e.n.)

71. Av. Capul lui Apollo spre dr., cu părul lung răsucit în

buole, cunună de laur cu panglicile răsfirate pe spate. In câmp st. simbol ancoră, iar sub bărbie semnul * -c.p.e. Rv. L.PISO-L.F - (in câmpul inferior) - c.p.e. Călăreț gol galopînd spre st., purtînd o torță aprinsă. In câmpul superior simbol trident spre st.

AR. Dinar. 19 mm 3,92 g (1735/418). Emis într-o monetărie italică auxiliară. Sydenham, nr.652; Grueber, I, nr.1861- 3; Babelon, 9.

72. Av. Capul lui Apollo laureat spre dr. In câmpul st. numeral CXXIII - c.p.e.

Rv. L.PISO-^{FA}FRVGI (in câmpul inferior) - c.p.e. Călăreț gol in galop spre dr. cu o ramură de palm. Deasupra numeral C

AR. Dinar. 18 mm 3,92 g (1735/414). Emis ca mai sus. Sydenham, nr.661; Grueber, I, nr.1900 - 36.

73. Av. Ca mai sus. In câmpul st. numeral CIIII.

Rv. L. PISO-^{ROM}FRVGI - c.p.e. Ca mai sus. In câmpul superior numeral CXXVIII.

AR. Dinar. 19 mm 3,69 g (1735/520). Emis ca mai sus. Sydenham, nr.662; Grueber, I, nr.1895 - 9.

74. Av. Ca mai sus. In câmpul st. sigla T, in cel dr. B.-c.p.e.

Rv. L.PISO FRVGI - c.p.e. Ca mai sus. Deasupra litere nedistincte.

AR. Dinar. 20 mm 2,75 g (1735/415). Emis ca mai sus. Sydenham, nr.665; Grueber, I, nr.2070-84.

75. Av. Ca mai sus. In câmpul st. sigla M, in cel dr. E.-c.p.e.

Rv. Ca mai sus. - c.p.e. In câmpul inferior H.

AR. Dinar. 20 mm 3,82 g (1735/522). Emis ca mai sus. Sydenham, nr.665 a; Grueber, I, nr.2085 - 94.

76. Av. Ca mai sus - c.p.e. In câmpul st. simbol albină, sub bărbie litera G.

Rv. Ca mai sus - c.p.e. In câmpul superior simbol greblă?, in cel inferior litera V.

AR. Dinar. 19 mm 3,77 g (1735/413). Emis ca mai sus. Sydenham nr.669 a; Grueber, I, nr.2009 - 24.

77. Av. Ca mai sus - c.p.e. In câmpul st. ancoră. Sub bărbie litera A.

Rv. Ca mai sus. - C.p.e. In câmpul superior litera C, iar

în cel inferior simbol greblă?

AR. Dinar. 19 mm 3,77 g (1735/416). Emis ca mai sus. Sydenham, nr.669 b.; Grueber, I, nr.2025-32.

C. Vibius Pansa (89-88 î.e.n.)

78. Av. PANSA ↓ (în cîmpul st.) - c.p.e. Capul lui Apollo laureat spre dr. Sub bărbie simbol.

Rv. C.VIBIVS.C.F (în exergă) - c.p.e. Minerva în cvadrigă, spre dr., ținînd un trofeu în mîna dr., sulîta și bățurile în st.

AR. Dinar. 20 mm 3,79 g (1735/475). Emis în monetărie italiană secundară. Sydenham, nr.684; Grueber, I, nr.2244 - 79; Babelon, I.

Q. Titius (88 î.e.n.)

79- Av. Cap bărbătesc spre dr. cu barbă ascuțită și diademă cu 80. panglici răsfirate la spate (Mutinus Titinus).

Rv. ....TI (pe o bază Q.TITI) - c.l.e. Pegasus galopînd spre dr.

AR. Dinar. 19 mm 3,77 g (1735/504); 3,66 g (1735/500). Emis ca mai sus. Sydenham, nr.691; Grueber, I, nr.2220; Babelon, I, (Titia).

81. Av. Capul lui Bachus tînăr spre dr., încoronat cu cununa de iederă. - c.l.e.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 17 mm 3,69 g (1735/499). Emis ca mai sus. Sydenham, nr.692; Grueber, I, nr.2225; Babelon, 2 (Titia).

L. Titurius Sabinus (88 î.e.n.)

82. Av. SABIN ↓ (în cîmpul st.) - c.p.e. Capul lui Tatius bărbos spre dr. În față Λ

Rv. L. TITVR1 (în exergă) - c.p.e. Doi soldați față în față, fiecare purtînd în brațe o femeie sabină.

AR. Dinar. 19 mm 3,94 (1735/491). Emis la Roma. Sydenham, nr.698; Grueber, I, nr.2322; Babelon, I (Tituria).

83. Av. Ca mai sus. - C.p.e. dar fără monogramă.

Rv. Ca mai sus - C.p.e.

AR. Dinar. 17 mm 3,79 g (1735/488). Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 698 a; Grueber, I, nr. 2325; Babelon, 2. (Tituria).

Emisiune anonimă (85-84 î.e.n.)

84- Av. Capul lui Vejovis spre dr., purtând cunună de stejar,
86. părul în bucle. Dedesubt fulger - c.p.e.

Rv. Jupiter în cvadrigă spre dr., ținând fulgerul în dr. și bățurile în st. - c.p.e.

AR. Dinar. 18 mm 3,78 g (1735/439); 3,88 g (1735/440); 19 mm 3,98 g (1735/476). Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 723; Grueber, I, nr. 2622.

Mn. Fonteius (84 î.e.n.)

87. Av. M. FONTEI. C.F. (în cîmpul st. - C.p.e. Cap de tină
spre dr. laureat, cu părul în bucle lăsate pe gît. Sub cap
fulger. Sub bărbie monograma M

Rv. Genius înaripat, copil, șezînd călare pe o capră spre
dr. Deasupra bonetele Dioscurilor. În exergă tyrs cu pan-
glici spre dr. Totul în cunună de laur. - c.p.e.

AR. Dinar. 20 mm 3,79 g (1735/478). Emis într-o monetărie
italică auxiliară. Sydenham, nr. 724; Grueber, I, nr. 2476; Ba-
belon, 9 (Fonteia).

88. Av. M. FONTEI ↓ (în cîmpul st.) - c.p.e. Ca mai sus. Sub
bărbie C.F.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 20 mm 3,67 g (1735/479). Emis ca mai sus. Sy-
denham, nr. 724 a; Grueber, I, nr. 2478; Babelon, 10 (Fonteia).

C. Licinius Macer (83 î.e.n.)

89- Av. Bustul lui Vejovis spre st., diademat, văzut din spate,
91. cu mantaua pe umărul st.; cu dr. aruncă fulgerul - c.p.e.

Rv. C. LICINIUS. L. F. (în exergă) - c.p.e. Minerva în cva-
MACER

drigă spre dr., ținînd sulița și scutul.

AR. Dinar. 21 mm 3,67 g (1735/417); 22 mm 3,86 g (1735/419);
26 mm 3,49 g (1735/466). Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 732;
Grueber, I, nr. 2467; Babelon, 16 (Licinia).

L./Marcius/ Censorinus (82-81 î.e.n.)

92- Av. Capul lui Apollo laureat spre dr. - c.p.e.

94. Rv. L. CENSOR ↓ (în cîmpul st.) - c.p.e. Satirul Marsyas înmers spre st., purtînd pe umeri un burduf cu vin; mîna dr. ridicată. În spate, figură drapată pe coloană.
AR. Dinar. 18 mm 3,80 g (1735/433); 17 mm 3,88 g (1735/472); 18 mm 4,15 g (1735/532). Emis la Roma. Sydenham, nr. 737; Grueber, I, nr. 2657; Babelon, 24 (Marcia).

P.Crepusius (82-81 î.e.n.)

95. Av. Capul lui Apollo laureat spre dr. În cîmpul st. sceptru și litera S. Sub bărbie, simbol aripă - c.p.e.
Rv. P. CREPVSII (în exergă) - c.p.e. Călăreț în galop spre dreapta aruncînd sulita. Excentric pe flanș, fără numeral.
AR. Dinar. 18 mm 4,58 g (1735/460). Emis la Roma. Sydenham, nr. 738 a; Grueber, I, nr. 2673 f.

C.Norbanus (80 î.e.n.)

96. Av. C NORBANVS - c.p.e. Capul lui Venus diademat spre dr., cu cercei. În cîmpul st. numeralul LXXXIII.
Rv. Fascii între spic de grâu (st.) și caduceu (dr.) - c.p.e.
AR. Dinar. 20 mm 3,85 g (1735/450). Sydenham, nr. 739.
97. Av. Ca mai sus, dar în cîmpul st. numeralul XIII - c.p.e.
Rv. De la st. la dr. ornament de proră, fascii, caduceu și spic. - c.p.e.
AR. Dinar. 20 mm 3,90 g (1735/447). Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 740; Grueber, I, nr. 2827 f; Babelon, 1 (Norbana).

C.Mamilia Limetanus (82-81 î.e.n.)

98- Av. Bustul lui Mercur spre dr. cu petasus înaripat. În
99. cîmpul st. simbol caduceu și litera L - C.l.e.
Rv. C. MAMILI ↓ (în st.) LIMAN ↑ (în dr.) - C.p.e. Ulysses mergînd spre dr., sprijinindu-se în baston, mîna dr. întinsă către cîinele Argus de la picioare.
AR. Dinar. 20 mm 3,80 g (1735/441); 19 mm 3,51 g (1735/474). Dantelat. Emis la Roma. Sydenham, nr. 741; Grueber, I, nr. 2716; Babelon 6 (Mamilia).

Q. Antonius Balbus (81 i.e.n.)

100- Av. S.C.↓ (în câmpul st.) - C.p.e. Capul lui Jupiter laureat spre dr.

Rv. Q.A.O.BA.B (în exergă) - c.p.e. Victoria, în cvadrigă spre dr. ținând cunună și ramură de palm. Sub cai respectiv litera L și V.

AR. Dinar. 19 mm 3,75 g (1735/512); 19 mm 3,63 g (1735/513). Dantelat. Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 7426; Grueber, I, nr. 2750 f.

L. Volteius Strabo (81 i.e.n.)

102. Av. Capul lui Jupiter laureat spre dr. În spate litera A - C.p.e.

Rv. L. V.O.L.F.S.R.A (în exergă). - C.p.e. Europa șezând pe taur în galop spre st. ținându-și vâul umflat de vânt în spate. În câmpul st. fulger înaripat. Sub taur frunză de viță cu vîrfurile spre dr.

AR. Dinar. 18 mm 3,98 g (1735/508). Dantelat. Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 743; Grueber, I, nr. 3142 f.; Babelon, 6 (Volteia).

A. Postumius Albinus (79 i.e.n.)

103. Av. Bustul Dianei drapat spre dr., cu colier și cercei. Pe umăr tolba cu arc și săgeți. Deasupra bucraniu.

Rv. A. POST. A.F.S.N. A.BIN (deasupra) - c.p.e. Personaj togat în picioare spre st., ridicînd brațul st. deasupra capului unui bou, spre dr. În centru altar aprins. Întregul grup așezat pe o structură stîncoasă.

AR. Dinar. 19 mm 3,81 g (1735/451). Dantelat. Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 745; Grueber, I, nr. 2836; Babelon, 7 (Postumia).

104- Av. HISPAN + (în câmpul st.) - c.p.e. Capul Hispaniei spre
105. dr., cu vîl, și părul despletit.

Rv. A. - POST. A.F - S.N. - A.BIN (în câmp și exergă) - c.p.e. Personaj în togă, în picioare spre st., ridicînd brațul dr. asupra unui steag cu acvilă. În dr. fascie cu secure.

AR. Dinar. 20 mm 3,99 g (1735/442); 20 mm 3,16 g (1735/449).

Dantelat. Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 746; Grueber, I, nr. 2839; Babelon, 8 (Postumia).

C. Valerius Flaccus (82-81 î.e.n.)

106. Av. Bustul drapat al Victoriei înaripate spre dr., purtînd colier și cercei. Părul pieptănat în şuvițe și prins la spate. În cîmpul st. litera S.

Rv. C. V. .FLA↑ (în cîmpul st.); IMPERAT (în cîmpul dr.); EX S.C (jos) - c.p.e. Vultur al legiunii între două stindarde pe care se află înscris în st. H (Haastati), iar în dr. P (Principes).

AR. Dinar. 18 mm 3,86 g (1735/454). Emisiune militară în Gallia. Sydenham, nr. 747 b; Grueber II, p. 389, 13 f.

C. Annus/Luscus/, L. Fabius Hispaniensis (81-80 î.e.n.)

107. Av. C. ANNI. T.F.T.N. PRO.COS.EX.S.C @ - c.p.e. Bustul Annei Perenna spre dr., drapat și diademat, purtînd colier și cercei. În spate simbol caduceu înaripat, în dr. simbol balanță.

Rv. L.FABI.L.F.HISP. (în exergă) - Victoria în cvadrigă spre dr., ținînd ramura de palm și bățurile. În cîmp sigla Q (quaestor).

AR. Dinar. 20 mm 3,86 g (1735/496). Emisiune militară în Spania. Sydenham, nr. 748; Grueber II, p. 352, 1 f.; Babelon, 2 (Annia).

/Quintus Caecilius Metellus Pius/ (77 î.e.n.)

108. Av. Capul Pietății spre dr., diademat, purtînd cercei și părul strîns în coc. În cîmpul dr. cocostîrc - c.l.e.

Rv. Q.C.M.Π. I (în exergă) - Elefant în mers spre st., cu clopot de gît.

AR. Dinar. 18 mm 3,60 g (1735/446). Emisiune militară în Spania. Sydenham, nr. 750; Grueber II, p. 357, 43; Babelon, 43 Caecilia).

109. Av. Ca mai sus - c.p.e.

Rv. Lituus și vas cu toartă supraînălțată. În exergă IMPER.- Totul în cunună de laur.

AR. Dinar. 20 mm 4,00 g (1735/455). Dantelat. Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 751; Grueber II, p. 357, nr. 47; Babelon, 44.

Emisiune anonimă (85 î.e.n.)

110. Av. Capul lui Venus spre dr., cu diademă, cercei și colier - c.p.e.

Rv. Dublu corn al abundenței, umplut cu flori și fructe, înălțuit cu panglică. În câmpul inferior Q - c.p.e.

AR. Dinar. 18 mm 3,90 g (1735/456). Emis în provinciile din răsărit. Sydenham, nr. 755; Grueber, II, p. 464, nr. 17; Babelon, 33 (Cornelia).

L./Cornelius/ Sulla, L. Manlius (82-81 î.e.n.)

111. Av. PRO. Q † (în câmp st.); L. MANLI † (în câmp dr.). Capul Romei cu coif înaripat spre dr. Cercei cruciform și colier. Rv. L. SVILLA. IMP. (în exergă). Sulla togat, triumfând în cva-drigă spre dr. Deasupra, Victorie în zbor cu coroană spre st.

AR. Dinar. 16 mm 3,91 g (1735/444). Sydenham, nr. 757 a; Grueber, II, p. 462, nr. 11; Babelon, 40.

C. Poblificus

112. Av. ROMA. (în câmpul st.) - c.p.e. Bustul Romei spre dr. purtând coif cu pene laterale. Deasupra litera K.

Rv. C. POBLICI. Q. F. † (în câmpul dr.) - c.p.e. Hercule gol spre st. în luptă cu leul din Nemea. La picioare măciucă, în câmpul st. arc și săgeți în tolbă. Deasupra litera X

AR. Dinar. 19 mm 3,84 g (1735/435). Dantelat. Emis între 78-77 î.e.n. într-o monetărie italică auxiliară. Sydenham, nr. 768; Grueber, I, nr. 2846 f; Babelon, 9 (Poblificia).

C. Naevius Balbus

113- Av. Capul diademat al lui Juno spre dr., purtând cercei și

114. colier. În câmpul st. S.C. † Sub bărbie S - c.p.e.

Rv. . . NÆ .B... (în exergă C.NÆ BA.B.) - c.p.e. Victo-ria în trigă spre dr.

AR. Dinar. 18 mm 3,92 g (1735/511); 18 mm 3,82 g (1735/445).
Dantelat. Emis între 78-77 î.e.n. într-o monetărie italiană
auxiliară. Sydenham, nr. 769; Grueber, I, nr. 2916 f.; Babelon,
6 (Naevia).

115- Av. Ca mai sus, dar fără literă sub bărbie. - C.p.e.

116. Rv. Ca mai sus, dar în câmpul superior numerelele respectiv
XV și XXVI - c.p.e.

AR. Dinar. 19 mm 3,82 g (1735/509); 20 mm 3,74 g (1735/510).
Dantelat. Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 769 b.; Grueber, I,
nr. 2926 f.

L. Papius

117- Av. Capul lui Juno Sospita spre dr. purtând pe cap pielea
119. de capră cu coarne. În câmpul st. simbol diferit - respec-
tiv spadă, scut și sceptru.

Rv. L.PAPI (în exergă) - c.p.e. Grifon galopând spre dr.,
sub el simbol divers, respectiv lucernă, rîșniță și cercel.

AR. Dinar. 19 mm 3,74 g (1735/501); 3,84 g (1735/502); 20
mm 3,59 g (1735/503). Dantelat. Emis ca mai sus. Sydenham,
nr. 773; Grueber, I, nr. 2977 f.; Babelon, 1 (Papia).

L. Rutilius Flaccus (75 î.e.n.)

120. Av. FLAC (în câmpul st.) - c.p.e. Capul Romei cu coif spre
dr.

Rv. L.RVTILI (în exergă) - c.p.e. Victoria în bigă spre dr.
ținând în mînă corcană.

AR. Dinar. 19 mm 3,80 g (1735/506). Emisiune romană obiș-
nuită. Sydenham, nr. 780; Grueber, I, nr. 3242; Babelon, 1 (Ru-
tilia).

P. Satrienus (75-74 î.e.n.)

121. Av. Capul lui Marte tinăr, cu coif crestat spre dr. În câmpul
st. numeralul LXXII - c.p.e.

Rv. ROMA (în câmpul superior), P. SATRIE (în exergă) - c.p.e.
NVS

Lupoaica în mers spre st.

AR. Dinar. 19 mm 3,85 g (1735/489). Emis ca mai sus. Syden-
ham, nr. 781 a; Grueber, I, nr. 3209 f.

L.Farsuleius Mensor (73 î.e.n.)

122. Av. S.C † (în cîmpul st.), MENSOR † (în cel dr.) - c.l.e.
Bustul Libertății spre dr. drapat și diademat. Contremarcat: o în regiunea urechii. În cîmpul st. simbol căciuli.
Rv. L.FARSVLEI. (în exergă) - c.p.e. Roma? ținînd lanca în bigă spre dr., ajutînd un cetățean în togă să urce în car. Sub cai numeralul LX...?
AR. Dinar. 19 mm 1735/424). Emis într-o monetărie italică auxiliară. Sydenham, nr. 789; Grueber, II, nr. 3293; Babelon, 2 (Farsuleia).
123. Av. Ca mai sus, dar în cîmpul st. numeral LXT, iar în cel dr., sub bărbie S.C.
Rv. Ca mai sus, dar sub cai simbol rac spre dr. - c.p.e.
AR. 20 mm 3,83 g (1735/423). Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 789 a; Grueber, I, nr. 3306 f.; Babelon, 1 (Farsuleia).

/Q.Fufius/Kalenus, /Mucius/ Cordius (69 î.e.n.)

124. Av. H - KALENI - VIR - c.p.e. Capetele conjugate ale lui Honos (laureat) și Virtus (cu coif) spre dr.
Rv. IL - CORDI (în exergă) - RO - c.p.e. Roma în picioare spre st., cu piciorul pe glob și ținînd în mînă lancia, întinde dreapta Italiei, în picioare spre dr., cu cornul abundenței.
AR. Dinar. 20 mm 3,79 g (1735/494). Dantelat. Emis în Italia. Sydenham, nr. 797; Grueber, I, nr. 3358; Babelon, 1 (Fufia).

Manius Aquillius (68 î.e.n.)

125. Av. III VIR (în cîmpul st.), VIRTVS † (în cel dr.) - c.p.e.
Bustul Virtuții spre dr. purtînd coif crestat cu pene laterale.
Rv. M.F. M.N † (în cîmpul st.) M AQVIL (în cel dr.), SICIL (în exergă) - c.p.e. Consulul Mn. Aquillius, ținînd scutul, cu capul întors spre dr. și ridicînd Sicilia în genunchiată.
AR. Dinar. 19 mm 3,90 g (1735/428). Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 798; Grueber, I, nr. 3364; Babelon 2 (Aquillia).

L.Furius Brocchus (61 f.e.n.)

126. Av. III/VIR - BROCCHI - c.p.e. Bustul lui Ceres spre dr, purtînd cunună de spice. In cîmpul st.spic, în cel dr. bob de secară.

Rv. L. FVRI (în cîmpul superior) - c.p.e. Scaun curul în-
CN.F

tre două fascii cu secrete.

AR. Dinar. 18 mm 3,91 g (1735/456). Emis la Roma. Sydenham,nr. 902; Grueber,I,nr.3896; Babelon,23 (Furia).

C.Hosidius Geta (60 f.e.n.)

127. Av. GETA (în st.) III VIR (în dr.) - c.p.e. Bustul drapat al Dianei spre dr. cu cercei, arc și tolbă la spate.

Rv. C.HOSIDI.C.F. (în exergă) - c.p.e. Mistreț Calydonian, străpuns de lancee și atacat de cîine spre dr.

AR. Dinar. 21 mm 3,93 g (1735/431). Dantelat. Emisiune ita-
lică provincială. Sydenham,nr.904; Grueber,I,nr.3386; Ba-
belon,2 (Hosidia).

T. Vettius Sabinus (60 f.e.n.)

128. Av. SABINVS (în st.) S.C. (în dr.) - c.p.e. Capul lui Ta-
tius, cu barbă spre dr. Sub bărbie monograma A

Rv. IVDEX (în cîmpul superior); T.VETTIVS (în exergă) -
c.p.e. Personaj togat în bigă spre st., ținînd un sceptru.
In dr.simbol spic de grîu.

AR. Dinar. 20 mm 4,06 g (1735/492). Dantelat. Emis ca mai
sus. Sydenham,nr.905; Grueber,I,nr.3370; Babelon, 2 (Vettia)

L.Roscus Fabatus (58 f.e.n.)

129. Av. L.ROSCI - c.p.e. Capul lui Juno Sospita acoperit cu
piele de capră spre dr. In cîmpul st.simbol neclar.

Rv. FABATI (în exergă) - c.p.e. Fetiță în picioare spre
dr.hrînînd un șarpe încolăcit și ridicat în fața ei. In
cîmpul st. simbol balanță.

AR. Dinar. 18 mm 3,86 g (1735/427). Dantelat. Emisiune ita-
lică provincială. Sydenham,nr.915; Grueber,I,nr.3394 f.;
Babelon,1 (Roscia).

/L.Marcus/Philippus (96 î.e.n.)

- 130- Av. ANCVS - c.p.e. Capul lui Ancus Marcius diademat spre
131. dr. In spate simbol lituus.
Rv. PHILIPPVS ↓ (în st.) AQ.VA MR - c.p.e. Statuia ecvestră spre dr. așezată pe o arcadă cu cinci arcuri sub care se află inscripția. Sub cal simbol floare.
AR. Dinar. 21 mm 3,79 g (1735/429); 18 mm 3,99 g (1735/430).
Emis la Roma. Sydenham, nr. 919; Grueber, I, nr. 3890; Babelon, 28 (Marcia).

Paullus /Aemilius/ Lepidus (55 î.e.n.)

132. Av. PAVLLVS.LEPIDVS. CONCORDIA - c.p.e. Capul Concordiei, diademat și cu văl spre dr.
Rv. PAVLLVS (în exergă) - c.p.e. In cîmpul superior...(TER) trofeu. In st. Perseu al Macedoniei, cu mâinile legate la spate și cei doi copii, în față spre dr. De cealaltă parte a trofeului, Paullus Aemilius în picioare spre st., cu mîna dr. ridicată.
AR. Dinar. 20 mm 3,68 g (1735/443). Emis la Roma. Sydenham, nr. 926; Grueber, I, nr. 3373; Babelon, 10 (Aemilia).

/Lucius Scribonius/ Libo (55 î.e.n.)

133. Av. LIBO ↓ (în cîmpul st.) BON EVENT ↓ (în cel dr.) - c.p.e. Capul diademat al lui Bonus Eventus spre dr.
Rv. PVTRAL - SCRIBON (în exergă) - c.p.e. Ghizd de fîntîină împodobit cu două lire și ghirlandă.
AR. Dinar. 20 mm 3,80 g (1735/457). Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 928; Grueber, I, nr. 3377; Babelon, 8 (Scribonia).

Cn.Plancius (54 î.e.n.)

134. Av. AED.CVR. S.C. ↓ (în cîmpul st.); CN. PLANCIVS ↓ (în cel dr.) - c.p.e. Capul Dianei Plancia spre dr., purtînd petasus, colier și oerchel cruciform.
Rv. Capră cretană spre dr., în spate arc și tolbă - c.p.e. Excentric pe flan.
AR. Dinar. 18 mm 3,61 g (1735/465). Emis la Roma. Sydenham, nr. 933; Grueber, I, nr. 3920; Babelon 1 (Plancia).

Q.Sicinius, C. Coponius (49-48 î.e.n.)

135. Av. Q.SICINIVS III VIR - c.p.e. Capul diademat al lui Apollo spre dr. Dedesubt stea.
Rv. C.COPONIVS. PR. S.G. - c.p.e. Măciuca lui Hercule acoperită de blana de leu. In câmpul st. simbol săgeată, în cel dr. arc.
AR. Dinar. 20 mm 3,97 g (1735/459). Emis ca mai sus. Sydenham, nr. 939; Grueber, II, p. 468, nr. 24; Babelon 1 (Sicinia); Babelon 1 (Copia).

C.Vibius Pansa (48 î.e.n.)

- 136- Av. Masca lui Pan, cu barbă spre dr. - c.p.e. Sub cap
137. PANSA.
Rv. IOVIS. AXVR.† (în câmpul st.); C.VIBIVS.C.F.C.N.† (în cel dr.) - c.p.e. Jupiter Axurus șezând spre st., ținând patera și sceptrul.
AR. Dinar. 20 mm 4,01 g (1735/471); 19 mm 3,44 g (1735/467). Emis la Roma. Sydenham, nr. 947; Grueber, I, nr. 3978; Babelon, 18 (Vibia).

Aulus Licinius Nerva (47 î.e.n.)

138. Av. A.LICINIVS. (în câmpul st.); FIDES (în cel dr.) - c.p.e. Capul lui Fides laureat spre dr. purtând colier și cercel cruciform. Părul prins în buclă și lăsat pe gît.
Rv. NERVA (în exergă) - c.p.e. Călăreț în galop spre dr., privind înapoi și ținând de păr un captiv. In câmp III VIR.
AR. Dinar. 18 mm 3,95 g (1735/495). Emis la Roma. Sydenham, nr. 955; Grueber, I, 4002; Babelon 23 (Licinia).

/Lollius/Palikanus (47 î.e.n.)

139. Av. HONORIS † (în câmpul st.) - c.p.e. Capul lui Honos laureat spre dr.
Rv. PALIKANVS (în câmpul superior) - c.p.e. Scaun curul între două spice de grâu.
AR. Dinar. 20 mm 4,05 g (1735/462). Emis la Roma. Sydenham, nr. 961; Grueber I, nr. 4014; Babelon, 1 (Lollia).

Manive Cordius Rufus (46 î.e.n.)

140. Av. RVFVS III VIR (în cîmpul st.) - c.l.e. Capetele Dioscurilor accolte spre dr. Bonetele încinse cu o dublă bandă.
Rv. .... (VV.CORDIVS în dr.) - c.p.e. Venus Verriacordia, în picioare spre st., ținînd balanța și sceptrul. În spatele ei Cupido.
AR. Dinar. 18 mm 3,38 g (1735/464). Emis la Roma. Sydenham, nr.976 ; Grueber, I, nr.4039; Babelon, I (Cordia).

C. Julius Caesar (50 î.e.n.)

141. Av. Cap de femeie spre dr., încoronat cu cunună de stejar, purtînd colier și cercei cruciform. Părul strîns în coc și împodobit cu bijuterii. În cîmpul st. numeralul III(52) - c.p.e.
Rv. CAE/SA. (jos) - c.p.e. Trofeu de arme galice. În dr. sulită cu cap de animal înfîpt.
AR. Dinar. 18 mm 3,43 g (1735/438). Emis în Gallia. Sydenham, nr.1009; Grueber, I, nr.3955; Babelon 26 (Julia).

M. Pöbliciüs, Cn/Pömpeiüs/Magnus (46-45 î.e.n.)

142. Av... PÖBLICI.LEG.PRO... - c.p.e. Capul Romei cu coif spre dr.
Rv. CN. MAGNVS.DMP - c.p.e. Bactica sau Hispania, în picioare spre dr. ținînd două sulite și prezentînd lui Pompeius Magnus o ramură de palm. Pompei pe proră.
AR. Dinar. 20 mm 3,79 g (1735/453). Emis în Spania, în aldoilea război. Sydenham, nr.1035; Grueber, II, p.364, nr.72; Babelon 9 (Pömpeiia).

M. Antonius și Octavianus (40-39 î.e.n.)

143. Av. M.ANTON.DMP. III VIR. R.P.C - c.p.e. Capul lui Antonius spre dr.
Rv. CAESAR IMP III VIR. R.P.C - c.p.e. Capul lui Octavian spre dr., cu barbă mică.
AR. Dinar. 19 mm 4,06 g (1735/470). Emis în Asia Mică? Sydenham, nr.1193 a; Babelon, 38.

Imperiul

AUGUSTUS (27 î.e.n. - .4 e.n.)

144. Av. CAESAR AVGVSTVS DIVI F PATER PATRIAE. Capul său laureat spre dr.
Rv. C L CAESARES în exergă; AVGVSTI F COS DES (... ..)
IVVENT Caius și Lucius în picioare, din față, ținând fiecare câte o lance și un scut; între ei, simpulum și litura
AV. Aureus. 19 mm 7,85 g (I/17). Emis la Lugdunum între 2 î.e.n. - 14 e.n. RIC, nr.350.

GALBA (68-69)

145. Av. IMP GALBA - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. LIBERTAS/PVBLICA - c.p.e. Libertatea în picioare, din față, ținând în dr.o bonetă frigiană (?), în st. sceptrul.
AV. Aureus (falsificat modern). 20 mm 8,21 g (I/17).

VESPASIAN (69-79)

146. Av. IMP CAES .ESPASIANVS AVG - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. COS ITE/R/ TR POT Pax șezînd spre st., ținînd în dr. o ramură, în st.coaduceul.
AV. Aureus. 19 mm 7,04 g (I/17). Uzat. Emis la Roma între 69-71. RIC, nr.11.
147. Av. IMP CAES VESP AVG P M COS IIII - c.p.e. Ca mai sus.
Rv. Fără legendă. C.p. Vespasian ținînd o ramură și sceptrul, în cvadrigă spre dr.
AV. Aureus. 19 mm 6,86 g (I/17). Emis la Roma între 72-73. RIC,nr.54.
148. Av. CAESAR VESPASIANVS AVG - c.p.e. Ca mai sus.
Rv. CERES AVGVST - c.p.e. Ceres în picioare spre st., ținînd în dr. spice, în st.sceptrul.
AV. Aureus. 19 mm 6,88 g (I/17). Emis la Roma între 78-79. RIC, nr.132.

TITUS (79-81)

149. Av. T CAESAR VESPASIANVS - c.p.e. Capul său laureat spre

dr.

Rv. ANNONA/AVG - c.p.e. Annona șezînd spre st., ținînd în fiecare mînă cîte un mănunchi de spice, îndreptate în jos.
AV. Aureus. 19 mm 6,92 g (I/17). Emis la Roma între 78-79 (în timpul lui Vespasian). RIC, nr.218.

TRAIAN (98-117)

150. Av. IMP. TRAIANO AVG GER DAC P M TR P - c.p.e. Bustul său laureat și drapat spre dr.
Rv. COS V P P S P Q R OPTIMO PRINC - c.p.e. Ceres în picioare spre st., ținînd în dr. spice de grîu, în st.torța aprinsă.
AV. Aureus. 18 mm 6,88 g (I/17). Emis între 103-111. RIC, nr.109.

CARINUS (283-285)

151. Av. IMP C M AVR CARINVS AVG - c.ș.e. Bustul său laureat, drapat și cuirasat, spre dr.
Rv. VIRTVS AVGG - c.ș.e. Hercule gol, în picioare spre dr., rezemîndu-se în măciuca drapată cu pielea de leu și sprijinită de o stîncă.
AV. Aureus. 19 mm 5,46 g (I/17), Dublu perforată; urme de fixare a unei monturi. Emis la Roma. RIC, nr.234.

DIOCLETIAN (284-305)

152. Av. DIOCLETI/ANVS P F AVG.- c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. PROVIDEN /TIA AVGG, în exergă PR -c.p.e. Castru pretorian, văzut în perspectivă.
AV. Aureus. 19 mm 5,33 g (I/17). Cf.Cohen, nr.413 (cu poartă de castru) (planșa I).

CONSTANTIN CEL MARE (306-337)

153. Av. CONSTANTII/NVS MAX AVG - c.ș.e. Bustul său diademat și drapat spre dr.
Rv. VICTORIA CO/NSTANTINI AVG - c.ș.e. Victoria mergînd spre st., ținînd în dr.un trofeu, în st.o ramură de palm; în exergă MTS.

AV. Solidus. 21 mm 4,22 g (I/17). Perforat; uzat. Emis la Thessalonica, după 315. Cohen, nr.603.

VALENTINIANUS I(364-375)

154. Av. D N VALENTINI/ANVS P F AVG - c.ș.e. Bustul său diademat (cu perle) și drapat cu mantia imperială, spre st., ținînd mappa și un sceptru scurt.
Rv. SALVS/REIP, în exergă S M TES - c.ș.e. Impăratul în picioare, din față, cu capul întors spre dr., ținînd în dr. labarum, în st. Victoria pe un glob, și lovind cu piciorul în spate pe un captiv îngenunchiat spre st., cu capul spre dr. In cîmpul dr. *
AV. Solidus. 22 mm 4,28 g (I/17). Perforat și uzat. Emis la Thessalonica între 364-367. RIC, nr.3(a), varianta 2.
155. Av. D N VALENTINI/ANVS P F AVG - c.ș.e. Bustul său diademat (cu rozete), drapat și cuirasat, spre dr.
Rv. RESTITVTOR/REIPVBLICAE, în exergă * ANTI * - c.ș.e. Impăratul în picioare, din față, cu capul întors spre dr., ținînd în dr. labarum, în st. o Victoria pe un glob, încoronîndu-l. In cîmpul st. o cruce.
AV. Solidus. 22 mm 4,61 g (I/17). Emis la Antiochia între 364-367. RIC, nr.2 (b).

VALENS (364-378)

156. Av. D N VALENS/P F AVG - c.ș.e. Bustul său diademat (cu rozete), drapat și cuirasat, spre dr.
Rv. VICTORIA AVGVSTORVM, în exergă COM M*, în cîmp O/B c.ș.e. Victoria, pe jumătate goală, șezînd pe tron spre dr., scriînd VOT/V/MVL/X pe un scut așezat pe un cippus; înapoia ei, o cuirasă, un scut (și o coroană?).
AV. Solidus. Scifat. 21 mm 4,49 g (I/17). Cf. Cohen, nr.61, cu alte sigle în exergă. Emis la Mediolanum? De remarcat și faptul că moneda are flanul scifat, neobișnuit în această epocă (planșa I).

GRATIANVS (375-383)

157. Av. D N GRATIANVS P F AVG - c.ș.e. Bustul său diade-

mat (cu rozete), drapat și cuirasat, spre dr.

Rv. VICTOR/IA AVGG, în exergă TROBT - c.ș.e. Doi împărați, șezînd pe tron, din față, ținînd împreună un glob ; în spatele și deasupra lor, Victoria (pe jumătate), cu aripile deschise ; jos între ei o ramură de palm.

AV. Solidus. 21 mm 4,45 g (I/17). Urme de montură. Emis la Treveri între 367-375. RIC, nr.17(g), varianta nr.5.

158. Av. D N GRATIA/NVS P F AVG - c.ș.e. Ca mai sus.

Rv. VICTOR/IA AVGG, în exergă TROBC - c.ș.e. Ca mai sus.

AV. Solidus. 21 mm 4,48 g (I/17). Emis la Treveri între 375-378. Cf. RIC, nr.39(c).

Imperiul roman de apus

HONORIUS (345-423)

159. Av. D N HONORI/VS P F AVG. - c.ș.e. Bustul său în costum militar, cu cască, din față, privind spre dr., și ținînd lancea pe umărul dr., iar în st. scutul cu reprezentarea unui călăreț doborînd un dușman.

Rv. CONCORDI/A AVGGG € , în exergă CONOB - c.ș.e. Roma șezînd pe tron, din față, privind spre dr., punînd piciorul dr. pe o proră de corabie și ținînd în dr. sceptrul, în st. o Victorie pe un glob. În cîmpul st. o stea cu opt raze.

AV. Solidus. 21 mm 4,39 g (I/17). Cohen, nr.6.

Imperiul roman de răsărit

ARCADIUS (395-408)

160. Av. D N ARCADI/VS P F AVG - c.ș.e. Bustul său diademat (cu perle) și drapat spre dr.

Rv. CONCORDI/A AVGGG A, în exergă CONOB - c.ș.e. Constantinopol șezînd pe tron, din față, privind spre dr., punînd piciorul dr. pe o proră de corabie și ținînd în dr. sceptrul, în st. o Victorie pe un glob.

AV. Solidus. 21 mm 4,46 g (I/17). Emis la Constantinopol între 378-383 (în timpul lui Theodosius I). RIC, nr.47(c).

161. Av. D N ARCADII/VS P F AVG - c.ș.e. Bustul său în costum militar, cu cască, din față, privind spre dr., ținând lancea pe umărul dr., iar în st. scutul cu reprezentarea unui călăreț doborând un dușman.

Rv. CONCORDI/A AVGGZ, în exergă CONOB - c.ș.e. Constantinopol ca mai sus.

AV. Solidus. 20 mm 4,32 g (I/17). Perforat și uzat. Ratto, nr. 4.

THEODOSIUS II (408-450)

162. Av. D N THEODOSI/VS P F AVG - c.ș.e. Bustul său în costum militar, cu cască, din față, privind spre dr., ținând lancea pe umărul dr., iar în st. scutul cu reprezentarea unui călăreț doborând un dușman.

Rv. IMP. XXXXII. COS/XVII. P. P. în exergă CONOB - c.ș.e. Constantinopol șezind pe tron spre st., cu piciorul dr. pe o proră și ținând în dr. globul cruciger, în st. sceptrul; jos în dr. scutul, lângă tron. În câmpul st. o stea cu opt raze.

AV. Solidus. 21 mm 4,42 g (I/17). Emis în Italia. Cf. Ratto, nr. 154.

163. Av. D N THEODO/SIVS PP AVG - c.ș.e. Bustul său diademat și drapat spre dr.

Rv. VICTOR/IA/AVGVSTORVM, în exergă CONOB - c.ș.e. Victoria în picioare din față, pornind spre st., ținând în dr. o coroană, în st. globul cruciger. În câmpul dr. o stea cu opt raze.

AV. Triens. 14 mm 1,50 g (I/17). Ratto, nr. 186.

LEON I (457-474)

164. Av. D N LEO PR/RPET AVG - c.ș.e. Bustul său în costum militar, cu cască, din față, privind spre dr., ținând lancea pe umărul dr., iar în st. un scut cu reprezentarea unui călăreț doborând un dușman.

Rv. VICTORI/A AVGGGA, în exergă CONOB - c.ș.e. Victoria în picioare spre st., ținând în dr. o cruce lungă.

AV. Solidus. 21 mm 4,44 g (I/17). Ratto, nr. 240.

165. Av. D N LEO PE/RPET AVG -c.ș.e. Ca mai sus.
Rv. VICTORI/A AVGGGI, în exergă CONOB - o.ș.e. Ca mai sus.
AV. Solidus. 20 mm 4,52 g (I/17). Perforat, cu verigă de aur. Ratto, nr.250.
166. Av. D N LEO PE/RPET AVG - c.ș.e. Bustul său diademat (cu perle) și drapat, spre dr.
Rv. VICTORIA AVGVSTORVM, în exergă CONOB - c.ș.e. Victoria în picioare, din față, privind spre st., ținând în dr. o coroană, în st. globul cruciger. În cîmpul dr. o stea cu opt raze.
AV. Triens. 14 mm 1,32 g (I/17). Ratto, nr.256.

Tezaure monetare

Tezaurul de dinari imperiali de la Parava

Monedele descrise mai jos au fost achiziționate de către Cabinetul Numismatic în 1963 de la locuitorul Ion P. Dimitriu din comuna Parava, regiunea Bacău. Ele reprezintă o parte dintr-un tezaur găsit în 1937 la 500 m. lateral de șoseaua națională Adjud - Bacău (km. 30 Bacău), în marginea comunei Parava la 20 m. de o ripă adâncă de 30 m. Terenul este în pantă. Monedele au fost găsite într-o ulcică cu capacitate cca 1 litru, din pastă de culoare cafenie, cu gît înălțat și toartă. Din vas, se mai păstrează la Cabinetul Numismatic un fragment ceramic nesemnificativ. După informațiile date de fostul deținător, lotul de monede care ne-a parvenit reprezintă întregul tezaur, cu excepția unui dinar de la Domitian - montat ulterior într-un inel de argint -, care a rămas în proprietatea sa.

NERO (54-68)

167. Av. IMP..... CAESAR AVG P P - Capul său laureat spre dr.
Rv. Vultur de legiune între două stindarde.
AR. Dinar. 19 mm 3,23 g (I 20/1). Emis la Roma între 63-68.
RIC, nr.60.

VITELLIUS (69)

168. Av. A.VITELLIVS GERM IMP AVG TR P - Capul său laureat spre dr.
Rv. PONT MAXIM. Vesta șezînd spre dr., ținînd patera și sceptrul.
AR. Dinar. 18 mm 3,00 g (I 20/3). RIC, nr.20.
169. Av. Ca mai sus.
Rv. S.P.Q.R. Totul în cunună de laur.
OB
C.S
AR. Dinar. 18 mm 3,08 g (I 20/4). RIC, nr.22.

170. Av. A VITELLIVS GERMANICVS IMP - Capul său nelaureat spre dr.
Rv. XV VIR SACR FAC - c.p.e. Trepied, deasupra delfin, dedesubt corb.
AR. Dinar. 20 mm 3,15 g (I 20/2). RIC, nr.24(planşa II).

VESPASIAN (69-79)

171. Av. ... CAESAR VESPASIANVS... Capul său laureat spre dr.
Rv. COS ITER FORT RED. Fortuna în picioare spre st., ținînd oîrma și cornul abundenței.
AR. Dinar. 17 mm 2,70 g (I 20/21). Emis la Roma, între 69-71. RIC, nr.4.
172. Av. ... SAR VESPASIANVS ... Capul său laureat spre dr.
Rv. COS ITER ..... Pacea șezînd pe tron spre st. În mîna dr. ține o ramură, iar în st. caduceul.
AR. Dinar. 17 mm 3,20 g (I 20/16). Emis ca mai sus. RIC, nr.10.
173. Av. IMP CAES VE/SP AV/G P.M. - Capul său laureat spre dr.
Rv. AVGVR - Simulium, aspergillum, vas și lituus.
PON MAX
AR. Dinar. 18 mm 2,70 g (I 20/15). Emis la Roma între 70-72. RIC, nr.29.
174. Av. ... ES VESP AVF P M COS .... - Capul său laureat spre dr.
Rv. AVGVR - C.p.e. simulium, aspergillum, cană și lituus.
TRI POT
AR. Dinar. 19 mm 3,16 g (I 20/18). Emis la Roma între 72-73. RIC, nr.42.
175. Av. IMP CAES VESP / AVG CEN - Capul său laureat spre dr.
Rv. PONTIF/..... - c.p.e. Vespasian, șezînd spre dr., cu excepția punctat în mîna dr., iar în st. ținînd o ramură.
AR. Dinar. 18 mm 3,25 g (I 20/10). Emis la Roma la sfîrșitul lui 73. RIC, nr.65.
176. Av. IMP CAES / VESP AVG CEN - Capul său laureat spre dr.
Rv. SALVS AVG - Salus șezînd spre st. și ținînd patera.
AR. Dinar. 20 mm 3,05 g (I 20/7). Emis ca mai sus. RIC, nr.67.

177. Av. IMP CAESAR / VESPAS..... - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. PON MAX/TR P COS V - Vespasian șezînd spre dr., ținînd în mîna dr.sceptrul globulat, iar în st. ramură.
AR. Dinar. 18 mm 3,15 g (I 20/6). Emis la Roma în 74.RIC, nr.77.
178. Av. IMP CAESAR / VESP AVG - Capul său laureat spre dr.
Rv. PONTIF / MAXIM - c.p.e. - Ca mai sus.
AR. Dinar. 20 mm 3,02 g (I 20/20). Emis în 74, nedatat. RIC,nr.83.
179. Av. IMP CAESAR / VESPASIANVS AVG - Capul său laureat spre dr.
Rv. ... .. Marte în picioare spre st.,ținînd o sulită și un trofeu.
AR. Dinar. 18 mm 3,90 g (I 20/14). Revers tocit. Emis la Roma în 75. RIC, nr.86.
- 180- Av. Ca mai sus.
182. Rv. PON MAX / TR P COS VI - Pacea șezînd pe tron spre st., ținînd în mînă o ramură.
AR. Dinar. 19 mm 3,10 g ; 3,00 g ; 3,10 g (I 20/9;I 20/15; I 20/12). Emis ca mai sus. RIC, nr.90.
183. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus - Securitas șezînd spre st.,cu mîna dr.ridicată deasupra capului, iar cu st.aprijinită de scaun.
AR. Dinar. 19 mm 3,10 g (I 20/19). Emis ca mai sus. RIC, nr.91.
184. Av. IMP CAESAR VESPASIANVS AVG - C.p.e. Capul său laureat spre st.
Rv. ... .. Capricorn pe glob spre st.
AR. Dinar. 19 mm 3,18 g (I 20/11). Revers șters. Emis la Roma în 79. RIC, nr.117.
185. Av. Legenda ca mai sus. Capul său laureat spre dr.
Rv. IOV../OMSTOS (sic). Jupiter, în picioare spre st.,sacrificînd cu patera deasupra unui altar și ținînd în st.sceptrul.
AR. Dinar. 19 mm 2,28 g (I 20/8). Emis la Roma între 75-79, nedatat. RIC,nr.124 a.

186. Av. ... ..ESAR ..... - Capul său laureat spre dr.
Rv. IVDAEA (în exergă). Judaea șezînd pe pămînt spre dr.,
plîngînd. În spatele ei trofeu.
AR. Dinar. 17 mm 3,01 g (I 20/37). Emis la Tarraco între
69-70; RIC, nr.254.

TITUS (72-81)

Emisiuni din timpul lui Vespasian

187. Av. T CAESAR IMP VESP - Capul său laureat spre dr.
Rv. COS III - c.p.e. Inscricția între doi ficuși inter-
pretați în RIC ca două ramuri de laur.
AR. Dinar. 20 mm 3,02 g (I 20/22). Emis la Roma în 74;RIC,
nr.172.
- 188- Av. T CAESAR / VESPASIANVS - c.p.e. Capul său laureat spre
189. dr.
Rv. ANNOMA/AVG - c.p.e. Annona șezînd spre st.,cu cîte un
smoc de spice în fiecare mînă.
AR. Dinar. 18 mm 3,12 g (I 20/5); 19 mm 3,12 g (I 20/23).
Emis la Roma în 78-79. RIC,nr.218.

Emisiuni proprii

190. Av. IMP T CAESAR VESPASIANVS AVG - c.p.e. Capul său lau-
reat spre dr.
Rv. TR POT VIII/COS VII - c.p.e. Captiv îngenunchiat spre
dr.,în fața unui trofeu.
AR. Dinar. 19 mm 2,82 g (I 20/17). Emis la Roma în 79 ;
RIC,nr.1.

DOMITIAN (72-96)

Emisiuni din timpul lui Vespasian

191. Av. CAES AVG F DOMITI.. - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. ... .. - c.p.e. Domițian în galop spre st.,cu
mîna dr.ridicată și ținînd un sceptru cu cap omenesc în
st.
AR. Dinar. 19 mm 3,07 g (I 20/25). Emis la Roma în 73;RIC,
nr.232 a.

192. Av. ... SAR AVG F/DOMITIANVS - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. COS. (în exergă) - c.p.e. Călăreț cu coif crestat în galop spre dr. Mîna dr. ridicată.
AR. Dinar. 20 mm 2,71 g (I 20/29). Emis la Roma între 77 - 78 ; RIC, nr.242.
- 193- Av. CAESAR AVG F DOMITIANVS COS VI - Capul său laureat
194. spre dr.
Rv. PRINCEPS/IVVENTVTIS - c.p.e. Salus în picioare spre dr., sprijinită de o coloană și hrănind un șarpe încolăcit în jurul acesteia.
AR. Dinar. 19 mm 3,05 g (I 20/34); 20 mm 2,95 g (I 20/33).
Emis la Roma în 79. RIC,nr.243.

Emisiuni din timpul lui Titus

195. Av. CAESAR DIVI F DOMITIANVS COS VII - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. PRINCEPS IVVENTVTIS - c.p.e. Capră în picioare spre st., în cunună de laur.
AR. Dinar. 19 mm 3,25 g (I 20/39). Emis la Roma în 80. RIC, nr.49.
196. Av. Ca mai sus.
Rv. PRINC... - Altar aprins, cu ghirlande în lă-turi.
AR. Dinar. 18 mm 3,25 g (I 20/28). Emis ca mai sus. RIC, nr. 80.

Emisiuni proprii

197. Av. IMP CAES DOMITIANVS AVG P M - Capul său laureat spre dr.
Rv. TRP COS VII/ DES VIII PP - Coroană pe scaun curul.
AR. Dinar. 18 mm 3,25 g (I 20/26). Emis la Roma în 81 (a treia emisiune). RIC, nr.18.
198. Av. IMP CAES DOMIT AVG/GERM P M TR P VIII - Capul său laureat spre dr.
Rv. IMP XIX COS XIIII CENS PPP - c.p.e. Minerva în mers

spre dr., cu coif crestat, lance, scut și aegida.

AR. Dinar. 18 mm 3,28 g (I 20/36). Emis la Roma între 88-89. RIC, nr. 137.

199-200. Av. IMP CAES DOMIT AVG GERM P M TR P VIIII - Capul său laureat spre dr.

Rv. IMP XXI COS XV CENS P P P - c.p.e. Minerva ca mai sus.

AR. Dinar. 19 mm 3,27 g (I 20/38); 3,40 g (I 20/35). Emis la Roma în 90. RIC, nr. 147.

201. Av. IMP CAES DOMIT AVG/GERM P M TR P XII - Capul său laureat spre dr.

Rv. IMP XXII COS XVI CENS P P P - Minerva ca mai sus.

AR. Dinar. 18 mm 3,23 g (I 20/30). Emis la Roma în 92-93. RIC, nr. 171.

202. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. Minerva în picioare spre st., ținând în mîna dr. fulgerul, iar în st. o bastă. La spate scut.

AR. Dinar. 19 mm 3,43 g (I 20/27). Emis ca mai sus. RIC, nr. 173.

203-205. Av. IMP CAES DOMIT AVG/GERM P M TR P XV - Capul său laureat spre dr.

Rv. IMP XXII COS XVII CENS P P P - c.p.e. Minerva în picioare spre st., ținând în mîna dr. o lance.

AR. Dinar. 18 mm 3,50 g (I 20/24); 19 mm 3,20 g (I 20/31); 19 mm 3,05 g (I 20/32). Emis la Roma în 95-96. RIC, nr. 193.

NERVA (96-98)

206. Av. IMP NERVA CAES AVG P M TR P COS II P P - Capul său laureat spre dr.

Rv. AEQUITAS/AVGVST. - c.p.e. Aequitas, în picioare spre st., cu balanța și cornul abundenței.

AR. Dinar. 18 mm 3,28 g (I 20/40). Emis în 96. RIC, nr. 1.

207. Av. Ca mai sus.

Rv. LIBERTAS/PVBLICA - c.p.e. Libertas în picioare spre st., cu pileus în mîna dr. și sceptru în st.

AR. Dinar. 20 mm 3,28 g (I 20/41). Emis în 96. RIC, nr. 7.

208. Av. Ca mai sus.

Rv. SALVS/PUBLICA - c.p.e. Salus șezînd spre st., cu un mănunchi de spice în mînă.

AR. Dinar. 18 mm 3,15 g (I 20/42). Emis în 96. RIC, nr. 9.

209. Av. IMP NERVA CAES AVG P M TR P COS III P P - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. CONCORDIA/EXERCITIVM - c.p.e. Mîini împreunate ținînd un vultur de legiune sprijinit pe prora unei corăbii.

AR. Dinar. 18 mm 3,25 g (I 20/43). Emis în 97. RIC, nr. 15.

210. Av. IMP NERVA CAES/AVG M TR POT - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. ...III PATER PATRIAE. - c.p.e. Simpulum, aspergillum, vas și lituus.

AR. Dinar. 19 mm 3,78 g (I 20/44). Emis în 97. RIC, nr. 24.

TRAIAN (98-117)

211. Av. IMP CAES NERVA TRAIAN AVG GERM - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. P M TR P COS IIII P P - c.p.e. Marte mergînd spre dr. cu sulică și trofeu pe umăr.

AR. Dinar. 19 mm 3,03 g (I 20/59). Emis în 101-102. RIC, nr. 52.

212. Av. Legenda ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus - c.p.e. Victoria în mers spre dr., cu capul întors spre st. ținînd în mîini coroană și ramură de palm.

AR. Dinar. 18 mm 3,15 g (I 20/88). Emis ca mai sus. RIC, nr. 64.

213. Av. IMP TRAIANO AVG GER DAC P M TR P - c.p.e. Bustul său laureat spre dr. și drapat pe umărul st.

Rv. COS V P P S P Q R OPTIMO PRINC - c.p.e. Marte, în mers spre st., ținînd în mîini Victorie spre st. și trofeu.

AR. Dinar. 19 mm 2,72 g (I 20/46). Emis între 103-111. RIC, nr. 114 (planșa II).

214. Av. Legenda ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Roma în picioare spre st. cu coif crestat, ținînd în dr. Victorie spre st., iar în st.

o lance.

AR. Dinar. 20 mm 2,50 g (I 20/53). Emis ca mai sus. RIC, nr.115.

215- Av. Ca mai sus.

216. Rv. Ca mai sus. Roma șezînd spre st., ținînd în mîna dr. o Victorie spre st., iar în dr. lancea.

AR. Dinar. 20 mm 2,85 g (I 20/61); 18 mm 3,47 g (I 20/69). Emis ca mai sus. RIC, nr.116.

217- Av. Ca mai sus.

218. Rv. Legenda ca mai sus. Aequitas în picioare spre st., ținînd în mîna dr. balanța, iar în st. cornul abundenței.

AR. Dinar. 19 mm 3,27 g (I 20/75); 19 mm 2,98 g (I 20/57). Emis ca mai sus. RIC, nr.118; Cohen nr.85 (atît la Mattingly, cît și la Cohen, moneda este descrisă ca fiind numai de aur).

219. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus, dar Aequitas șezînd pe tron spre st.

AR. Dinar. 18 mm 3,32 g (I 20/87). Emis ca mai sus. RIC, nr.119.

220. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. Felicitas în picioare spre st., ținînd în mîna dr. caduceul aplecat în jos, iar în st. cornul abundenței.

AR. Dinar. 18 mm 3,00 g (I 20/62). Emis ca mai sus. RIC, nr. 121.

221. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus - Fortuna în picioare spre st., ținînd în mîna dr. cîrma, iar în st. cornul abundenței.

AR. Dinar. 18 mm 3,30 g (I 20/78). Emis ca mai sus. RIC, nr. 122.

222. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. Pacea, în picioare spre st. dînd foc cu o torță unei grămezi de pradă de război, iar mîna st. ținînd cornul abundenței.

AR. Dinar. 19 mm 2,91 g (I 20/74), Emis ca mai sus; RIC, nr. 125.

223. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. Speranța în mers spre st., ținând o floare în mîna dr. ridicată.

AR. Dinar. 19 mm 2,96 g (I 20/85). Emis ca mai sus. RIC, nr. 127.

224- Av. Ca mai sus.

226. Rv. Legenda ca mai sus.-c.p.e. Victoria în picioare spre st. ținând în mîini coroana și ramura de palm.

AR. Dinar. 20 mm 3,21 g (I 20/47); 18 mm 3,06 g (I 20/71); 19 mm 3,17 g (I 20/70). Emis ca mai sus. RIC, nr. 128.

227- Av. Ca mai sus.

229. Rv. Legenda ca mai sus. Victoria în picioare spre dr., scriind CI pe un scut fixat pe un trofeu.
CA

AR. Dinar. 19 mm 3,10 g (I 20/51); 19 mm 3,09 g (I 20/63); 19 mm 3,20 g (I 20/67). Emis ca mai sus. RIC, nr. 130.

230- Av. Ca mai sus.

231. Rv. Legenda ca mai sus. Arabia în picioare spre st., ținând în mîna dr. o ramură, iar în st. un mănunchi de verzele. La picioare cămilă în mers spre st.

AR. Dinar. 19 mm 3,02 g (I 20/98); 18 mm 3,12 g (I 20/83). Emis ca mai sus. RIC, nr. 142.

232. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. Trofeu de arme : două scuturi, unul rotund și unul oval, la bază două săbii, două sulite și două scuturi.

AR. Dinar. 19 mm 3,00 g (I 20/73). Emis ca mai sus. RIC, nr. 147.

233. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. Trofeu cu un scut circular și două hexagonale; la bază o sabie, două sulite și două scuturi.

AR. Dinar. 19 mm 2,85 g (I 20/79). Emis ca mai sus. RIC, nr. 147 b.

234. Av. IMP TRAIANO AVG GER DAC P M TR P COS V P P - c.p.e.

Bustul său laureat, drapat și cuirasat spre dr.

Rv. S P Q R OPTIMO PRINCIPII - c.p.e. Dacia șezînd pe scut spre dr., într-o atitudine tristă; dedesubt sabie curbă.
AR. Dinar, 19 mm 3,22 g (I 20/77). Emis între 104-111.RIC, nr.217.

235. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. Trofeu la baza căruia se află două sulite, o sabie, un scut oval și altul circular.
AR. Dinar. 19 mm 3,36 g (I 20/50). Emis ca mai sus. RIC, nr.225.

236. Av. ... ..AIANO AVG GER DAC P M TR P COS.... - c.p.e.
Bustul său laureat spre dr. și drapat pe umărul st.

Rv. ARAB ADQ (în exergă) S P Q R OPTIMO PRINCIPII - c.p.e.
Arabia, în picioare din față, cu capul întors spre st., ținînd o ramură în mîna dr. La picioare, un struț spre st.
AR. Dinar. 19 mm 3,35 g (I 20/45). Emis între 112-114.RIC, nr.244.

237. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat.

Rv. PIST (în exergă) S P Q R OPTIMO PRINCIPII. Pietas, în picioare spre st., sacrificînd deasupra unui altar aprins.
AR. Dinar. 20 mm 3,36 g (I 20/49). Emis ca mai sus. RIC, nr.261.

238. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat spre dr. și drapat pe umărul st.

Rv. Legenda ca mai sus.
AR. Dinar. 18 mm 3,18 g (I 20/76). Emis ca mai sus. RIC, nr. 262.

239. Av. Ca mai sus.

Rv. VIA TRAIANA (în exergă) S P Q R OPTIMO PRINCIPII. Femeie culcată spre st., pe stînci, ținînd o roată și o ramură.
AR. Dinar. 19 mm 3,42 g (I 20/58). Emis ca mai sus. RIC, nr. 266.

240. Av. Ca mai sus.

Rv. S P Q R OPTIMO PRINCIPII - c.p.e. Traian, pe cal, călare spre st., ținînd în mînă o sulită și o Victorie.
AR. Dinar. 19 mm 2,37 g (I 20/65). Emis între 114-117.RIC, nr.291.

241. Av. .... AIANO OPTIMO AVG GER DAC P M TR P. Bustul său laureat și drapat pe umărul st., spre dr.
Rv. COS.. P P S P Q R. Felicitas în picioare spre st., cu cornul abundenței.
AR. Dinar. 19 mm 2,99 g (I 30/55). Emis ca mai sus. RIC, nr.301.
242. 'v. Ca mai sus.
Rv. Legenda ca mai sus - c.p.e. Genius în picioare spre st., cu pateră și spice.
AR. Dinar. 19 mm 3,21 g (I 20/52). Emis ca mai sus; RIC, nr.303.
243. Av. IMP CAES NER TRAIAN OPTIM AVG GERM DAC - c.p.e. Bustul său laureat și drapat spre dr.
Rv. FORT RED (în exergă) PARTHICO P M TR P COS VI P P S P Q R. Fortuna șezînd spre st. cu cîrma și cornul abundenței.
AR. Dinar. 20 mm 3,23 g (I 20/56). Emis ca mai sus. RIC, nr.316.
244. Av. Ca mai sus.
Rv. ..TR P C/O/ S VI P P S P Q P - c.p.e. Felicitas în picioare spre st. ținînd în mîna dr. ridicată caduceul, iar în st. cornul abundenței.
AR. Dinar. 20 mm 3,18 g (I 20/82). Emis ca mai sus, RIC, nr.332.
- 245-
248. Av. IMP CAES NER TRAIANO OPTIMO AVG GER DAC. Bustul său laureat și drapat spre dr.
Rv. Legenda ca mai sus. Marte în mers spre dr. cu sulită și trofeu pe umăr.
AR. Dinar. 19 mm 3,03 g (I 20/60); 20 mm 2,95 g (I 20/66); 19 mm 3,15 g (I 20/80); 20 mm 2,96 g (I 20/86). Emis ca mai sus. RIC, nr.337.
249. Av. Ca mai sus.
Rv. Legenda ca mai sus. Genius gol, în picioare spre st., cu patera și smoc de spice.
AR. Dinar. 21 mm 3,21 g (I 20/68). Emis ca mai sus. RIC, nr.347.

250. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. Coloana lui Traian cu statuia împăratului deasupra.

AR. Dinar. 20 mm 3,04 g (I 20/81). Emis ca mai sus. RIC, nr.356.

251- Av. IMP CAES NER TRAIAN OPTIM AVG GERM DAC. - Bustul său
253. laureat și drapat spre dr.

Rv. PRO/VID (în cîmp) PARTHICO P M TR P COS VI P P S P Q R . Providența în picioare, din față, cu capul spre st., arătînd cu dr. în jos către un glob, la picioare, iar în st. ține o lance.

AR. Dinar. 18 mm 2,94 g (I 20/59); 19 mm 2,79 g (I 20/64); 20 mm 2,92 g (I 20/84). Emis ca mai sus. RIC, nr.361.

254. Av. IMP CAES NER TRA..... AVG GERM DAC - c.p.e. Bustul său laureat și drapat spre dr.

Rv. PARTHICO P M TR P COS VI P P S P Q R - c.p.e. Marte cu coif crestat spre dr. cu piciorul sprijinit pe un coif, cu sulita cu vârful în jos și parazonium.

AR. Dinar. 18 mm 3,35 g (I 20/72).

ADRIAN (117-138)

255- Av. IMP CAES TRAIAN HADRIAN OPT AVG GER DAC - Bustul său
256. laureat, drapat și cuirasat spre dr.

Rv. CONCORD (în exergă) PARTHIC. DIVI TRAIAN AVG F P M TR P COS P P. - Concordia șezînd spre st., ținînd în dr. patera. Sub scaun un corn al abundenței, sub cot o statuie a Speranței.

AR. Dinar. 19 mm 3,32 g (I 20/121); 18 mm 3,05 g (I 20/90). Emis la Roma în 117. RIC, nr. 4 c.

257. Av. Legenda ca mai sus. Bustul său laureat și drapat spre dr.

Rv. FORT.RED (în exergă). - Ca mai sus - Fortuna șezînd spre st., ținînd cîrma pe glob și cornul abundenței.

AR. Dinar. 19 mm 3,52 g (I 20/135). Emis ca mai sus. RIC, nr.5 b.

258. Av. Ca mai sus.

Rv. PIE/TAS - Ca mai sus, dar șters . Pietas, cu vîl în

picioare spre st., ridicînd mîna dr.

AR. Dinar. 19 mm 2,99 g (I 20/123). Emis ca mai sus. RIC, nr.86.

259. Av. IMP CAESAR TRAJAN HADRIANVS AVG. Bustul său laureat spre dr., cu draperie pe umărul st.

Rv. IVSTITIA (în exergă) P M TR P COS II - Justiția șezînd spre st., ținînd în mîini patera și sceptrul.

AR. Dinar. 19 mm 2,95 g (I 20/119). Emis la Roma în 118. RIC, nr.42.

260. Av. Ca mai sus.

Rv. P M TR /P COS III - c.p.e. Marte în mers spre dr., ținînd sulita și trofeul pe umăr.

AR. Dinar. 19 mm 2,90 g (I 20/111). Emis între 119-122. RIC, nr.67.

261. Av. Ca mai sus. Capul său laureat spre dr.

Rv. P M TR P COS III - c.p.e. Roma cu coif crestat, șezînd spre st. În mîna dr. ține o Victorie spre st., iar în st. un scut.

AR. Dinar. 18 mm 2,85 g (I 20/124). Emis ca mai sus. RIC, nr.77 a.

262. Av. Legenda ca mai sus. Bustul său laureat spre dr., drapat pe umărul st.

Rv. Legenda ca mai sus.

AR. Dinar. 20 mm 3,10 g (I 20/127). Ca mai sus.

263- Av. Ca mai sus.

264. Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Aequitas, în picioare spre st., ținînd balanța și cornul abundenței.

AR. Dinar. 18 mm 3,10 g (I 20/97); 2,95 g ((I 20/118). Emis ca mai sus. RIC, nr.80.

265. Av. Legenda ca mai sus. Cap laureat spre dr.

Rv. Legenda ca mai sus. Fortuna în picioare spre st. ținînd oîrma și cornul abundenței.

AR. Dinar. 20 mm 2,75 g (I 20/120). Emis ca mai sus. RIC, nr.85 a.

266. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat spre dr. și drapat pe umărul st.

Rv. Legenda ca mai sus.

AR. Dinar. 14 mm 2,95 g (I 20/122). Emis ca mai sus. RIC, nr.85 b.

267. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. - Pacea, în picioare spre st., ținând o ramură și sceptru.

AR. Dinar. 19 mm 3,15 g (I 20/120). Emis ca mai sus. RIC, nr. 94 b.

268. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. Pietas, în picioare, din față, cu capul spre st. și amândouă mâinile ridicate.

AR. Dinar. 17 mm 3,12 g (I 20/117). Emis ca mai sus. RIC, nr.96.

269. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat, drapat și cuirasat spre dr.

Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Adrian în picioare spre st., ținând cîrma pe glob și o lance.

AR. Dinar. 20 mm 3,22 g (I 20/108). Emis ca mai sus. RIC, nr.110 c.

270. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat și drapat pe umărul st.

Rv. AET/AVG (în cîmp) - Ca mai sus - Aeternitas, în picioare spre st., ținând în mâinile ridicate capetele soarelui și lunii.

AR. Dinar. 18 mm 3,58 g (I 20/99). Emis ca mai sus. RIC, nr. 114 b.

271. Av. Legenda ca mai sus. Capul său laureat spre dr.

Rv. CONCORD (în exergă) - Ca mai sus. Concordia șezînd spre st., cu pateră în mîna dr. Sub scaun cornul abundenței; cotul și-l sprijină pe o statuie a speranței.

AR. Dinar. 19 mm 3,10 g (I 20/89). Emis ca mai sus. RIC, nr. 118.

272. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat spre dr. și drapat pe umărul st.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 20 mm 3,05 g (I 20/137). Emis ca mai sus. RIC, nr.118 b.

273. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat spre dr.
Rv. SAL AVG (în exergă) - Ca mai sus. Salus șezînd spre st.
și hrănînd un șarpe înfășurat în jurul unui altar.
AR. Dinar. 18 mm 3,32 g (I 20/131). Emis ca mai sus; RIC,
nr.137 a.
274. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat și drapat pe umărul
st.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 18 mm 3,08 g (I 20/112). Emis ca mai sus. RIC,
nr.137 b.
275. Av. Ca mai sus.
Rv. VOT/PUB (în oîmp) - Ca mai sus - Pietas, cu vâl, în pi-
cioare spre dr., cu mîinile ridicate.
AR. Dinar. 19 mm 3,02 g (I 20/103). Emis ca mai sus. RIC,
nr.141 b.
276. Av. HADRIANVS/AVGVSTVS - c.p.e. Bustul său laureat spre dr.
și drapat pe umărul st.
Rv. COS/III - c.p.e. Diana în picioare spre dr., cu arc și
săgeată.
AR. Dinar. 19 mm 2,85 g (I 20/91). Emis la Roma între 125-
128. RIC, nr.147 d.
277. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat spre dr.
Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Roma, cu ooîf crestat, șe-
zînd spre st., ținînd sceptru și ramură.
AR. Dinar. 18 mm 3,32 g (I 20/110). Emis ca mai sus. RIC,
nr.165 c.
278. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat spre dr. și drapat pe
umărul st.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 17 mm 3,25 g (I 20/109). Emis ca mai sus. RIC,
nr.165 d.
279. Av. Legenda ca mai sus. Cap laureat spre dr.
Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. - Concordia, șezînd spre
st., cu patera în mîna dr.
AR. Dinar. 19 mm 2,85 g (I 20/105). Emis ca mai sus. RIC,
nr.172.

280. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Ganiva, în picioare spre st., sacrificind cu patera deasupra unui altar și ținind în mîna st. un corn al abundenței.

AR. Dinar. 19 mm 3,21 g (I 20/138). Emis ca mai sus. RIC, nr.173 c (planșa II).

281. Av. Legenda ca mai sus. Bust laureat spre dr. și drapat pe umărul st.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 18 mm 3,30 g (I 20/132). Emis ca mai sus. RIC, nr.173 d.

282. Av. Legenda ca mai sus. Cap laureat spre st.

Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Libertas, în picioare spre st. ținind în mîna pileus și vergea.

AR. Dinar. 18 mm 3,22 g (I 20/113). Emis ca mai sus. RIC, nr.175.

283. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Pudicitia, în picioare spre st.

AR. Dinar. 18 mm 3,00 g (I 20/130). Emis ca mai sus. RIC, nr.176 c.

284. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Victoria, în picioare spre dr., cu mîna dr. pe cap și o ramură de palm în mîna st.

AR. Dinar. 19 mm 3,15 g (I 20/94). Emis ca mai sus. RIC, nr.182.

285. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Victoria șezind spre st., ținind în mîni coroană și ramură de palm.

AR. Dinar. 18 mm 3,18 g (I 20/106). Emis ca mai sus. RIC, nr.183.

286. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus - c.p.e. Șapte stele deasupra unui corn lunar.

AR. Dinar. 19 mm 3,22 g (I 20/125). Emis ca mai sus. RIC, nr.202 d.

287. Av. HADRIANVS/AVGVSTVS - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. CLEMENTIA/AVG COS III P P - c.p.e. Clementia, în picioare spre st., ținând patera și sceptrul.
AR. Dinar. 19 mm 3,02 g (I 20/128). Emis între 132-134.
RIC, nr. 206 a.
288. Av. Legenda ca mai sus - c.p.e. Bustul său delaureat și drapat spre dr.
Rv. LIBERALITAS/AVG COS III P P - c.p.e. Liberalitas, în picioare spre dr., golind un corn al abundenței.
AR. Dinar. 18 mm 3,32 g (I 20/93). Emis ca mai sus. RIC, nr. 216.
289. Av. HADRIANVS/AVG COS III P P - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. FORTV/NA AVG - c.p.e. Fortuna, în picioare spre st., ținând în mîini cîrma pe glob și cornul abundenței.
AR. Dinar. 17 mm 3,40 g (I 20/114). Emis între 134-138.
RIC, nr. 244.
290. Av. Legenda ca mai sus. Capul său laureat spre dr.
Rv. FORTVNAE RED/VCI - c.p.e. Fortuna, în picioare spre st. cu cornul abundenței și sprijinită pe cîrmă pusă pe glob, dă mîna cu Adrian, în picioare spre dr.
AR. Dinar. 17 mm 3,25 g (I 20/100). Emis ca mai sus. RIC, nr. 248.
291. Av. Ca mai sus.
Rv. ROMA/FELIX - c.p.e. Roma cu coif crestat, șezînd spre st. și ținînd în mînă o ramură și sceptrul.
AR. Dinar. 17 mm 3,15 g (I 20/134). Emis ca mai sus. RIC, nr. 264 d.
- 292-
293. Av. Ca mai sus.
Rv. SALVS/AVG - c.p.e. Salus, în picioare spre dr., hrănind un șarpe încolăcit în jurul unui altar.
AR. Dinar. 18 mm 3,20 g (I 20/98); 18 mm 3,46 g (I 20/133). Emis ca mai sus- RIC, nr. 267.
294. Av. Ca mai sus.
Rv. Legendă ca mai sus - c.p.e. Salus, în picioare spre st., sacrificînd cu patera deasupra unui altar cilindric; în mîna st. ține sceptrul.

AR, Dinar. 17 mm 3,17 g (I 20/136). Emis ca mai sus. RIC, nr.268 d.

295. Av. Legenda ca mai sus - c.p.e. Capul său nelaureat spre dr.

Rv. VICTORIA/AVG - c.p.e. Victoria șezînd spre st.,cu coroană și ramură de palm.

AR. Dinar. 19 mm 3,20 g (I 20/95). Emis ca mai sus ; RIC, nr.286.

296- Av. Legenda ca mai sus. Capul său laureat spre dr.

297. Rv. VOTA P/VBLICA - c.p.e. Adrian în picioare spre st., cu vîl, sacrificînd cu patera deasupra unui altar.

AR. Dinar. 17 mm 3,37 g (I 20/101); 18 mm 3,50 g (I 20/129). Emis ca mai sus. RIC,nr.290.

298. Av. Legenda ca mai sus. Capul său laureat spre dr.

Rv. AFRICA - c.p.e. Africa cu scalp de elefant pe cap, culcată spre st. pe stîncă. În mîini ține scorpionul și cornul abundenței. În față coș cu fructe.

AR. Dinar. 20 mm 3,25 g (I 20/102). Emis ca mai sus.RIC, nr.299.

299. Av. Legenda ca mai sus. Capul său laureat spre dr.

Rv. RESTITVTORI GALLIAE. Adrian togat, în picioare spre dr., ridicînd cu mîna personificarea provinciei, îngenunchiată în față.

AR. Dinar. 17 mm 3,62 g (I 20/115). Emis ca mai sus. RIC, nr.324.

300. Av. Ca mai sus.

Rv. RESTITVT/ORI HISPANIAE - c.p.e. Ca mai sus.

AR. Dinar. 19 mm 3,23 g (I 20/107). Emis ca mai sus. RIC, nr.326.

301. Av. HADRIANVS/AVGVSTVS P P - Capul său laureat spre dr.

Rv. COS/III - c.p.e. Roma șezînd pe cuirasă spre dr.,țînînd în mîini sulita și parazonium.

AR. Dinar. 19 mm 3,28 g (I 20/116). Emis ca mai sus. RIC, nr.332.

302. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus, dar Roma pe cuirasă spre st.

AR. Dinar.18 mm 3,35 g (I 20/92). Emis ca mai sus.RIC, nr.334.

303. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus.- C.p.e. Abundentia pe tron spre st., ținând în mâini un cosor și un corn al abundenței. La picioare modius cu două spice.

AR. Dinar. 18 mm 2,70 g (I 20/104). Emis ca mai sus. RIC, nr.338.

304. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus - c.p.e. Pudicitia cu văi, șezînd spre st.

AR. Dinar. 19 mm 3,05 g (I 20/96). Emis ca mai sus. RIC, nr.343.

SABINA (-136)

305. Av. SABINA/AVGVSTA - c.p.e. Bustul său drapat și laureat spre dr.

Rv. CONCOR/DIA AVG - Concordia șezînd spre st., ținînd în mâini patera și sulița.

AR. Dinar. 18 mm 3,00 g (I 20/139). Emis ca mai sus. RIC, nr.391 a.

ANTONINUS PIUS (138-161)

306. Av. IMP T AEL CAES ..../ANTONINVS - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. AVG PIVS P M TR P COS II - Mîini împreunate ținînd un caduceu înaripat.

AR. Dinar. 18 mm 3,05 g (I 20/172). Emis la Roma în 139. RIC, nr.27 c.

307. Av. ANTONINVS AVG/PIVS P P TR P COS III - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. AEQVI/TAS AVG - c.p.e. Aequitas în picioare spre st., cu balanța și cornul abundenței.

AR. Dinar. 19 mm 3,30 g (I 20/166). Emis la Roma între 140-143. RIC, nr.61.

308. Av. ANTONINVS/AVG PIVS P P - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. ITALIA (în exergă) T R POT/COS III - c.p.e. Italia, cu coif crestat, șezînd pe glob spre st., ținînd în mâini cor-

nul abundenței și sulița.

AR. Dinar. 17 mm 3,17 g (I 20/141). Emis ca mai sus. RIC, nr.98 e (fără P P pe avers).

309. Av. ANTONINVS AVG PI/VS P P TR P COS III - Bustul său laureat și drapat spre dr.

Rv. IMPER/A/TOR II - Victoria, în picioare spre st., ținând în mîini coroană și ramură de palm.

AR. Dinar. 18 mm 3,30 g (I 20/173). Emis la Roma în 143-144. RIC, nr.111 c.

310. Av. ANTONINVS/AVG PIVS P P - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. COS/IIII - c.p.e. Aequitas, în picioare spre st., cu balanța și sceptrul.

AR. Dinar. 19 mm 3,45 g (I 20/160). Emis la Roma între 145-161. RIC, nr.127 c.

311. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus - c.p.e. Două mîini împreunate, ținînd caduceul și două spice.

AR. Dinar 17 mm 3,24 g (I 20/161). Emis ca mai sus. RIC, nr.136 c.

312. Av. Ca mai sus.

Rv. TR PO/T/ COS .... /LIB.... (în exergă). Liberalitas, în picioare spre st., ținînd în mînă tabla de socoteli și cornul abundenței.

AR. Dinar. 18 mm 3,37 g (I 20/159). Emis ca mai sus. RIC, nr.155.

313. Av. ANTONINVS AVG/PIVS P P TR P XII - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. COS/IIII - c.p.e. Aequitas în picioare spre st., cu balanța și cornul abundenței.

AR. Dinar. 19 mm 3,17 g (I 20/163). Emis la Roma în 148-149. RIC, nr.177 d.

314. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus - c.p.e. Fortuna în picioare spre st., ținînd în mîini cîrma și cornul abundenței.

AR. Dinar. 18 mm 3,09 g (I 20/140). Emis ca mai sus. RIC, nr.179 d.

- 315- Av. Ca mai sus.
318. Rv. Legenda ca mai sus. - C.p.e. Salus, în picioare spre st., hrănind un șarpe încolăcit în jurul unui altar și ținând în mîna st. cirna sprijinită pe glob.
AR. Dinar. 18 mm 2,68 g (I 20/165); 16 mm 2,58 g (I 20/147); 19 mm 3,32 g (I 20/155); 18 mm 2,62 g (I 20/153). Emis ca mai sus. RIC, nr.181 d.
319. Av. ANTONINVS/PIVS P P TR P XV - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. COS/IIII - c.p.e. Vesta, în picioare spre st., ținînd în mîini simpulum și palladium.
AR. Dinar. 18 mm 3,00 g (I 20/149). Emis în 151-152. RIC, nr.203.
320. Av. Ca mai sus.
Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Annona, în picioare spre st., ținînd în mîna dr.spice, iar cu st.se sprijină pe un modius plasat pe o corabie spre dr.
AR.Dinar. 18 mm 3,43 g (I 20/143). Emis ca mai sus. RIC, nr.204.
- 321- Av. ANTONINVS AVG PIVS P P TR P XVI - c.p.e. Capul său
322. laureat spre dr.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 18 mm 3,43 g (I 20/142); 18 mm 3,26 g (I 20/176). Emis la Roma în 152-153. RIC, nr.219.
- 323- Av. Ca mai sus.
324. Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 18 mm 2,76 g (I 20/156); 18 mm 2,96 g (I 20/154). Emis ca mai sus. RIC, nr.221.
325. Av. ANTONINVS AVG PI/VS P P TR P XVII - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. COS/IIII - c.p.e. Vesta, în picioare spre st., ținînd în mîna simpulum și palladium.
AR. Dinar. 19 mm 3,05 g (I 20/164). Emis în 153-154. RIC, nr.229 a.
326. Av. Ca mai sus.
Rv. Legenda ca mai sus - c.p.e. Annona, în picioare spre st., ținînd în mîna dr.spice de grîu, iar cu st.se spri-

jină de un modius așezat pe protomă de corabie.

AR. Dinar. 18 mm 2,92 g (I 20/158). Emis ca mai sus. RIC, nr.231.

327- Av. Ca mai sus.

328. Rv. Legenda ca mai sus- c.p.e. Fortuna, în picioare spre dr., ținând cirna pe glob și cornul abundenței.

AR. Dinar. 17 mm 2,85 g (I 20/144); 19 mm 3,20 g (I 20/162). Emis ca mai sus. RIC, nr.232.

329. Av. ANTONINVS AVG/PIVS P P TR P XVIII.- Capul său laureat spre dr.

Rv. Legenda ca mai sus - c.p.e. Annona, în picioare spre st., ținând în mîna dr. spice, iar st. sprijinită de modius așezat pe protomă de corabie.

AR. Dinar. 18 mm 3,15 g (I 20/157). Emis între 154-155. RIC, nr.239(planșa II).

330- Av. ANTONINVS AVG PIVS IMP II - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. TR POT XX/COS IIII -c.p.e. Annona, în picioare spre dr., cu piciorul pe o proră de corabie și ținând în mîni cirna și cornul abundenței.

AR. Dinar. 17 mm 3,10 g (I 20/152); 17 mm 3,05 g (I 20/171); 16 mm 2,70 g (I 20/174); 17 mm 2,75 g (I 20/168). Emis între 156-157. RIC, nr.260.

334. Av. Ca mai sus.

Rv. TR POT XXI/COS IIII - c.p.e. Annona, în picioare spre st., ținând în dr. două spice, iar în st. cirna sprijinită pe proră. La picioare, în st. modius.

AR. Dinar. 17 mm 3,07 g (I 20/148). Emis în 157-158. RIC, nr.274.

335. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. Annona, în picioare spre dr., cu piciorul sprijinit de proră. În mîni ține cirna pe glob și modius.

AR. Dinar. 17 mm 3,27 g (I 20/167). Emis ca mai sus. RIC, nr.275.

336- Av. ANTONINVS AVG/PIVS P P TR P XXII - c.p.e. Capul său

337. laureat spre dr.

Rv. COS IIII (în exergă) FORTVNA/OPSEQVENS - c.p.e. Fortuna, în picioare spre st., ținând în mîna dr.patera, o cîrmă și cornul abundenței.

AR. Dinar. 18 mm 2,91 g (I 20/175); 18 mm 3,12 g (I 20/146).

Emis în 158-159. RIC, nr. 286 a.

338. Av. ANTONINVS/AVG PIVS P P - Capul său laureat spre dr.

Rv. COS IIII (în exergă) VOTA SOL/DECENN II - Antoninus, cu vâl, sacrificînd spre st. cu patera, deasupra unui tripod. Lîngă tripod, taur.

AR. Dinar. 16 mm 3,23 g (I 20/150). Emis în 158-159. RIC, nr. 292 e.

ANTONINUS PIUS și MARCUS AURELIUS

339. Av. ANTONINVS AVG PI/VS P P TR P COS III - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. AVRELIVS CAE/SAR AVG PII F COS - c.p.e. Bustul său laureat și drapat spre dr.

AR. Dinar. 18 mm 3,15 g (I 20/151.). Emis în 140. RIC, nr. 415 b.

Emisiuni memoriale bătute în timpul lui Marcus Aurelius

340. Av. DIVVS ANTONINVS - c.p.e. Bustul său laureat și drapat spre dr.

Rv. CONSECRATIO - c.p.e. Acvilă retrocefală pe glob spre dr.

AR. Dinar. 17 mm 3,27 g (I 20/169). RIC, nr. 434. (M. Aurelius).

341-342. Av. Legenda ca mai sus - c.p.e. Capul său nelaureat spre dr.

Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Rug împodobit cu statui și ghirlande.

AR. Dinar. 18 mm 3,23 g (I 20/170). RIC, nr. 436 (M. Aurelius).

FAUSTINA I (-141)

343. Av. FAVSTINA/AVGVSTA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.

Rv. IVNONI/REGINAE - c.p.e. Juno cu vâl, în picioare

spre st., ținând în mână patera și sceptrul. La picioare spre st., păun.

AR. Dinar. 18 mm 3,27 g (I 20/186). Emis la Roma între 139-141. RIC, nr.338.

344. Av. DIVA/FAUSTINA - c.p.e. Capul său spre dr.

Rv. AETER/NITAS. Juno, în picioare spre st., cu mîna dr. ridicată și sceptrul în st.

AR. Dinar. 16 mm 3,17 g (I 20/194). Emis după moartea ei, în 141. RIC, nr.344 a (planșa II).

345. Av. DIVA/FAUSTINA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.

Rv. AETER/NITAS. Venus, în picioare spre dr., cu capul întors spre st. și mîna dr. ridicată pentru a-și îndepărta vălul de pe față. În st. sceptru înclinat.

AR. Dinar. 19 mm 3,06 g (I 20/179). Emis ca mai sus. RIC, nr.346 a

346. Av. DIVA/FAUSTINA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.

Rv. AETER/NITAS - c.p.e. Aeternitas, în picioare spre st., ținând în mîna dr. întinsă un phoenix cu balo, iar cu st. își ridică veșmintul.

AR. Dinar. 19 mm 3,24 g (I 20/178). Emis ca mai sus. RIC, nr.347 a.

347- Av. DIVA/FAUSTINA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.

349. Rv. AETER/NITAS - c.p.e. Providentia, în picioare spre st. cu vălul deasupra capului și globul în mîna dr., întinsă.

AR. Dinar. 18 mm 3,15 g (I 20/193); 18 mm 3,20 g (I 20/198); 19 mm 3,37 g (I 20/177). Emis ca mai sus. RIO, nr.351 a.

350. Av. Ca mai sus.

Rv. AVG/V/STA - Ceres, cu văl, în picioare spre st., ținând în mîna torță și sceptru.

AR. Dinar. 16 mm 3,35 g (I 20/192). Emis ca mai sus. RIC, nr.356 a.

351. Av. DIVA FAV/STINA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.

Rv. AVGV/STA - c.p.e. Ceres, în picioare spre dr. cu torța și spice de grâu.

AR. Dinar. 18 mm 3,15 g (I 20/191). Emis ca mai sus. RIC, nr.359 a.

352. Av. DIVA/FAVSTINA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.
Rv. AVGV/STA - c.p.e. Ceres, în picioare spre st.,ridi-
cînd mina dr.și ținînd în st.torța.
AR. Dinar. 19 mm 3,04 g (I 20/189). Emis ca mai sus. RIC,
nr.361 a.
- 353- Av. DIVA FAV/STINA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.
357. Rv. AVG/VESTA - c.p.e. Ceres, în picioare spre st. ținînd
în mina dr. torța, iar cu st.își ridică veșmintul.
AR. Dinar. 18 mm 3,50 g (I 20/181); 17 mm 3,28 g (I 20/183);
19 mm 2,90 g (I 20/184); 18 mm 3,15 g (I 20/188); 18 mm
3,10 g (I 20/196). Emis ca mai sus. RIC, nr.362 a.
- 358- Av. DIVA FAV/..... - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.
359. Rv. AVGV/STA - c.p.e. Vesta, în picioare spre st.,sacri-
ficiînd cu patera deasupra unui altar aprins și ținînd în
mina st. palladium.
AR. Dinar. 16 mm 3,60 g (I 20/190); 17 mm 2,40 g (I 20/197).
Emis ca mai sus. RIC, nr.370.
- 360- Av. DIVA/FAVSTINA - Bustul său drapat spre dr.
361. Rv. AV/GV/STA - Pietas, în picioare spre st., lângă un al-
tar,cu mina dr.ridicată și cu o cutie de parfumuri cu ca-
pacul deschis, în st.
AR. Dinar. 17 mm 3,62 g (I 20/182); 16 mm 3,55 g (I 20/199).
Emis ca mai sus. RIC, nr.372 a.
- 362- Av. DIVA AVG/FAVSTINA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.
363. Rv. CONO/OR/DIAE - c.p.e. Antoninus, în picioare spre dr.,
ținînd în mină un volumen și întinzînd dreapta Faustinei,
care ține un sceptru.
AR. Dinar. 18 mm 2,72 g (I 20/185); 17 mm 3,45 g (I 20/187).
Emis ca mai sus. RIC, nr.381 b.
364. Av. ....../STINA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.
Rv. CONS/E/C/RATIO - Ceres, în picioare spre st.,cu mina
dr.ridicată și cu torță în st.
AR. Dinar. 17 mm 3,30 g (I 20/180). Emis ca mai sus. RIC,
nr.382 b.
365. Av. DIVA/FAVSTINA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.
Rv. VES/TA - c.p.e. Vesta, în picioare spre st.,ținînd în
mină palladium și sceptru.

AR. Dinar. 18 mm 3,15 g (I 20/195). Emis ca mai sus. RIC, nr.400.

MARCUS AURELIUS (140 - 180)

Emisiuni din vremea lui Antoninus Pius

366. Av. AVRELIVS CAESAR/AVG PII F COS - c.p.e. Capul său nelaureat spre dr.
Rv. IVVEN/TAS - Iuventas, în picioare spre st., aruncînd un grăunte de mireasmă în flacăra unui candelabru și ținînd în mîna st. patera.
AR. Dinar. 17 mm 3,20 g (I 20,223). Emis între 140-144. RIC, nr.423 a.
367. Av. AVRELIVS CAES/AR AVG PII F - c.p.e. Capul său nelaureat spre dr.
Rv. COS/DES. II - c.p.e. Honos, în picioare spre st., ținînd în mîna dr. ridicată o ramură, iar în st. un corn al abundenței.
AR. Dinar. 19 mm 2,98 g (I 20/228). Emis în 144. RIC, nr. 426.
368. Av. AVRELIVS CAES/SAR AVG PII F - c.p.e. Bustul său nelaureat și drapat spre dr.
Rv. TR POT II/COS II - c.p.e. Minerva, în picioare spre dr., ținînd lancea și sprijinindu-se pe scut.
AR. Dinar. 18 mm 2,45 g (I 20/213). Emis în 147-148. RIC, nr. 438 a.
369. Av. Legenda ca mai sus - c.p.e. Bustul său nelaureat și drapat pe umărul st. spre dr.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 18 mm 2,83 g (I 20/222). Emis ca mai sus. RIC, nr.438 b.
370. Av. AVRELIVS CAES/SAR AVG PII F - c.p.e. Capul său nelaureat spre dr.
Rv. TR POT III/COS II - c.p.e. Providentia, în picioare spre st., sprijinită de o coloană și arătînd cu dr. spre un glob la picioare. În st. ține sceptru.
AR. Dinar. 18 mm 3,55 g (I 20/206). Emis în 148-149. RIC, nr 446.

371. Av. AVRELIVS CAES/SAR AVG PII FIL - c.p.e. Capul său ne-laureat spre dr.
Rv. TR POT VIII/COS II - c.p.e. Genius Exercitus, în picioare spre st., sacrificînd cu patera deasupra unui altar aprins și ținînd în mîna st. acvila unei legiuni.
AR. Dinar. 17 mm 3,02 g (I 20/300). Emis în 153-154. RIC, nr.461.
372. Av. AVRELIVS CAES/SAR AVG P II FIL - c.p.e. Capul său ne-laureat spre dr.
Rv. TR POT/VIII/COS II - Minerva cu coif crestat, în picioare spre st., ținînd în mîna dr. întinsă șubufniță și sprijinindu-se cu mîna st. de scut. De brațul st. se reazimă o lance cu vîrf în sus.
AR. Dinar. 18 mm 3,40 g (I 20/224). Emis în 154-155. RIC, nr.463 a.
- 373-374. Av. AVRELIVS CAES/ANTON AVG PII F - c.p.e. Capul său ne-laureat spre dr.
Rv. TR POT IX/COS II - c.p.e. Aequitas, în picioare spre st. cu balanța și bastă.
AR. Dinar 17 mm 2,88 g (I 20/214); 3,10 g (I 20/204). Emis în 155-156. RIC, nr.466 a.
375. Av. Ca mai sus.
Rv. TR POT/XI/COS II - c.p.e. Felicitas, în picioare spre st., sprijinindu-se de o coloană și ținînd în mîna caduceul și sceptrul.
AR. Dinar. 18 mm 2,88 g (I 20/229). Emis în 156-157. RIC, nr.470.
- Emisiuni proprii
376. Av. IMP M AVREL ANTONINVS AVG - c.p.e. Capul său nelaureat spre dr.
Rv. COS III (în exergă) CONCORD/AVG TR P XV - c.p.e. Concordia, șezînd spre st., ținînd în mîna dr. patera și sprijinindu-se cu brațul st. de o statuie a speranței. Sub tron cornul abundenței.
AR. Dinar. 17 mm 3,23 g (I 20/202). Emis în 161. RIC, nr.2.

- 377- Av. Legenda ca mai sus - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
378. Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 17 mm 3,55 g (I 20/215); 18 mm 3,12 g (I 20/201).
Emis ca mai sus. RIC, nr.
- 379- Av. IMP M.AVREL ANTONINVS AVG - c.p.e. Capul său nelaureat
380. spre dr.
Rv. COS III (în exergă) CONCORD AVG TR P XVI - c.p.e. Ca mai sus.
AR. Dinar. 17 mm 2,95 g (I 20/227); 3,20 g (I 20/226). Emis în 161-162. RIC, nr.35 (planşa II).
381. Av. IMP M ANTONINVS AVG - c.p.e. Capul său nelaureat spre dr.
Rv. COS III (în exergă) CONCORD AVG TR P XVII - Ca mai sus.
AR. Dinar. 18 mm 3,35 g (I 20/221). Emis în 162-163. RIC, nr.59.
382. Av. M ANTONINVS AVG IMP III - c.p.e. Bustul său laureat, drapat şi cuirasat spre dr.
Rv. PROV DEOR TR P XVII COS III - c.p.e. Providentia, în picioare spre st.,ţinând în mîna dr.globul şi în st.cornul abundenţei.
AR. Dinar. 18 mm 3,20 g (I 20/205). Emis în 162-163. RIC, nr.69.
383. Av. ANTONINVS AVG/ARMENIACVS - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. P M TR P XIX/IMP II COS III - c.p.e. Annona, în picioare spre st.,golind un corn al abundenţei într-un modius.
AR. Dinar. 18 mm 3,06 g (I 20/220). Emis în 164-165. RIC, nr.125.
384. Av. M ANTONINVS AVG/ARM PARTH MAX - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. TR P XXI IMP IIII COS III - c.p.e. Aequitas, în picioare spre st.,cu balanţa şi cornul abundenţei.
AR. Dinar. 20 mm 3,32 g (I 20/217). Emis în 166-167. RIC, nr.171.
- 385- Av. Ca mai sus.
386. Rv. TR P XXII IMP IIII COS III - c.p.e. Aequitas, sezînd spre st.,cu balanţa şi cornul abundenţei.

AR. Dinar. 18 mm 3,17 g (I 20/225); 19 mm 3,68 g (I 20/219).
Emis în 168. RIC, nr.191.

387. Av. M ANTONINVS/AVG TR P XXIII - Capul său laureat spre dr.

Rv. FELICITAS/AVG COS III - c.p.e. Felicitas, în picioare spre st., ținând în mână caduceul și sceptrul.

AR. Dinar. 17 mm 3,37 g (I 20/203). Emis în 169-170. RIC, nr.203.

388. Av. Ca mai sus.

Rv. SALVTI/AVG COS III - c.p.e. Salus, în picioare spre st., ținând sceptrul și hrănind un șarpe încolăcit în jurul unui altar.

AR. Dinar. 18 mm 3,37 g (I 20/211). Emis ca mai sus. RIC, nr.207.

389. Av. M ANTONINVS AVG / TR P XXIIII - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. COS/III - c.p.e. Fortuna, în picioare spre st., ținând cîrma și cornul abundenței.

AR. Dinar. 19 mm 3,02 g (I 20/218).

390. Av. Ca mai sus.

Rv. Legenda ca mai sus. Salus, în picioare spre dr., hrănind șarpele.

AR. Dinar. 19 mm 3,35 g (I 20/207). Emis ca mai sus. RIC, nr.216.

391. Av. M ANTONINVS/AVG TR P XXV - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. COS/III - c.p.e. Marte, în mers spre st., purtînd lancea și trofeul.

AR. Dinar. 19 mm 3,35 g (I 20/212). Emis în 170-171. RIC, nr.231.

392. Av. Ca mai sus.

PRINCI
Rv. DECEN Totul în cunună de laur - c.p.e.
MALES
COS
III

AR. Dinar. 19 mm 3,22 g (I 20/216). Emis ca mai sus. RIC, nr.245.

393. Av. M ANTONINVS AVG/TR P XXVI - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. IMP VI/COS III - c.p.e. Marte, cu coif crestat, în picioare spre dr., ținând în mîna dr. lancea, iar st. sprijini-
nînd-o de scut.
AR. Dinar. 19 mm 3,02 g (I 20/209). Emis în 171-172. RIC, nr.261.
394. Av. M ANTONINVS AVG/GERM SARM - Capul său laureat spre dr.
Rv. TR P XXX / IMP VIII COS III - c.p.e. Felicitas, în picioare spre st., ținând în mîna dr. caduceul, iar în st. cornul abundenței.
AR. Dinar. 19 mm 3,20 g (I 20/208). Emis în 175-176. RIC, nr.356.
395. Av. Ca mai sus.
Rv. TR P XXXI IMP/VIII COS III P P - c.p.e. Victoria, în mers spre st. ținând în mîni coroana și ramura de palm.
AR. Dinar. 18 mm 3,10 g (I 20/210). Emis în 176-177. RIC, nr.378.
- FAUSTINA II (- 175)
Emisiuni din vremea lui Antoninus Pius
396. Av. FAVSTINA/AVGVSTA - Bustul său drapat spre dr.
Rv. AVGVST/..../. FIL - c.p.e. Venus în picioare spre st., ținând în mîna dr., întînșă, o Victorie, iar cu st. sprijini-
nîndu-se de un scut pus pe un coif.
AR. Dinar. 19 mm 3,36 g (I 20/235). RIC, nr.495 a.
397. Av. Ca mai sus.
Rv. Legenda ca mai sus - c.p.e. Concordia, în picioare spre st., ținând patera și cornul abundenței.
AR. Dinar. 17 mm 3,41 g (I 20/245). RIC, nr.496.
- 398- Av. Ca mai sus.
403. Rv. Legenda ca mai sus. - c.p.e. Spes în picioare spre st., ținând o floare în mîna dr. ridicată, iar cu st. își sus-
ține veșmintul.
AR. Dinar. 17 mm 2,87 g (I 20/240); 16 mm 3,30 g (I 20/252); 17 mm 2,82 g (I 20/246); 3,44 g (I 20/250); 3,02 g (I 20/234); 18 mm 2,92 g (I 20/236). RIC, nr.497.

404. Av. FAVSTINAE AVG ANTONINI AVG FII FIL - Bustul său laureat spre dr.
Rv. CONCOR/DIA - c.p.e. Concordia, din față, în picioare, cu capul spre dr., ținând în st. cornul abundenței și cu dr. ridicându-și veșmintul.
AR. Dinar. 19 mm 3,22 g (I 20/243). RIC, nr. 500 b.
405. Av. FAVSTINA AVG/FII AVG FIL - Bustul său drapat spre dr.
Rv. CONCO/O/RDIA - c.p.e. Concordia, șezând spre st., ținând în mîna dr. ridicată o floare, iar cotul st. sprijinit pe un corn al abundenței. Sub tron glob.
AR. Dinar. 17 mm 3,30 g (I 20/237). RIC, nr. 502 a.
406. Av. Ca mai sus.
Rv. VR/NVS - c.p.e. Venus, în picioare spre st., ținând în mîna dr. mărul, iar cu st. sprijinindu-se pe cîrmă pusă pe un porumbel.
AR. Dinar. 18 mm 3,45 g (I 20/241). RIC, nr. 515 b.
- 407- Av. Ca mai sus.
411. Rv. Ca mai sus, dar în jurul cîrmei, răsucit un delfin.
AR. Dinar. 18 mm 3,18 g (I 20/251); 20 mm 3,30 g (I 20/233); 18 mm 3,00 g (I 20/231); 18 mm 3,55 g (I 20/239); 17 mm 3,15 g (I 20/247). RIC, nr. 517 a.
- Emissiuni din vremea lui Marcus Aurelius
412. Av. FAVSTINA AVGVSTA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.
Rv. FECVND AVGVSTAE - c.p.e. Fecunditas în picioare spre st., între doi copii și ținând alți doi în brațe.
AR. Dinar. 17 mm 3,22 g (I 20/232). RIC, nr. 676.
- 413- Av. Ca mai sus.
414. Rv. FECVN/DITAS - c.p.e. Fecunditas în picioare spre dr., ținând în mîini sceptru și un copil.
AR. Dinar. 18 mm 2,90 g (I 20/242); 19 mm 3,25 g (I 20/238). RIC, nr. 677.
- 415- Av. Ca mai sus.
416. Rv. I/V/NO - c.p.e. Juno, cu vîl, în picioare spre st., ținând în mîna patera și sceptrul. La picioare, un păun spre st.

AR. Dinar. 18 mm 3,03 g (I 20/248); 3,52 g (I 20/230). RIO, nr.688.

417. Av. Legenda ca mai sus. Bustul său diademat și drapat spre dr.

Rv. LAF/TI/TIA. - c.p.e. Laetitia în picioare spre dr., ținând în mână coroana și sceptrul.

AR. Dinar. 18 mm 3,05 g (I 20/249). RIO, nr.70 d.

418. Av. FAVSTI AVGVST (sic) - c.p.e. Bustul său diademat și drapat spre dr.

Rv. SAEVLI FELICI (sic) - c.p.e. Pulvinar pe care stau Commodus și Antoninus.

AR. Dinar. 19 mm 3,55 g (I 20/244). RIO, nr.711.

LUCIUS VERUS (161-169)

- 419- Av. IMP L AVREL VERVS AVG - c.p.e. Capul său nelaureat
420. spre dr.

Rv. PROV/DEOR TR P COS II - Providentia, în picioare spre st., ținând globul și cornul abundenței.

AR. Dinar. 17 mm 3,18 g (I 20/254); 18 mm 3,40 g (I 20/257). Emis în 161. RIO, nr.463.

421. Av. L.VERVS AVG/ARMENIACVS - c.p.e. Bustul său nelaureat, drapat și cuirasat spre dr.

Rv. TR P IIII/IMP II COS II - c.p.e. Victoria pe glob, în picioare spre st. ținând în mână coroana și ramura de palm.

AR. Dinar. 18 mm 3,50 g (I 20/256). Emis în 163-164. RIO, nr.520. (Pe avers numai cap nelaureat spre dr.).

- 422- Av. Legenda ca mai sus. - C.p.e. Bustul său laureat spre
423. dr.

Rv. TRP V/IMP II COS II - c.p.e. Roma cu coif crestat, în picioare spre st., ținând în mână dr. Victorie spre st., iar în st.trofeu.

AR. Dinar. 18 mm 3,05 g (I 20/259); 18 mm 3,35 g (I 20/258). Emis în 164-165. RIO, nr.537 (Cap laureat).

- 424- Av. L VERVS AVG ARM/PARTH MAX - c.p.e. Capul său laureat
425. spre dr.

Rv. PAX (în exergă) TR P VI IMP IIII COS II - c.p.e. Pax,

în picioare spre st., ținând în mîini ramura de măslin și cornul abundenței.

AR. Dinar. 18 mm 3,05 g (I 20/264; I 20/253). Emis în 166. RIC, nr. 561.

426. Av. Ca mai sus.

Rv. TR P VIII/IMP V COS III - c.p.e. Aequitas șezînd spre st., ținînd balanța și cornul abundenței.

AR. Dinar. 20 mm 3,17 g (I 20/255). Emis în 168. RIC, nr. 595.

LUGILLA (- 183)

427. Av. LVCILLA/AVGVSTA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.

Rv. CONCO/R/DIA - c.p.e. Concordia șezînd spre st. și ținînd în mîini patera și cornul abundenței.

AR. Dinar. 19 mm 2,20 g (I 20/265). RIC, nr. 759.

428. Av. LVCILLAE AVG ANTONINI AVG P. - c.p.e. Diana în picioare spre st., ținînd cu ambele mîini o torță înclinată.

AR. Dinar. 19 mm 3,20 g (I 20/260). RIC, nr. 762.

429. Av. LVCILLA/AVGVSTA - c.p.e. Bustul său laureat spre dr.

Rv. IVNONI/LVCINAE - c.p.e. Junona șezînd spre st., ținînd o floare și un copil.

AR. 18 mm 3,10 g (I 20/263). RIC, nr. 770.

430. Av. Ca mai sus.

Rv. PVDI/CITIA - c.p.e. Pudicitia cu vâl, șezînd spre st., cu mîna dr. la piept.

AR. Dinar. 17 mm 2,55 g (I 20/262). RIC, nr. 781.

431. Av. Ca mai sus.

Rv. VENVS/VICTORIX - c.p.e. Venus, semi goală, în picioare spre st., ținînd în mîna dr. o Victorie spre st., iar cu st. sprijinindu-se de un scut așezat pe un coif.

AR. Dinar. 18 mm 2,75 g (I 20/261). RIC, nr. 787.

COMMODUS (175-192)

432. Av. M COMMODVS AN/TONINVS AVG. Capul său laureat spre dr.

Rv. TR P VII IMP/IIII/COS III P P - c.p.e. Providentia, în picioare spre st., ținînd un sceptru și o hastă, deasupra

unui glob, în st.

AR. Dinar. 17 mm 2,90 g (I 20/268). Emis în 181-182. RIC, nr.32.

433. Av. M ANTONINVS/COMMODOVS AVG - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. LIB AVG V TR P VII IMP IIII COS III P P - c.p.e. Liberalitas, în picioare spre st., ținând în mîna dr. abacus, iar în st. cornul abundenței.

AR. Dinar. 18 mm 2,95 g (I 20/267). Emis ca mai sus. RIC, nr.36.

434. Av. M COMMODOVS AN/TON AVG PIVS - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. TR P VIII IMP/VI/COS IIII P P - c.p.e. Providentia în picioare spre st., ținând o hastă deasupra unui glob și scutul.

AR. Dinar. 18 mm 2,84 g (I 20/269). Emis în 183. RIC, nr.65.

435. Av. M COMM ANTON/AVG PIVS BRIT - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. P M TR P VIIII/IMP VI COS IIII P P - c.p.e. Mars, în picioare spre dr., ținând sulita și sprijinindu-se pe scut.

AR. Dinar. 19 mm 3,30 g (I 20/266). Emis în 183-184. RIC, nr.71.

CRISPINA (- 183)

436. Av. CRISPINA/AVGVSTA - c.p.e. Bustul său drapat spre dr.

Rv. C/E/R/ES - c.p.e. Ceres în picioare spre st. ținând spice de grâu și torța.

AR. Dinar. 18 mm 2,70 g (I 20/270). RIC, nr.276.

x
x   x

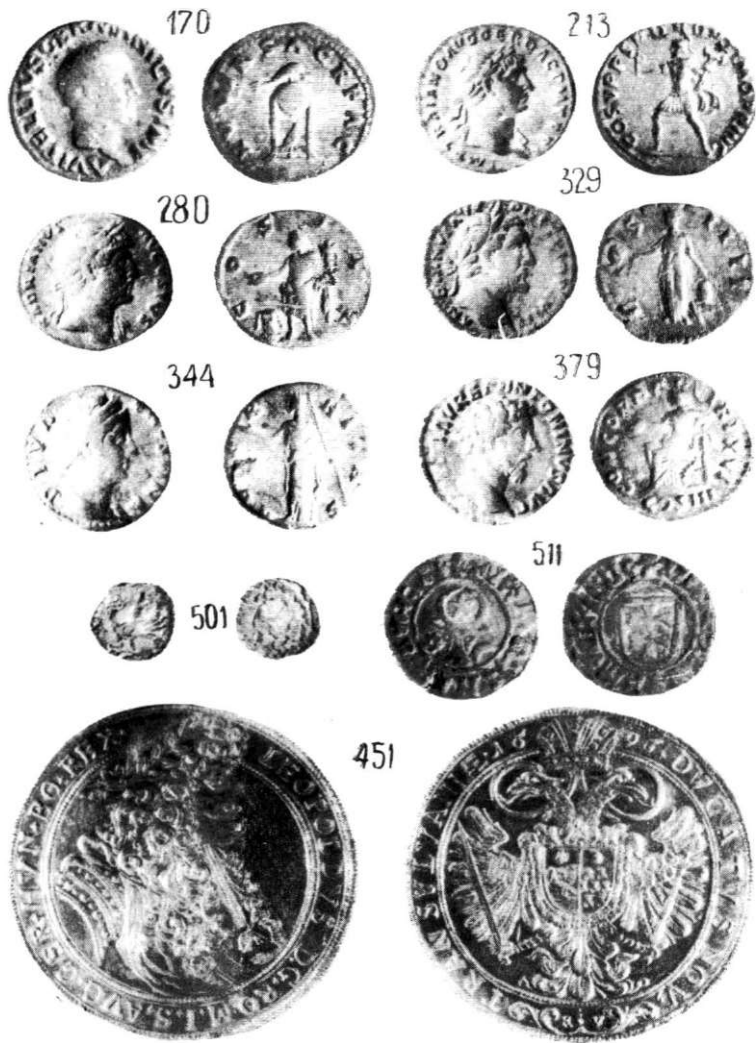
Repartiția dinarilor în tezaurul de la Parava este după cum urmează : Nero = 1 ; Vitellius = 3; Vespasian = 16; Titus = 4; Domițian = 15; Nerva = 5; Traian = 44; Adrian = 50; Sabina = 1; Antoninus Pius = 37; Faustina I = 23; Marcus Aurelius = 30; Faustina II = 23; Lucius Verus = 8; Lucilla = 5; Commodus = 4; Crispina = 1.

În afara câtorva exemplare cu relieful proaspăt, monedele au un grad mediu de uzură uniform. Greutatea lor variază între 2,28 g (nr.185), după toate aparențele nefiind o imitație barbară și 3,68 g (nr.386). Răstimpul dintre prima și ultima monedă din tezaur este de 120 de ani (63-183 e.n.).

În timpul lui Commodus și în special după domnia sa, calitatea metalică a dinarului, precum și greutatea acestuia sînt în continuă scădere.^{x)} Faptul că ultimele piese din tezaur aparțin domniei lui Commodus înseamnă că proprietarul lotului de monede urmărea în special valoarea metalului prețios sub formă monetară. El și-a strîns tezaurul atunci cînd simțise că piesele bune de argint anterioare încep să fie retrase treptat din circulație. Nu este de altfel singura sursă de informație din care aflăm că evenimentul se produce în acest timp, în care s-a format și tezaurul nostru și din care decurge implicit rațiunea stringerii acestuia.

---

^{x)} Harold Mattingly, Roman Coins, Londra, 1928, p.191.

Plansa II. Monede romane din tezaurul de la Parava nr.
170—379 inclusiv; monede feudale ale țărilor române
nr. 501, 511, și 451

Monede bizantine

JUSTINIAN I (527-566)

437. Av. D INVSTINI (sic)/ANVS P F AVG - c.p.e. Bustul său în profil spre dr., fără barbă, purtând diademă de perle (cu o semilună), cuirasă și paludamentum.
Rv. VICTORIA AVGVSTORVM, în exergă CONOB - c.p.e. Victoria, în chiton, mergînd spre dr., privind spre st. și ținînd în dr. o coroană, în st. globul cruciger. În cîmpul dr. o stea cu opt raze.
AV. Tremissis. 15 mm 1,44 g (1585). Emis la Ravenna în 555-565. Cf. Wroth III, nr.43.

HERACLIUS și HERACLIUS CONSTANTIN (613-641)

438. Av. d d N N HERACLIYS ET HERA CONST PP AV- c.p.e. Bustul lui Heraclius (în st.), cu barbă scurtă, și al lui Heraclius Constantin (în dr.), ambii din față, purtînd coroană (cu glob cruciger), cuirasă și paludamentum. Sus între ei o cruce.
Rv. VICTORIA AVGV I, în exergă CONOB - c.p.e. Cruce cu brațele terminate în T, pe trei trepte.
AV. Solidus. 21 mm 4,40 g (1636). Perforat. Emis la Constantinopol între anii 613/614 - cca 630 sau mai tîrziu. Wroth I, nr.35.
439. Av. D N ERCLIO ET ER CONST PP - c.ș.e. Busturile celor doi împărați ca mai sus; între ei, o cruce.
Rv. VICTORIA AVGG I, în exergă CONOB - c.ș.e. Cruce cu brațele terminate în T, pe două trepte.
AV. Solidus. 12 mm 4,48 g (1585). Emis la Cartagina între cca 613 - cca 629. Cf. Wroth I, nr.332.

ANDRONIC II și MIHAIL IX (1295 - 1320)

440. Av. A în st.; IC/XC în centru; X în dr. - c.p.e.
N	.	M
Δ		ΛC
Λ I		NI
K		
V		

Andronic II, cu barbă, coroană, tunică și mantie, în st.; Mihail IX, fără barbă, reprezentat la fel, ambii îngenunchiați, din față; între ei, Iisus Cristos, în picioare, din față, cu barbă, nimb, tunică și mantie, binecuvîntîndu-i.

Rv. Bustul Maicii Domnului, orantă, între zidurile orașului Constantinopol; în cîmp, în interiorul incintei K/M - c.p.e.

AV. Hyperper. 21 x 26 mm 3,96 g (1585). Perforat. Pentru tip. cf. Wroth II, p. 618-620 (cu alte sigle pe revers).

441. Av. A în st.; IC/XC în centru; X în dr. - c.p.e.

N

M

Δ

N

K

.

Ca mai sus.

Rv. Maica Domnului ca mai sus. În cîmp, înăuntrul incintei, siglele B/·8 - c.p.e.

AV. Hyperper. 18 - 26 mm 3,87 g (1585). Cf. Ratto, nr. 2232.

442. Av. (legenda lipsește) în st.; IC/XC în centru; X în dr.

Ca mai sus.

Λ

Rv. Ca mai sus; în cîmp, înăuntrul incintei, K/Λ.

AV. Hyperper. 20 mm 3,40 g (1585). Perforat și astupat ulterior. Pentru sigle, cf. T. Gherasimov, Les hyperpères d'Andronic II et d'Andronic III et leur circulation en Bulgarie, în Byzantinobulgarica, I (1962), p. 223, nota 42.

443. Av. .... ΜΧΑϞΑϞ circular; IC/XC în centru - c.p.e.

Ca mai sus; Mihail e reprezentat cu barbă. În dr. și în st. lui Iisus cite un punct.

Rv. Ca mai sus; în dr., în interiorul incintei, o floare de crin; în afara zidurilor, în cîmp, siglele Μ|Κ 2 c.l.

AV. Hyperper. 21 x 26 mm 4,11 g (1585). Pentru variantă în dispunerea legendei, cf. Wroth II, nr. 14, 17, cu alte sigle.

ANDRONIC II și ANDRONIC III (1325-1327)

444. Av. (legenda lipsește) ΑΝΔΡΗ (circular); în centru

IC/XC. Andronic II, cu barbă, tunică și mantie, în st.; Andronic III, de asemenea cu barbă, reprezentat la fel, ambii

îngenunchiați, din față; între ei, Iisus Cristos, în picioare, din față, cu barbă, nimb, tunică și mantie, bine-cuvîntîndu-i.

Rv. Bustul Maicii Domnului, orantă, între zidurile orașului Constantinopol; în cîmp, sus, în afara incintei, siglele B/A

AV. Hyperper. 20 x 22 mm 2,54 g (1585) (planșa I).

Longobarzii

BENEVENTUM

ARICHIS II (758-774, ca duce; 774-787, ca principe)

445. Av. DNS VI -/- CTORIA . Bustul lui Arichis II (?), din față, cu barbă, purtînd coroană cu cruce și mantie; în dr. ține globul cruciger.

Rv. VITIRV ☿ PRINPI Cruce cu brațele terminate în T, așezată pe o bază; dedesubt C.ONO B. În cîmpul st. A.

AV.Tremissis. 17 mm 1,19 g (1585). Emis între 774-787. Wroth III, nr.11(planșa I).

446. Av. și rv. ca mai sus.

AV. Tremissis. 18 mm 1,29 g (1585).

SICARDUS (832-839)

447. Av. SIC -/- ARDV. - c.p.e. Bustul său din față, cu barbă, purtînd coroană cu cruce, robă și mantie; ține în dr. globul cruciger. În cîmpul dr.

Rv. VITOR ☿ PRINCI - c.p.e. Cruce cu brațele terminate în T, așezată pe o bază; dedesubt, GONO; în cîmp S/I

AV. Tremissis. 18 mm 1,23 g (1585). Cf. Wroth III, nr.5 (planșa I).

MONEDDE MEDIEVALE ȘI MODERNE

(emise pînă la 1800)

TRANSILVANIA

ȘTEFAN BOCSKAI (1604-1606)

448. Av. STE : BOCH : D : G : HVNG : TRAN : PRI. - 2 c.p. Bustul său în armură spre dr., purtînd căciulă. În cîmp C/V.
Rv. ET. SICVLORVM./COMES. 1606 - 2 c.p. Leu în picioare spre st. ținînd în ghiera dr.o săgeată (stema familiei Bocskai), înconjurat de un balaur ; dedesubt castelul din Cluj.
AV. Ducat. 22 mm 3,48 g (1730/15). Emis la Cluj. Resch, nr. 32.

GABRIEL BATHORI (1608-1613)

449. Av. GABRIEL D. G. PRIM. TRANSYL. - 2 c.p. Bustul său în armură spre dr.
Rv. PAR. REG. HVN. DO. ET. SI.CO. 1613 - 2 c.p. Acvilă avînd pe piept un scut cu trei dinți de mistreț spre st. (stema familiei Bathori). În cîmp N/B.
AV. Ducat. 20 mm 3,41 g (1730/16). Emis la Baia Mare. Cf. Resch, nr.185.

GABRIEL BETHLEN (1613-1629)

450. Av. GAB. D. G. EL. HV/DA. CR. SC. REX. - 2 c.p. Bustul său spre dr., în armură, ținînd în mîna dr. sceptrul. În cîmp K/B.
Rv. .TRANS. PR. ET/SIC. COM. 162/1. - 2 c.p. Maica Domnului cu Iisus în brațe, pe o semilună ; Iisus ținînd un sceptru în mîna dr.; dedesubt, legenda întreruptă de un scut cu stema Ungariei.
AV. Ducat. 22 mm 3,41 g (1730/17). Emis la Kremnitz. Resch, nr.64.

LEOPOLD I (1690-1705)

451. Av. LEOPOLDVS D·G·ROM· I· S· AVG· GER· HVN· BO· REX·-2 c.p.
Bustul său spre dr., laureat și în armură.
Rv. DVCATVS NOV, /TRANSYLVANIA· 16/96· Legenda întreruptă de K: V - 2 c.p. Acvila bicefală încoronată, ținând în ghiara dr.spada, iar în cea st.sceptrul, avînd pe piept scut tăiat, în primul cartier, acvila în profil spre st.cu soarele deasupra, iar în cel de al doilea, șapte turnuri, dispuse 2,3,2, cu luna deasupra.
AV. lo ducăți. 43 mm 34,47 g (I/12). Emis la Cluj. Resch, nr.16 (plansa II).
452. Av. LEOPOLD. D.G. R/S. A· G·H·B·RX· Ca mai sus.
Rv. DVCATVS NOV/TRANSYLVAN : 16/99. Legenda întreruptă de K·V· Ca mai sus.
AV. Ducat. 22 mm 3,46 g (I/48). Emis la Cluj. Resch,nr.41.

CAROL VI (1711-1740)

453. Av. CAR VI· D G·R·I·S·A/G·/HI·H·B· REX . C.z.e. Bustul său laureat spre dr.
Rv. ARCHI· D· AV· D· BVR· PRINC· TRANSYL : 1728. C.z.e. Acvila bicefală, încoronată, cu sceptrul în ghiara dr.și spada în cea st., avînd pe piept, scut tăiat, în cartierul de sus acvila ieșind cu aripile deschise și soarele deasupra, în cel de jos, șapte turnuri, dispuse 4,3 (stema Transilvaniei).
AV. Ducat. 22 mm 3,49 g (1730/18). Resch, nr.40.
454. Av. CAROL· VI D·G·R·/. . Ca mai sus.
Rv. ARCHID· A· D· PRINC·TRANSYL· 1732. Ca mai sus.
AV. Ducat. 21 mm 3,46 g (1730/19). Resch, nr.54.

MARIA THERESIA (1740-1780)

455. Av. M·THERESIA· D: G· / R· IMP· GE· HU· BO· REG· - C.p.e.
Bustul său diademat, spre dr.
Rv. AR· AU·DUX· BU· MS· P/TRAN· CO· TYR· 1765. - c.p.e.Acvila bicefală, încoronată, avînd pe piept un scut cu stema Transilvaniei ; dedesubt (2).
AV. Dublu ducat. 25 mm 6,95 g (I/48). Resch, nr.130.

456. Av. M. THERESIA : D : G./RO.I. GE. HU. BO. RE. Ca mai sus.
Rv. AR. AU. DUX. BU. ME. P./TRAN. CO. TYR. 1765. Ca mai sus.
AV. Ducat. 22 mm 3,45 g (I/48). Cf. Resch, nr.134.
457. Av. M. THERESIA. D. G./R.I. HUN. BOH. REG. Ca mai sus.
Rv. AR. AU. DUX. BU. M. P./TRAN. CO. TYR. 1771. Ca mai sus.
In cîmp H/G.
AV. Dublu ducat. 24 mm 6,97 g (I/48). Emis la Alba Iulia.
Resch, nr.177.
458. Av. M. TER. D. G./R.I.H.B. REG. Ca mai sus.
Rv. A. AU. D. B. M. P./TRA. 1776. Ca mai sus. Sub acvilă
 $\frac{1}{4}$, în cîmp H/G.
AV. $\frac{1}{4}$ ducat. 13 mm 0,88 g (I/48). Emis la Alba Iulia.
Resch, nr.199.
459. Av. Ca la nr.457.
Rv. Ca la nr.457, cu anul 1777.
AV. Dublu ducat. 24 mm 6,95 g (1730/20). Emis la Alba Iulia. Cf. Resch, nr.204 A.
- 460- Av. M. THERESIA. D: G/R.I. HUN. BOH. REG. Ca mai sus.
462. Rv. Ca mai sus. In cîmp H./S.
AV. Dublu ducat. 24 mm 7,00 g; 24 mm 6,99 g; 24 mm 6,97 g
(I/48). Emis la Sibiu. Cf. Resch, nr.204 A.

VENETIA

GIOVANNI DOLFIN (1356-1361)

463. Av. IO. DELPHINO. Š M V E N E T I D V | - c.p.e. Dogele
ingenunchiat spre st. primind un drapel de la Sf. Marcu, în
picioare, nîmbat sub cotul dr. al sfîntului, un punct.
Rv. .SIT. T. ☼ PE-DAT'Q-TV/REGIS ISTE. DVCAT' - C.p.e.
Iisus Christos, nîmbat, în picioare, într-o aureolă eliptică,
în interiorul căreia sînt 9 stele a 5 raze, 4 în st.
și 5 în dr.
AV. Ducat. 21 mm 3,50 g (1652). CNI, VII, nr.17.

MICHELE STENO (1400-1413)

464. Av. MICHAEL. STEN' Š Ė Ė E N E T I D||V|||| Ca mai sus.
Rv. -SIT. T. XPE. DAT'Q'. TV/REGIS ISTE. DVCAT' Ca mai sus.
Av. Ducat. 20 mm 3,55 g (1/48). CNI VII, nr.30.

FRANCESCO FOSCARI (1423-1457)

465. Av. FRAC FOSCARI Š Ė Ė E N E T I D||V|||| Ca mai sus.
Rv. -SIT. T. XPE DAT'Q'. TV/REGIS. STE. DVCAT' . Ca mai sus.
Av. Ducat. 20 mm 3,51 g (1652). Cf. CNI, VII, nr. 74 .

PASQUALE MALIPIERO (1457-1462)

466. Av. PA. MARIPET' S Ė Ė E N E T I D||V||||. Ca mai sus.
Rv. SIT. T. XPE. DAT'Q'. TV / REGIS. ISTE. DVCAT'. Ca mai sus.
Av. Ducat. 20 mm 3,56 g (1652). Cu toartă. CNI, VII, nr.15.

FRANCESCO DONA (1545-1553)

467. Av. FRAN. DON Š Ė Ė E N E T D||V||X|| - c.p.e. Deasupra unei linii orizontale, Sf. Marcu în picioare spre dr., nimbău, dintr-un drapel dogelui, ingenunchiat.
Rv. SIT T XPE DAT Q TV. REGIS ISTE DVCAT. Ca mai sus. În interiorul aureolei eliptice 12 stele, 6 în dr. și 6 în st.
Av. Ducat. 21 mm 3,47 g (1652). Cf. CNI, VII, nr.84.
468. Av. FRAN. DON S Ė Ė E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Rv. -SIT. T. XPE. DAT Q TV. REGIS ISTE. DVCAT. Ca mai sus.
Av. Ducat. 21 mm 3,45 g (1/48). Perforat. CNI, VII, nr.91.

ALVISE I MOCENIGO (1570-1577)

469. Av. ALOY. MOCE S Ė Ė E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Rv. SIT. T. XPE DAT Q TV / REGIS ISTE DVCAT. Ca mai sus.
Av. Techn. 20 mm 3,48 g (1652). CNI, VII, nr.101.

NICOLO DA PONTE (1578-1585)

470. Av. NIC. DE PONT. Š Ė Ė E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Rv. SIT T XPE DA. Q. TV/REGIS ISTE DVCAT. Ca mai sus. În

interiorul aureolei eliptice, 13 stele, 7 în st., 6 în dr.
AV. Techn. 20 mm 3,44 g (1730). Cf. CNI, VII, nr.202.

MARINO GRIMANI (1595-1605)

471. Av. •MARIN. GRIM S M V E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Rv. SIT. T. XPE. DAT. Q. TV./REGIS. ISTE. DVCAT. Ca mai
sus. In interiorul aureolei eliptice, 17 stele, 8 de o par-
te și de alta și una sub picioarele lui Iisus.
AV. Techn. 20 mm 3,34 g (1652). Perforat. Cf. CNI, VII,
nr.131.

GIOVANNI BEMBO (1615-1618)

472. Av. IO. BEMBO S M V E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Rv. SIT.T. XPE. DAT. Q. TV./REGIS. ISTE. DVCAT. Ca mai sus.
AV. Techn. 20 mm 3,61 g (1652). Cu toartă. CNI, VII,nr.61.

FRANCESCO ERIZZO (1631-1646)

473. Av. FRANC.ERIZZO S M V E N E T D||V||X|| .Ca mai sus.
Rv. SIT. T. XPE. DAT. Q. TV./REGIS. ISTE. DVCAT. Ca mai sus.
In interiorul aureolei eliptice, 18 stele, 8 de o parte și
de alta, una deasupra capului lui Iisus și una sub picioa-
rele acestuia.
AV. Techn. 21 mm 3,46 g (1652). Cf. CNI, VII,nr.202.

FRANCESCO MOLIN (1646-1655)

474. Av. FRANC. MOLINO S M V E N E T D||V||X||.Ca mai sus.
Rv. SIT.T XPE. DAT. Q. TV/REGIS. ISTE. DVCAT. Ca mai sus.
AV. Techn. 21 mm 3,43 g (I/48). Perforat. CNI,VII,nr.79.
475. Av. Ca mai sus.
Rv. SIT.T. XPE. DAT. Q. T. /REGIS ISTE. DVCA. Ca mai sus.
AV. Techn. 20 mm 3,47 g (I/48). Cf. CNI, VII, nr.89.
476. Av. Ca mai sus.
Rv. SIT. T. XPE. DAT. Q. TV / REGIS. ISTE. DVCAT .Ca mai
sus. In interiorul aureolei eliptice, 17 stele, 8 în par-
tea dr., 7 în st., una deasupra capului lui Iisus și una
sub picioarele acestuia.
AV. Techn. 21 mm 3,47 g (1652). Cf. CNI,VII, nr.91.

CARLO CONTARINI (1655-1656)

477. Av. CAROL. CONT S M V E N E T D||V||X|| . Ca mai sus
Rv. SIT.T.XPE. DAT.Q. TV.REGIS.ISTE. DVCA.Ca mai sus.In
interiorul aureolei eliptice,16 stele, 7 de o parte și de
alta, una deasupra capului și una sub picioarele lui Iisus.
AV. Techin. 20 mm 3,43 g (1652). CNI, VII, nr.23.

BERTUCCI VALIER (1656-1658)

478. Av. BERT.VALERIO S M V E N E T D||V||X||. Ca mai sus.
Rv. SIT.T. X(-) S. DAT.Q. TV/REGIS ISTE DVCA. Ca mai sus.
AV.Techin. 21 mm 3,32 g (I/17). Perforat. Cf. CNI, VII,nr.
50.
479. Av. BERT. VALER. S M V E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Rv. SIT.T. XPE. DAT.Q. TV/REGIS ISTE DVCA. Ca mai sus.
AV.Techin. 21 mm 3,48 g (I/48). CNI,VII, nr.56.

DOMENICO CONTARINI (1659-1674)

480. Av. DOMIN. CON S M V E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Rv. SIT.T.XPE. DAT.Q. TV/REGI(.)-ISTE. DVCA . Ca mai sus.
AV. Techin. 21 mm 3,46 g (1652). Perforat. CNI, VII,nr.224.
481. Av. DOMIN.C-ONT S M V E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Hasta drapelului cu cruce deasupra bandierei.
Rv. SIT.T.XPE-DAT.Q. TV/ REGIS ISTE DVCA . Ca mai sus.
AV. Techin. 21 mm 3,34 g (1652). Cf. CNI, VII, nr. 236.

ALVISE CONTARINI (1676-1684)

482. Av. ALOYSIVS. CONT S M V E N E T D||V||X|| - c.p.e. Dea-
supra liniei orizontale Sf.Marcu în picioare spre dr.,
nimbă, dând drapelul format din hasta cu cruce în vîrf,
dogelui ingenuunchiat.
Rv. SIT.T. XPE. DAT.Q. TV/REGIS. ISTE. DVCA . Ca mai sus,
în interiorul aureolei eliptice 16 stele, 7 de o parte și
de alta, una deasupra și una dedesubtul lui Iisus.
AV. Techin. 21 mm 3,50 g (I/48). Cf. CNI, VII, nr.136.
483. Av. și Rv. Ca mai sus.
AV. Techin. 22 mm 3,46 g (1652).

GIOVANNI CORNELI (1709-1722)

484. Av. IOAN CORNELI. S M V E N E T D||V||X|| - c.p.e. Deasupra liniei orizontale, Sf. Marcu, nimbă, ținând în mîna st. o carte, iar cu cea dr. binecuvîntînd pe dogele ingenun - chiat, care ține drapelul - format din hasta cu cruce în vîrf - cu amîndouă mîinile ; în cîmp dr., un punct.
Rv. SIT. T. XPE. DAT. Q. TV / REGIS. ISTE. DVCA. Ca mai sus.
Av. Țechin. 22 mm 3,48 g (1652). Cf. CNI, VII, nr. 101.

ALVISE MOČENIGO III (1722-1732)

485. Av. ALOV MOČENI. S M V E N E T D||V||X||. Ca mai sus.
Rv. SIT. T. XPE. DAT. Q. TV / REGIS. ISTE. DVCA. Ca mai sus.
Av. Țechin. 22 mm 3,48 g (1652). Cf. CNI, VII, nr. 31.

FRANCESCO LOREDAN (1752-1762)

486. Av. FRANG. LAVRED S M V E N E . D||V||X||. Ca mai sus.
Rv. SIT. T. XPE. DAT. Q. TV / REGIS. ISTE. DVCA. Ca mai sus.
Av. Țechin. 21 mm 3,27 g (1652). Perforat. Cf. CNI, VII, nr. 51.

MARCO FOSCARINI (1762-1763)

487. Av. M. FOSCARENVS S M V E N E T D||V||X||. Ca mai sus.
Rv. SIT. T. XPE. DAT. Q. TV / REGIS. ISTE DVCA. Ca mai sus.
Av. Țechin. 21 mm 3,30 g (1/48). Cf. CNI, VII, nr. 30.

ALVISE MOČENIGO IV (1763-1778)

488. Av. ALOY. MOČEN. S M V E N E T D||V||X||. Ca mai sus.
Rv. SIT. T. XPE. DAT. Q. TV / REGIS. ISTE. DVCA. Ca mai sus.
Av. Țechin. 21 mm 3,45 g (1652). Perforat. Cf. CNI, VII, nr. 123.

489. Av. și Rv. Ca mai sus.
Av. Țechin. 22 mm 3,47 g (1652).

490. Av. Ca mai sus.
Rv. SIT. T. XPE. DAT. Q. TV / REGIS. ISTE. DVCA. Ca mai sus.
Av. Țechin. 21 mm 3,37 g (1/48). Perforat.

PAOLO RENIER (1779-1789)

491. Av. PAVL RAINER. S $\dot{M}$ $\dot{V}$ E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Rv. SIT-T. XPE. DAT. Q. TV / REGIS. ISTE. DVCA .Ca mai sus.
AV. Techn. 20 mm 3,48 g (1652). Cf. CNI, VII, nr.98.

LUDOVICO MANIN (1789-1797)

492. Av. LVDOV. MANIN S $\dot{M}$ $\dot{V}$ E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Rv. SIT-T. XPE. DAT. Q. TV / REGIS. ISTE. DVCA. Ca mai sus.
AV. Techn. 20 mm 4,31 g (1696/7). Montat în cercel. Cf. CNI, VII, nr.70.
- 493- Av. și Rv. Ca mai sus.
495. AV. Techn. 21 mm 3,45 g (1652). Uzat; 21 mm 3,17 g (1652).
Uzat; 21 mm 3,42 g (1652). Perforat.
496. Av. LVDOV. MANIN S $\dot{M}$ $\dot{V}$ E N E T D||V||X|| . Ca mai sus.
Rv. SIT-T.XPE. DAT.Q. TV / REGIS. ISTE. DVCA. Ca mai sus.
AV. Techn. 20 mm 3,46 g (1652). CNI, VII, nr.71.
- 497- Av. și Rv. Ca mai sus.
498. AV. Techn. 21 mm 3,45 g (1652); 21 mm 3,39 g (1/48). Perforat.
499. Av. LVDO. MANIN S $\dot{M}$ $\dot{V}$ E N E T D||V||X|| Ca mai sus.
Rv. * EGO * SVM * / * LVX MVN * .Ca mai sus. In interiorul aureolei eliptice 16 stele a 6 raze, dispuse 7 de o parte și de alta, una deasupra și alta dedesubtul lui Iisus.
AV. 1/2 techn. 18 mm 1,81 g (1711/1). Perforat. Cf. CNI, VII, nr.80.
500. Av. și Rv. Ca mai sus.
AV. 1/2 techn. 18 mm 1,73 g (1711/2). Perforat.

**Monede găsite pe șantierele arheologice
ale Direcției Monumentelor Istorice**

În ianuarie 1964, au intrat în colecțiile Cabinetului numismatic 85 monede, donate de Direcția Monumentelor Istorice. Ele au fost găsite în săpăturile arheologice efectuate în 1963 pe șantierele de restaurare a unor monumente istorice (înregistrarea nr. I/33).

Bărăția din Cîmpulung - Muscel

Cu prilejul restaurării Bărăției din Cîmpulung - Muscel, s-au găsit următoarele monede :

ȚARA ROMÂNESCĂ

VLAD DRACUL (1436-1442; 1443-1466)

501. Av. Fără legendă. Acvila cu capul întors spre st. și aripile închise, privind spre o cruce. Totul într-un cerc de perle.

Rv. Fără legendă. Dragon înaripat spre dr. cu cap de animal, laba dr. ridicată, cea st. terminată în ghiare, aripile înălțate și coada de șarpe, înolăcită. Totul într-un cerc de perle.

Bilon. Ban. 11 mm 0,25 g. Uzat. Octavian Iliescu, O nouă contribuție privitoare la istoria monetară a Țării Românești în secolul al XV-lea, în Studii și cercetări de numismatică, III, 1960, p. 501. Găsit în secțiunea R.P. 03
□ 8 - 120 m (planșa II).

UNGARIA

LEOPOLD I (1657 - 1705)

502. Av. LEOP·D·G·R·I... H·B·R·E·X· - 2 c.p. Scut timbrat de o coroană, despicat în primul cartier fasciat, în al doilea,

crucea dublă (stema Ungariei), în câmp K/B.

Rv. PATRONA HUNGA. 1688 - 2 c.p. Maica Domnului cu Iisus în brațe.

AR. Dinar. 14 mm 0,27 g. Emis la Kremnitz. Miller-Loehr - Holzmair, p.187. Găsit în secțiunea R.P. 04 □ 71 -34-36 cm.

IMPERIUL ROMANO - GERMAN

LEOPOLD I (1657 - 1705)

503. Av. Globul cruciger, având în câmp 16/94, iar dedesubt M/B - c.p.e.

Rv. Aovila bicefală, având pe piept un scut oval cu stema Sileziei.

AR. Gröschl. 15 mm 0,45 g. Perforat. Emis pentru Brieg - Silezia. Miller - Loehr - Holzmair, p.193. Găsit S,III.

POLONIA

SIGISMUND I (1506 - 1548)

504. Av. * SIGIS·I· REX· POLO· DO· TO· PRV - c.p.e. Bustul său încoronat spre dr.

Rv. X GROSSVS·CIVI· GEDANEN· 1540 - 2 c.p. Două cruci cu coroană deasupra (stema orașului Gdansk).

AR. Gros. 23 mm 1,77 g. Emis pentru Gdansk. Cf.Hutten - Czepski, nr.401.

IMPERIUL OTOMAN

AHMED III (1703 - 1730)

505. Av. Turanul sultanului - c.p.e., c.l.i.

Rv.

ضرب فی
قسطنطينیه
III0

duriba fi

Qostantinije

III5

AR. Para. 15 mm 0,43 g. Perforată. Emisă la Constantinopol în anul 115 (al hegirei, 1703 al erei noastre). Găsită în secțiune sondaj R.P.06. □ 2 -0,5 m.

MUSTAFA III (1757 - 1773)

506. Av. Ca mai sus.

Rv.

ضرب في
اسلامبول
1171

9

duriba fi
Islambol
1171

AR. Para. 15 mm 0,32 g. Perforată. Emisă la Istambul în al IX-lea an de domnie (1765). Găsită în S. P.06. * 2 0,52 m.

507. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. Lipsește anul de domnie, moneda fiind perforată în acel loc.

AR. Para. 14 mm 0,32 g. Perforată. Găsită în S. R.P. 06 0,50 m.

ABDUL HAMID I (1773 - 1789)

508. Av. Ca mai sus.

Rv.

ضرب في
قسطنطينيه
1187

9

duriba fi
Qostantinije
1187

AR. Para. 15 mm 0,40 g. Emisă în al IX-lea an de domnie (1781). Găsită în S. R.P. 06 1 - 1,10 m.

509. Av. Ca mai sus.

Rv.

ضرب في
فصر
سنة 1187

2

duriba fi
Mfar
sene 1187

AR. Para. 15 mm 0,32 g. Emis la Cairo în anul al II-lea de domnie (1774). Găsită în S. R.P. 06 □ 2 - 0,50 m.

SELIM III (1789 - 1807)

510. Av. Turava sultanului.

AR. Para bracteată. 14 mm 0,09 g.

Mănăstirea Voroneț

În cadrul lucrărilor de restaurare a mănăstirii Voroneț (raion Gura Humorului, reg. Suceava), cu ocazia săpăturilor făcute pentru cercetarea unei locuințe identificate în nivelele inițiale de locuire ale mănăstirii de pe laturile de vest, est și nord, precum și în timpul decapărilor efectuate în jurul bisericii, au fost descoperite următoarele monede :

MOLDOVA

BOGDAN III (1504 - 1517)

511. Av. + БОГДААН БОГБОУА РДС - 2 c.l. Cap de bour cu coarnele mari, avînd virfurile aproape unite. Între coarne o stea, în dr. rozeta, în st. semiluna.

Rv. + РОДЪ БѢМАН МОУА... - 2 c.l. Scut cu cruce dublă.

AR. Gros. 19 mm 0,78 g. Const. Moisil, Istoricul monetei în România, în CNA, nr.9-10 (1923), p.72. Găsit în Z II (planșa II).

ȘTEFĂNIȚĂ (1517-1527)

512. Av. + СТ..... РОУНО - 2 c.p. Scut avînd în cîmp capul de bour (stema Moldovei).

Rv. + АР 3Б... 2 c.p. Scut cu crucea dublă. În cîmp dr. și st. câte o rozetă.

AR. Gros. 18 mm 0,63 g. Ruptă în 3 bucăți. Const. Moisil, op.cit., p.72. Găsit în S.VII □ 8 - 0,24.

UNGARIA

MATEI CORVIN (1458-1490)

513. Av. + (.....) R·VNGARI. 2 c.p. Scut scartelat, în primul cartier fasciat, în al 2-lea, crucea dublă (Ungaria), în al 3-lea, două capete de lei, încoronate, văzute din față (Dalmatia), al 4-lea lipsește, moneda fiind fragmentată, în centru scut cu leul încoronat, în picioare spre dr. (Boemia).

Rv. (....)na VNGARIE 2 c.p. Maica Domnului cu Iisus în brațe. In câmpul st. K.
AR. Dinar. 15 mm 0,18 g. Fragment. Emis pentru Boemia.
Réthy, nr.240. Găsit în zona 3, lângă absidă - 0,18-0,20

514. Av. ...MAT... R. VNG.... 2 c.p. Scut scartelat, în primul cartier fasciat, în al 2-lea, crucea dublă (Ungaria), în al 3-lea, două capete de lei, încoronate, văzute din față (Dalmatia), în al 4-lea, leul încoronat, în picioare spre dr. (Boemia), în centru scut cu corbul ținând inelul în cioc (stema familiei Huniadi).

Rv. PATRONA MVNGAR.. Ca mai sus. In câmp st. K, în dr. P
AR. Dinar. 15 mm 0,42 g. Emis în 1489. Unger, nr.574. Găsit în S.IV □ 14 -0,66

515. Av. ....HIE. R. VNGARI. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. In câmp st. K, în dr. P
AR. Dinar. 15 mm 0,38 g. Emis în 1489. Unger, nr.574. Găsit în zona 3, lângă absidă.

516. Av. . MATH.É R. HV(....) R.. 2.c.p. Scut scartelat, în primul cartier fasciat, în cartierele 2 și 3, crucea dublă (Ungaria) în al 4-lea, leul Boemiei.

Rv. PATRON .... RE. In câmp dr. X.
AR. Dinar. 15 mm 0,22 g. Rupt în 3 bucăți. Emis în 1482-1486. Cf. Unger, nr.573. Fără loc precis de descoperire.

VLADISLAV II (1490-1510)

517. Av. WLADISLAI. R. VNGARIE 1509. Scut scartelat, în primul cartier, fasciat, în al 2-lea crucea dublă (Ungaria), în al 3-lea două capete de lei încoronate văzute din față (Dalmatia), în al 4-lea leul încoronat în picioare spre st. (Boemia); în centru scut cu vulturul polonez.

Rv. PATRONA VNGARIE - 2 c.p. Maica Domnului cu Iisus în brațe. In câmp K/G.

AR. Dinar. 15 mm 0,50 g. Réthy, nr.278 A. Găsit în S.VI
□ 16/17 - 0,40.

POLONIA

IOAN CAZIMIR (1648 - 1668)

518. Av. IOAN CASIM ..... 2 c.p. Bustul său încoronat spre dr.
Rv. GHOS· ARG· S.. .... 2 c.p. Două scuturi alăturate
cu stemele Lituaniei și Poloniei avînd deasupra VI, iar de-
desubt scut cu stema familiei Vasa.
AR. Șase groși. 25 mm 2,59 g. Cf. Hutten-Czapski, nr. 2354.
Fără loc precis de descoperire.

IMPERIUL OTOMAN

MUSTAFA III (1757 - 1773)

519. Av. Turava sultanului.

Rv.

ضرب فی
اسلامبول
1171

duriba fi

Islambol

1171.

AR. Para. 16 mm 0,62 g. Emis la Istambul în anul 1171 (al
begirei, 1757 al e.n.). Găsit în S.IV □ 4 -o,38.

Mănăstirea Dragomirna

Cu ocazia săpăturilor efectuate la mănăstirea Dragomirna
(raion Suceava, reg. Suceava), în interiorul bisericii și în incin-
tă (între biserică și turnul-clopotniță, trecînd pe sub intrare;
între biserică și clădirea cu sala gotică), s-au găsit următo-
arele monede :

IMPERIUL ROMAN

MARC AURELIU (140 - 180)

520. Av. M ANTONINVS/AVG TR P XXVI - c.p.e. Bustul său lau-
reat spre dr.
Rv. IMP VI COS III - c.p.e. Marte cu coif crestat în pi-
cioare spre dr. cu lance și scut.
AR. Dinar. 17 mm 2,82 g. Emis între 171-172. RIC, nr. 261.
Găsit în M₁ Biserică.

MOLDOVA

ALEXANDRU CEL BUN (1400 - 1432)

521. Av. + MO... ....ANRI 2 c.p. Cap de bour cu coarnele mari și ușor curbate în afară, între coarne, stema în cinci colțuri, în cîmp dr. o rozetă, în st. semiluna conturnată.
Rv. + WD M...AVIEN... 2 c.p. Scut timbrat de un cap de bour, despiciat, în primul cartier, fasciat, în al doilea flori de crin (fiind uzat, nu se poate distinge numărul). În cîmp dr. ☽.
AR. Dublu gros. 20 mm 1,28 g. Găurită. O. Iliescu, Indrep-tări și întregiri mărunte privitoare la unele emisiuni monetare feudale ale Țărilor Române, în Studii și cercetări de numismatică, I, 1957, p.221. Găsit în șanț XIX S E.

SIGISMUND I (1506-1548)

522. Av. + MONSTA : SIG ..... : 1514 - 2 c.p. Călărețul lituanian.
Rv. + MAGNI : DVCIS : LIT.... - 2 c.p. Acvila Poloniei.
AR. Jumătate gros. 19 mm 1,00 g. Emis pentru Lituania.
Hutten - Czapski, nr.243. Găsit pe pavajul de cărămizi S XI W .
523. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus, dar cu anul 1624.
Bilon. Șiling. 15 mm 0,48 g. Hutten-Czapski, nr.1503. Găsit sub pietrele potecii de la biserică. S XIII S W.

SIGISMUND III (1587 - 1632)

524. Av. SIG·III· D. G./REX· POL·/M·D·L cu coroană deasupra, avînd de o parte și de alta cîte o rozetă. C.p.e.
Rv. ✠ GROSS..../POL 1624 - c.p.e. Acvila Poloniei, avînd pe piept un scut cu stema familiei Vasa.
AR. Gros. 19 mm 0,74 g. Hutten - Czapski, nr.1492. Găsit în șanț II N W în strat arsură.
525. Av. SIG : III: D: G: REX.. M D L. 2 c.p. S cu stema familiei Vasa.
Rv. .SOLIDVS. M/D: LIT: 1624. 2 c.p. Două scuturi alăturate

cu stemele Poloniei și Lituaniei, cu coroana deasupra și dedesubt semnul monetar al meșterului Cr.Narusiewicz (doi pești așezați vertical).

Bilon. Șiling. 16 mm 0,49 g. Emis la Wadwicz (Lituania). Hutten - Czapski, nr.1503 și p.381. Găsit la temelia altarului bisericii.

526. Av. SIG x ANORAEV MDI. AN... 2 c.p. Acvila poloneză.
Rv. MOHD R·MANI DANOAIR 19IVA. 2 c.p. Călărețul lituanian, sub care se află cifrele 65 50.
Bilon. Imitație gros pentru Lituania. 20 mm 1,48 g. Cf. Hutten - Czapski, nr.1336. Găsit la temelia altarului bisericii.

527- Av. și Rv. Ca mai sus.

529. Bilon. Imitații gros pentru Lituania. 19 mm 1,14 g; 20 mm 1,05 g; 20 mm 1,10 g. Găsite la temelia altarului bisericii.

530. Av. SIG III ..... 2 c.p. S cu stema familiei Vasa.
Rv. .... SZAN 2 c.p. Acvila poloneză.
A.E. Imitație șiling pentru Polonia. 15 mm 0,37 g. Găsit în șanț III.

531. Av. Ca mai sus.

Rv. .... Stema orașului Riga.
A.E. Șiling pentru Riga. 15 mm 0,49 g. Găsit în M₁, umplutură biserică.

IOAN CAZIMIR (1648-1668)

532. Av. .... Capul său laureat spre dr.
Rv. * SOL... ..LO. 1661 - c.ș.e. Acvila poloneză, având pe piept stema familiei Vasa.
A.E. Șiling. 16 mm 1,03 g. Cf. Hutten - Czapski, nr.2198 și 2143. Găsit în S IV w - 0,50 - 0,55.

533. Av. .... /CAS· REX - c.p.e. Ca mai sus.
Rv. .... /POLONI. 1661. Ca mai sus.
A.E. Șiling. 15 mm 1,06 g. Cf. Hutten - Czapski, nr.2198 și 2143. Găsit în sectorul sud - profil - biserică.

534. Av. și Rv. Ca mai sus, cu anul 1664.
A.E. Șiling. 16 mm 1,05 g. Bătut de două ori. Hutten-Czapski nr.2268.

535. Av. și Rv. Ca mai sus.
AE. Șiling. 15 mm 1,03 g. Hutten-Czapaki, nr.2268. Găsit în Sector II biserică.
536. Av. și Rv. Ca mai sus, cu anul 1665.
AE. Șiling. 15 mm 1,01 g. Hutten-Czapaki, nr.2282. Găsit în S.W. XI c - 1,90 m., în lut galben de umplură.
537. Av. și Rv. Ca mai sus. Legenda ștearsă.
AE. Șiling. 15 mm 1,15 g. Găsit în S V sud, caseta de lângă zidul și turnul clopotniței.
538. Av. OJYAN/CAS PO. Ca mai sus.
Rv. ... IODDJA NNO. Ca mai sus.
AE. Imitație șiling pentru Polonia. 14 mm 0,90 g. Găsit în S.W. XI c - 10,80.
539. Av. IOA CAS. .... - c.p.e. Capul său spre dr.
Rv. SOLIDVS M D LIT - 2 c.p. Călărețul lituanian.
AE. Imitație șiling. 16 mm 0,45 g. Găsit în șanț II. Sector vest.
540. Av. IOAN-/CAS. REX. Ca mai sus. Sub cap T.L.B.
Rv. .... LIT 1661. Ca mai sus.
AE. Șiling. 15 mm 1,00 g. Emis pentru Lituania. Hutten - Czapaki, nr.2200. Găsit în fața scării la arhondario, - 0,40 m.
541. Av. IOAN./... REX - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. .... JOLIN - c.p.e. Figură ștearsă în centru.
AE. Imitație șiling. 15 mm 0,79 g. Găsit în M₁ Biserică.
542. Av. ... / CAS... - c.p.e. Ca mai sus.
Rv. .... DV CLIT - c.p.e. Acvila poloneză.
AE. Imitație șiling pentru Polonia. 15 mm 0,75 g.

AUGUST III (1733-1763)

543. Av. AVGVS... ... REX POL - c.p.e. Bustul său spre dr.
Rv. KL ... 1754 - c.p.e. Scut timbrat de o coroană, scarlat, în cartierele 1 și 4; acvila poloneză, iar în 2 și 3 călărețul lituanian; în mijloc stema Saxoniei; dedesubt 3.
AE. Gros de Polonia. 20 mm 3,02 g. Hutten-Czapaki, nr.2884. Găsit în S VIII N. zid clădire austriacă.

SUEDIA

GUSTAV ADOLF (1611 - 1632)

544. Av. .... /DG REX S - 2 c.p. Scut timbrat de o coroană, scartelat, în cartierele 1 și 4, trei coroane iar în 2 și 3 șterse. Dedesubt 3.
Rv. MON... / REG. SVE - 2 c.p. Globul cruciger purtând valoarea 24 (1/24 din taler). De o parte și de alta a crucii 3/3.
AR. 1 1/2 gros. 19 mm o,98 g. Găsit în M₁ umplutură biserică.
545. Av. GVST ADO/L.D.G. REX S - 2 c.p. În câmp monograma GA cu coroană deasupra, iar dedesubt stema familiei Vasa.
Rv. SOLIDVS CIVI RIG..... 2 c.p. Scut cu stema orașului Riga.
AE. Șiling pentru Riga. 16 mm o,63 g. Cf. Hutten-Czapski, nr.4635. Găsit în șanț III.
- 546- Av. și Rv. Ca mai sus.
548. AE. Șiling pentru Riga. 15 mm o,52 g. Găsit la temelia altarului bisericii; 16 mm o,55 g. Găsit în șanț III; 15 mm o,39 g. Găsit în - o,80 m., la 3 m. nord de zidul clădirii austriece.
549. Av. COT... OTO - OTO - 2 c.p. Monograma G A, cu G întors.
Rv. .TO.... TO..O... 2 c.p. Stema orașului Riga.
AE. Imitație șiling pentru Riga. 17 mm o,81 g. Găsit în M₂ umplutură biserică.

CRISTINA (1634 - 1654)

550. Av. CHRISTINA.D.G. RE.S - 2 c.p. În câmp, monograma C, având în interior stema familiei Vasa.
Rv. SOLIDVS CIVI : RIG 46° - 2 c.p. Stema orașului Riga.
AE. Șiling pentru Riga. 15 mm o,48 g. Emis în 1646. Hutten - Czapski, nr.4400. Găsit în șanț II curte.
551. Av. și Rv. Ca mai sus.
AE. Șiling pentru Riga. 15 mm o,45 g. Găsit în pronaos sub dulap, la nivelul II de piatră.

552. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus, fără 46.

AE. Șiling pentru Riga. 16 mm 0,51 g. Găsit la temelia altarului bisericii.

CAROL X GUSTAV (1654-1660)

553. Av. .... GV.... ... 2 c.p. In câmp monograma C G cu coroana deasupra.

Rv. .... CIVI RIG. 54 - 2 c.p. Stema orașului Riga.

AE. Șiling pentru Riga. 15 mm 0,63 g. Emis în 1654. Hutten - Czapski, nr.4413. Găsit în șanț II N W, strat arsură.

CAROL XI (1660 - 1697)

554. Av. C..... D G/RIG SVR - 2 c.p. In câmp monograma C R cu coroana deasupra.

Rv. .... Foarte șters.

AE. Imitație șiling pentru orașul Riga. 16 mm 0,50 g. Găsit în șanț II N W, strat de arsură.

555- Av. și Rv. Ca mai sus.

556. AE. Imitații șiling pentru orașul Riga. 16 mm 0,52 g. Găsit în M₁ biserică; 16 mm 0,34 g. Găsit în șanț II N W, strat de arsură.

UNGARIA

FERDINAND (1527 - 1564)

557. Av. ... DNAN..... Scut scartelat, în primul cartier, cruce, în al doilea fasciat, în al 3-lea și al 4-lea nedefinit.

Rv. .... Maica Domnului cu pruncul; în câmp dr.B.

AR. Imitație dinar. 13 mm 0,35 g. Găsit șanț IV N E.

558. Av. MAX. II.... S.AV.GE... BO. R. - 2 c.p. Scut scartelat, fasciat în primul cartier, crucea dublă în al 2-lea (stema Ungariei); în al 3-lea, două capete de lei, încoronate (stema Dalmației), în al 4-lea, leul văzut din profil (stema Boemiei); în centru, scut mic fasciat (stema Austriei). Deasupra scutului 1570.

Rv. PATRONA-VNGARIE - 2 c.p. Maica Domnului cu Iisus în brațe. In cîmp K/B.

AR. Dinar. 15 mm 0,35 g. Rupt în două. Emis la Kremnitz.V. Miller - A.Loehr-E. Holzmair, p.55. Găsit în M₁ biserică.

559. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1571.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 16 mm 0,43 g. Perforată. V.Miller - A.Loehr-E. Holzmair, p.56. Găsit în M₁ biserică.

RUDOLF II (1576 - 1608)

560. Av. ... O II S... H- B- R 2 c.p. Scut scartelat, în primul cartier fasciat, în al 2-lea crucea dublă (stema Ungariei), în al 3-lea, două capete de lei încoronate (stema Dalmației); în al 4-lea, leul în picioare văzut din profil (stema Boemiei); în centru, scut mic cu stema Austriei.

Rv. PATR 1583 HV(.....) 2 c.p. Maica Domnului cu Iisus în brațe. In cîmp K/B.

AR.Dinar. 15 mm 0,30 g. Perforat și lipsă o parte. Miller-Loehr - Holzmair, p.69. Găsit în M₁ biserică.

FERDINAND II (1619-1637)

561. Av. FERDINAND... VNG... 2 c.p. Scut scartelat, în primul cartier fasciat, celelalte trei foarte șterse.

Rv. ... ONA / VNGAR.. 2 c.p. Maica Domnului cu Iisus în brațe. In cîmp K/B.

AR. Dinar. 14 mm 0,37 g. Ruptă în două bucăți și foarte uzată. Emis la Kremnitz. Găsit în M₂ biserică.

MARIA THERESIA (1740-1780)

562. Av. M THERESIA- D- G- R- IMP GE- HU-BO-REG- 1762. - c.p.e. Scut timbrat de o coroană, foarte șters.

Rv. PATRONA / HUNGARIAE - c.p.e. Maica Domnului cu Iisus în brațe, într-o aureolă.

AR. Kreuzer. 22 mm 5,90 g. Foarte șters. Miller-Loehr - Holzmair, p.263. Găsit în șanț XXI N.E punct 1.

FRANCISC IOSEF (1848-1916)

563. Av. Cifra 2 avînd dedesubt K.B. Totul într-o cunună de frunze de laur. - c.p.e.
Rv. MAGYAR KIRALYI VÁLTOPENZ - c.p.e. Coroana imperială maghiară, avînd dedesubt anul 1898.
A.F. 2 heller. 18 mm 2,10 g. Emis la Kremnitz. Miller-Loehr - Holzmair, p.348. Găsit în șanț IV w.

IMPERIUL ROMANO - GERMAN

MARIA THERESIA (1740-1780)

564. Av. M.THERES.D.G. / R.I.G... BO REG. .. c.p.e. Capul său diademat spre dr.
Rv. ARCH. AUST. DUX./BU.SI.M.MO 1762 - c.p.e. Acvila bicefală încoronată, avînd pe piept un scut cu leul Boemiei. Dedesubt 3.
AR. Gros. 20 mm 1,39 g. Miller-Loehr-Holzmair, p.263. Găsit 8 IX S.W la zidul de incintă.

FRANCISC II (1792-1806-1835)

565. Av. FRANC.II. D.G.R.I.S.A.GE. HV. BO. REX. A.A. - c.p.e. Capul său laureat spre dr. Sub cap S.
Rv. Acvila bicefală, încoronată, ținînd în ghiara dr. o spadă, iar în cea st. sceptrul. Pe piept, scut oval cu cifra 1. În cîmp 18/00.
AR. 1 Kreuzer. 24 mm 3,36 g. Emis la Schmöllnitz. Miller-Loehr - Holzmair, p.303. Găsit în șanț III, pe masa de moloș.
566. Av. și Rv. Ca mai sus.
AR. 1 Kreuzer. 23 mm 4,20 g. Găsit șanț I.
567. Av. 6/KREUTZER/1795, dedesubt G. O ramură de palm și una de laur încrucișate. - c.z.e.
Rv. KAI.KÖN. ERBLANDISCHEID. MÜNZ. - c.z.e. Acvila bicefală încoronată, ținînd în ghiara dr. o spadă, iar în cea st. globul cruciger, avînd pe piept un scut cu stema Austriei.

AR. 6 Kreuzer. 22 mm 2,30 g. Miller - Loehr - Holzmaier, p. 298. Găsit în șanț IV w.

PRUSIA

GEORG WILHELM (1619-1640)

568. Av. .... 2 c.p.e. În câmp monograma G W.
Rv. .... ILH·MA· ER ..... 2 c.p. Vultur cu aripile deschise, spre st.
AE. 15 mm 0,44 g. Emis pentru Brandenburg. Engel-Serrure, I, p.298. Găsit în șanț I b.

AUSTRIA

FRANCISC I (1806 - 1835)

569. Av. FRANZ KAIS. V. OEST KÖ Z. HU. BO. GAL·U·LO - c.z.e. Capul laureat spre dr., având dedesubt B.
Rv. SCHEIDMUNZE DER WIENER WAHRUNG - 2 c.p. În câmp 1/KREUTZER/1812.
AE. Kreuzer. 25 mm 3,92 g. Emis la Alba Iulia. Miller - Loehr - Holzmaier, p.313. Găsit în șanț I - 0,10 - 0,15 m.

FRANCISC IOSEF (1848-1916)

570. Av. SCHEIDMUNZE/K·K. OESTERREICHISCHE - c.z.e. Acvila bicefală încoronată ținând în ghiara dr. sceptrul și spada, iar în st. globul cruciger. Pe piept, scut tăiat în trei, cu stemele Boemiei, Austriei și Lorenei.
Rv. 1/1861, dedesubt B. De jur împrejur ghirlandă de frunze de stejar. - c.z.e.
AE. Kreuzer. 19 mm 3,25 g. Emis la Kremnitz. Miller-Loehr - Holzmaier, p.339. Găsit în șanț IV w.

FRANȚA

HENRIC IV (1589-1610)

571. Av. .... REX. Bustul său laureat spre dr., dedesubt sigla M.

Rv. ... .. DN. BE..DIT..... Cruce formată din patru flori de crin, avînd în centru H.
AR. 1/2 franc. 26 mm 4,88 g. Perforat. Emis la Toulouse.A. Blanchet - A. Dieudonné, Manuel de numismatique française, II, Paris, 1916, p.342. Găsit în M₇ biserică.

IMPERIUL OTOMAN

MAHMUD I (1730 - 1740)

572. Av. Turaua sultanului - c.p.e. și c.l.i.

Rv. duriba fi
Qostantinije
1143

AR. Para. 17 mm 0,44 g. Emis la Constantinopol în anul 1143 (al hegirei, 1730 al e.n.). Găsit în șanț I b, strat moloș și humus, 0,20 m.

573. Av. Turaua sultanului . C.p.e. și c.l.i.

Rv. duriba fi
Mar
- - -

AR. Para. 15 mm 0,30 g. Emis la Cairo. Găsit în șanț XXI N E pct.1.

574. Av. DUZCH·GL/-/./... REIS - c.p.z. Corabie cu pînzele întinse. În cîmp RE/PP. În exergă I· A· V.

Rv. ANFANG· B E - ENCI· D· A· S· END· - c.z.e. și c.ș.i. În dr.semiluna, iar în st.soarele, deasupra și dedesubt cîte două stele.

AE. Jeton. 19 mm 0,73 g. Emis la Nürenberg, în sec.XVIII. Găsit în S XIII SW.

Cetatea de la Cîlnic

La Cîlnic (raion Sebeș - Alba, reg.Hunedoara), s-au făcut săpături în nucleul cetății (donjonul, zidul de incintă cu două turnuri și o clădire cu plan rectangular, identificată sub actuala capelă) și la capela din incintă, găsindu-se 8 monede, a

căror descriere o prezentăm în rîndurile ce urmează.

UNGARIA

BEATA IV (1235-1270)

575. Av. Inițiala *n* înconjurată de o cunună din frunze în trei lobi. - c.p.e.
Rv. Poartă de cetate avînd dedesubt o semilună cu o stea, iar de o parte și de alta cîte o floare de crin. C.p.e.
AR. Dinar. 11 mm 0,50 g. Unger, nr.238. Găsit într-un sondaj ext. absidă - 1,80.

SIGISMUND I (1386-1437)

576. Av. Scut scartelat, în cartierele 1 și 4, fasciat, în 2 și 3, vulturul spre st. (Luxemburg). Deasupra scutului sigla S.
Rv. Cruce, avînd între brațe cîte o coroană.
AR. Obol. 10 mm 0,21 g. Emis în 1387-1427. Unger, nr.460. Găsit în S I □ 6 - 0,72.
577. Av. Cruce dublă, avînd între brațe).
Rv. Coroana deschisă, dublu rînd de perle la bază și cu flori de crin.
AR. Quarting. 13 mm 0,23 g. Bătut la Sighișoara între 1430-1437. Unger, nr.464. Găsit în S I □ 13 - 1,14.

SLAVONIA

STEFAN V(1270 - 1272)

578. Av. + MONETA REGIS P SCLAVONIA - 2 c.p. Jder spre st., avînd deasupra și dedesubt cîte o stea cu șase raze.
Rv. Cruce dublă acostată sus de o stea și o semilună, la mijloc de S R, iar jos de două capete afrontate; în cantonele brațului al 2-lea cîte o floare de crin.
AR. Dinar. 15 mm 0,82 g. C.F.Nuber, Beitrag zur Chronologie Slavonischer Münzen, Wien, 1899, p.10. Găsit în sondaj ext.absidă - 1,45 - 2,72 w.

579. Av. și Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 15 mm 0,80 g. C.F.Nuber, op.cit., p.10. Găsit
- 1,63 m.

580. Av. și Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 15 mm 0,77 g. C.F.Nuber, op.cit., p.10. Găsit
în sondej ext. absidă, - 1,63 nivel actual.

581. Av. și Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 15 mm 0,78 g. Rupt în patru bucăți. C.F.Nuber,
op.cit., p.10. Găsit în sondej ext.absidă - 1,50 nivel ac-
tual.

IMPERIUL ROMANO - GERMAN

LEOPOLD I (1657 - 1705)

582. Av. Globul cu cruce deasupra, în cîmp 16/97 - c.p.e.
Rv. Acvila bicefală, avînd pe piept scut cu stema Sileziei.
AR. Gröschl. 16 mm 0,53 g. Emis în Silezia. V.Miller - A.
Loehr - E.Holzmaier, p.196. Găsit în S I □ 17 - 1,61.

Sebeș Alba

În timpul decapărilor efectuate la Sebeș Alba (raion Se-
beș Alba, reg.Hunedoara) în jurul bisericii evanghelice din oraș,
s-a găsit o monedă, a cărei descriere o dăm mai jos.

UNGARIA

VLADISLAV I (1440 - 1444)

583. Av. M .... .. DEI GR 2 c.p. Scut tăiat, în primul car-
tier fasciat, în al 2-lea, crucea dublă (Ungaria). În
cîmp st. !

Rv. + R .... .. 2 c.p. Scut cu figură nedefinită.

AR. Dinar. 14 mm 0,46 g. Emis în 1443. Unger, nr.478. Gă-
sit la Biserica evanghelică, degajări, □ a -0,90 m.

Cetatea de la Prejmer

Cu prilejul restaurării cetății de la Prejmer (raion Sf. Gheorghe, reg. Brașov), într-o secțiune arheologică executată la biserica din incintă, s-au descoperit următoarele monede :

UNGARIA

BELA III (1172 - 1196)

584. Av. BELA REX - 2 c.p. Figură omenască văzută din trei părți.

AR. Dinar bracteat. 13 mm 0,10 g. Unger nr.103. Găsit în sacristie S-E, 1,82 m.

POLONIA

SIGISMUND III (1587 - 1632)

585. Av. .... 3 D G 3 REX .. ... 2 c.p. Scut scartelat, avînd în cartierele 1 și 4 acvila poloneză, iar în 2 și 3, cavalerul lituanian; în centru, scut cu stema familiei Vasa. Rv. MONE NO/REG POLO - 2 c.p. Globul cruciger cu 24. În cîmp 2/4.

AR. 1 1/2 gros. 19 mm 1,05 g. Emis în 1624. Cf. Hutten - Czapski, nr.1488. Găsit în S V □ 9 - 0,35 m.

Notă. Datele privitoare la condițiile de descoperire a monedelor publicate sub numerele 501 - 585 inclusiv ne-au fost puse la dispoziție de următorii cercetători ai Direcției Monumentelor Istorice : Dinu V. Rosetti și N. Pușcașu (pentru Bărăția de la Cîmpulung); Radu Heitel (pentru mănăstirea Voroneț, cetatea de la Cîlnic, cetatea de la Prejmer și Sebeș Alba); Vlad Zirra și Gheorghe Cantacuzino (pentru mănăstirea Dragomirna).

MONEDE MODERNE
(emise de la 1801)

FRANȚA

NAPOLÉON III (1853-1870)

586. Av. NAPOLÉON III EMPEREUR - c.p.e. Capul său laureat spre dr.; jos BARRE.
Rv. EMPIRE/FRANÇAIS ; în câmp 20/FR, în exergă A 1867 ←
C.p.e. Stema imperiului francez: pe o mantie imperială încoronată, un scut avînd în câmp o acvilă cu aripile deschise și cu capul spre st., ținînd în ghirle trînznetul. Platină (aurită). 20 franci. 21 mm 6,55 g. Pe muchie : DIEU * PROTEGE * LA * FRANCE * * * * * (I/17). Emisă la Paris. Josef Dobretsberger, Platinprägungen, în Numismatische Zeitschrift, 78(1959), p.82, nr.28.

RUSIA

NICOLAE I (1825-1855)

587. Av. Fără legendă. - c.p. Acvila imperială bicefală încoronată, purtînd pe piept un scut cu Sf.Gheorghe călărînd spre dr. și omorînd dragonul, iar pe aripi alte șase scuturi cu stemele următoarelor țări, provincii și posesiuni: Polonia, Finlanda, Crimeea, Kazan, Siberia și Astrahan.
Rv. * 2 30Л. 41 Д0Л ЧИСТОЙ УРАЛЬСКОЙ ПЛАТИНЫ 2 с.р.
In centru $\frac{2}{3} \frac{3}{10}$ | РУБЛ | НА СЕРЕБРО | | 1830 | С.П.Б.
- Platină . 3 ruble. 23 mm 10,30 g (1 734). Emis la St.Petersburg (Leningrad). Elvira Elisa Clain - Stefanelli, Russian Gold Coins, Londra, 1962, p.19.
588. Av. și Rv. ca mai sus, dar cu dată de emisiune 1833
Platină. 3 ruble. 23 mm 10,30 g. (I/38). Ibid.
589. Av. și Rv. ca mai sus, dar cu dată de emisiune 1834.
Platină. 3 ruble. 23 mm 10,28 g. (1734). Ibid.

590. Av. și Rv. ca mai sus, dar cu data de emisiune 1835.
Platină. 3 ruble. 23 mm 10,30 g (1734). Ibid.
591. Av. și Rv. ca mai sus, dar cu data de emisiune 1837.
Platină. 3 ruble. 23 mm 10,30 g (1734). Ibid.
592. Av. și Rv. ca mai sus, dar cu data de emisiune 1844.
Platină. 3 ruble. 23 mm 10,13 g (1734). Ibid., p.20.

II. C o l e c ț i a m e d a l i s t i c ă

FONDUL ROMÂNESC

Medalii și plachete

Institutul de naștere și moșit, 1839

593. Av. S'A ORGANISAT ÎN DOMNIA ÎN:S: PRINZ.ALEXANDRU.D.GHIKA.
W.1839 + Legendă în jurul stemei familiei Ghica, cu vul-
tur și capul de bour, așezată pe o hermină încoronată.
C.l.e.
Rv. INSTITUTUL DE NASCERE ȘI DE MOSHIT. Legendă în jurul
ochiului lui Dumnezeu radiind. C.l.e.
AE. 45 mm (II 11/41).

Reedificarea mitropoliei din București, 1858

594. Av. REEDIFICAREA MITROPOLIEI ÎNCEPUTA LA ANUL 1858 LUNA
SEPTEMBRIE. Legendă în jurul fațadei mitropoliei, avînd de-
desubt însemnele arhiepiscopale. C.l.e.
Rv. ÎN PILELE ÎN.SA.PRINTULUI ALEC-SANDRU DIM. GHICA ÎN
ALŪ DOI-LEA GUVERNU ALŪ SĂU, FIINDU MITROPOLITU EM.SA NI-
FON II-d ALU UNGROVLACHIEI, BAR MINISTRU BISERIC.AD.INTER.
GRIGORIE BENGESCU II-d. Legendă pe șapte rînduri, avînd
deasupra vulturul încoronat, cu crucea în cioc, spre dr.
ținînd sceptrul în ghiara dr.și sabia în cea st. Totul în-
cadrat într-o cunună de lauri. C.l.e.
AE. 64 mm (II 11/102).

Județul Dimbovița lui Mihail Kogălniceanu, 1864

595. Av. JUDEȚUL DIMBOVIȚA DOMNULUI MIHAIL KOGALNICEANU MINIS-
TRU DE INTERNE AL ROMÂNIEI. Legendă pe cinci rînduri, în -
cadrată într-o cunună cu ornamente. C.l.e.
Rv. MERIT, PENTRU AGERA ÎNDEPLINIRE MARȘILOR CUGETARI PRIN-
ȚULUI DOMNITOR ALESSANDRU IOAN I, DE LA 2. MAIU 1864. Le-
gendă pe opt rînduri, încadrată într-o cunună cu ornamente.
C.l.e.
AE. 58 mm (II 11/103).

Expoziția regională din București, 1865

596. Av. ALECSANDRU IOAN I. PRINCIPLELE ROMÂNII 1865. Legendă în jurul bustului lui Cuza, în uniformă, în profil spre st., purtând barbă și mustăți. Sub brațul st. semnat A. PITTNER, F. - C.l.e.

Rv. EXPOZIȚIUNE REGIONALĂ ÎN BUCUREȘTI Legendă, între două c.l.i., în jurul alteia pe șapte rânduri: ONORE ȘI ÎNCURAJARE AGRICULTURII ȘI INDUSTRII 1865. Chenarul este format din frunze de lauri, stejar, viță de vie, întrerupte de : un plug cu șnopi de grâu în st. și dr., un cap de bou, cap de berbec, cap de cal. C.l.e.

AR. 60 mm (II 11/104).

Punerea pietrei fundamentale a Ateneului Român,
1886

597. Av. ATHENEUL ROMÂN - BUCUREȘCI - Legendă în jurul alteia pe două rânduri : 25 JANUARIE 1865. C.l.e. C.l.i.

Rv. PUNEREA PETREI FUNDAMENTALE 26 OCTOMBRIE 1886 Legendă în jurul alteia pe patru rânduri: A PALATULUI ATHENEULUI ROMÂN. C.l.e. C.l.i. Sub acestea semnat FESSLER BUCUREȘCI.

AR. 56 mm (II 11/37).

Ioan Heliade Rădulescu, 1902

598. Av. IOAN HELIADE RADULESCU. Legendă deasupra bustului puțin spre st. purtând mustăți. În cîmpul din st. e scris anul 1802, în cel din dr. 1872, iar jos în st. semnat DIMITRESCU și în dr. SCULP. C.l.e.

Rv. PĂRINTELVI - LITERATURII - ROMÂNE NATIVNEA RECUNOSCĂTORIE 1822-1828-1837-1844-1848-1802-1902 CV OCASIVNEA CENTENARULVI. Legendă pe zece rânduri din care primul și ultimele două în semicerc. C.l.e.

AR. 53 mm (II 11/28).

599. Av. și Rv. ca mai sus (II 11/29). Al doilea exemplar.

Concurs național de motociclism, Brașov, 1931

600. Av. MOTO CLUB ROMÂN. Legendă semicirculară deasupra unui motociclist spre dr., avînd numărul 121. În st. și dr. cîte o ramură de lauri. Dedeșubt scris pe un singur rînd: RALLYE NATIONAL MOTOCICLIST.

Rv. Brașov 15 August 1931. Scris pe trei rînduri, prin incizare.

AE. Hexagon 70/84/88 mm (II 11/56).

Concurs național de motociclism, Sibiu, 1932

601. Av. MOTO CLUB ROMÂN. Legendă semicirculară deasupra a doi motocicliști spre st., unul cu numărul 3, altul cu numărul 5. Jos în dr. pe două rînduri 14. AUG. 1932, iar dedeșubt tot pe două rînduri scris: RALLYE-NATIONAL SIBIU. Totul încadrat într-un medalion, înconjurat cu ramuri de lauri, încadrat la rîndul său într-un hexagon.

Rv. Unifață.

AE. 70/84/88 mm (II 11/57).

Al IX-lea congres internațional de istoria medicinei,
București, 1932

602. Av. AL IX-lea CONGRES INTERNAȚIONAL DE ISTORIA MEDICINEI. Legendă în jurul unui bloc de piatră (edicule) avînd în st. pe Hipecrate cu șarpele încolăcit pe mina dr., în dr. pe Esculap cu șarpele încolăcit în jurul unui baston. Dedeșubt pe două rînduri : BUCUREȘTI. ROMANIA. 10 - 18 SEPT. 1932. C.l.e.

Rv. Zeul fluvial laureat, șezînd între trestii spre st., ținînd în dr. un pește, iar în st. un fir de trestie, la spatele lui un far. În față Dunărea, pe care plutește o galерă cu Esculap și Hygeia, în picioare, privindu-se. În depărtare se văd: un pod, brazi, munți, din spatele cărora apare soarele radiînd. Jos în st. inițialele ST. C.l.e.

AE. 50 mm (II 5/8).

Nicolae Bălcescu, 1952

603. Av. NICOLAE BALCESCU. Legendă în jurul bustului pe jumătate al lui Nicolae Bălcescu puțin spre st. Jos în st. semnat GRUDINSCHI. C.l.e.
Rv. ISTORIC ROMIN. 1819-1852 PARTICIPANT ACTIV LA REVOLUTIA DEMOCRATICA DELA 1848. Legendă pe șapte rânduri, având în st. și dr. ei o ramură de lauri. C.l.e.
AE. 60 mm (1697) (planșa III).

Centenarul învățămîntului medical și
farmaceutic din București,
1957

604. Av. Dr. NICOLAE KRETZULESCU Dr. CAROL DAVILA. Legendă în jurul busturilor lor, accolat, în profil spre st. În cîmpul din dr. semnat C. Baraschi. C.l.e.
Rv. CENTENARUL INVATAMANTULUI MEDICAL SI FARMACEUTIC DIN BUCURESTII. Legendă pe trei rânduri, despărțită în două de o femeie în picioare, puțin spre st., ce ține în dr. o cupă din care bea șarpele, iar în st. un buchet cu flori. Jos în st. la picioarele ei, câteva cărți și un microscop. În planul al II-lea, vederea laterală a clădirii facultății de medicină, avînd deasupra în semicerc anii 1857-1957. C.l.e.
AE. 60 mm (1697).

A 50-a aniversare a primului concurs de călărie,
1959

605. Av. FEDERATIA ROMÂNĂ DE CĂLĂRIE. C.H.I.O. Legendă în jurul unui cal de curse spre st., sărind un obstacol. Dedesubt : BUCURESTI 1959, iar în st. semnat H. IONESCU. C.l.e.
C.l.i.i.
Rv. 50 ANI DELA PRIMUL CONCURS DE CĂLĂRIE. Legendă pe patru rânduri, încununată cu o ramură de lauri și stejar cu ghindă, sub care e scris: 1909-1959. C.l.e.
AE. 50 mm (1704).

Centenarul Universității "Al.I.Cuza" din Iași,
1960

606. Av. ÎNTEMEIATORII UNIVERSITĂȚII DIN IAȘI. ALEX.IOAN CUZA-M.KOGĂLNICEANU. Legendă în jurul busturilor lui Cuza și Kogălniceanu, accolade în profil spre st. Sub brațul st.al lui Cuza se văd inițialele H.I.- C.I.e.
Rv. REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ. Legendă semicirculară deasupra clădirii universității văzută lateral. Dedesubt pe trei rânduri: UNIVERSITATEA "AL.I.CUZA" - IASI 1860-1960 așezată pe-o ramură de lauri. Sub clădire în st.inițialele D.O., în dr. H.I. - C.I.e.
M.C. 60 mm (1666). Modelată de Haralambie Ionescu.
607. Av. și Rv. Ca mai sus (1666). Al doilea exemplar.

A 5-a expoziție de fotografii artistice a
medicilor din R.P.R., 1960

608. Av. A 5A EXPOZITIE DE FOTOGRAFII ARTISTICE ȘI ȘTIINȚIFICE. Legendă în jurul statuei lui Esculap puțin spre dr., avînd scris pe postament : ESCULAP, iar dedesubt pe trei rânduri : A MEDICILOR DIN R.P.R. BUCUREȘTI 1960.
Rv. SOCIETATEA ȘTIINȚELOR MEDICALE DIN R.P.R. SINDICATUL SANITAR BUCUREȘTI CERCUL DE FOTOGRAFII AMATORI AL MEDICILOR. Legendă pe opt rânduri.
AE. 44/71 mm (1697).

A 40-a aniversare a întemeierii Partidului
Comunist din România, 1961

609. Av. A 40-A ANIVERSARE A ÎNTEMEIERII PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMANIA Legendă în jurul unei alegorii ce simbolizează mersul impetuos al poporului nostru sub conducerea Partidului: un grup de muncitori manifestînd prin fața unei uzine. În prim plan un muncitor duce steagul roșu pe care e pus un medalion cu busturile accolade spre st. ale lui Marx, Engels și Lenin, apoi un intelectual cu o carte în mînă și o țărancă cu spice de grâu în mîini. În

603

Planșa III. Medalie comemorativă a centenarului morții
lui Nicolae Bălcescu

urma lor, pierzându-se în depărtare, alți oameni ai muncii manifestînd. Jos în st. inițialele H.I. C.l.e. C.l.i. Rv. În centru, un medalion mai mare, cu stema Partidului, înconjurat de alte șase medalioane mai mici. Primele trei, din partea superioară reprezintă: sus, un medalion cu un drapel desfășurat și data de 8 Mai, în cel din st., Atelierele C.F.R. Grivița, iar în cel din dr. scena simbolizînd insurecția armată de la 23 August 1944. În partea inferioară alte trei medalioane ce reprezintă: jos în centru, Combinatul Siderurgic Hunedoara, în st. Combinatul Casa Scînteii, iar în dr. tractoare arînd ogoare. În cîmpul din st. anul 1921, în cel din dr. 1961. Sub toate acestea în semicerc : BATUTĂ DE BIBLIOTECA ACADEMIEI R.P.R. CABINETUL NUMISMATIC. - C.l.e.

AE. Patinat. 70 mm (1703). Modelată de Haralambie Ionescu și publicată de Oct. Iliescu, în Studii și cercetări de bibliologie, 5(1963), p.351.

610. Av. și Rv. Ca mai sus. (1703). Al doilea exemplar.

Acad. prof. Alexandru Rădulescu, 1961

611. Av. ACADEMICIAN PROFESOR DOCTOR ALEXANDRU D. RADULESCU. 75 ANI. Legendă în jurul bustului său spre dr. În cîmpul din st. anul 1886, în cel din dr. 1961. C.l.e. C.l.i. Rv. CHIRURGIE ORTOPEDICĂ ȘI TRAUMATOLOGIE. 50 ANI. Legendă în jurul unei mese de chirurgie; în cîmp cîteva oase. C.l.e. C.l.i. AE. 60 mm (1697).

Al II-lea concurs internațional
George Enescu, București,
1961

612. Av. GEORGE ENESCU. Legendă în st. și dr. bustului compozitorului român, în profil spre dr. Dedesubt semnat G. STANESCU. Rv. AL II-lea CONCURS INTERNAȚIONAL GEORGE ENESCU PENTRU VIOARĂ PIAN ȘI CANTO BUCUREȘTI 1961. Legendă pe șapte

rînduri avînd deasupra ei o lîră,peste care e pusă o ramură de lauri.

AE. 60 mm (1697).

Incheierea colectivizării agriculturii,1962

613. Av. Bustul unui muncitor și al unui țaran,acolate spre st., în fața drapelului cu stema țării. C.l.e.

Rv. IN CINSTEA ÎNCHIEIRII COLECTIVIZĂRII AGRICULTURII

Legendă în jurul a trei spice de grîu, în st.19, în dr.62. C.l.e.

M.C. 30 mm cu panglică galben, verde,roșu,galben (1729).

Ion Luca Caragiale,1962

614. Av. ION-LUCA-CARAGIALE. 1852-1912. Legendă în jurul bustului său mult în profil,spre st. In oîmpul din dr. semnat H.IONESCU.

Rv. Unifață.

AE. 60 mm (1704).

Mihail Sadoveanu,1962

615. Av. MIHAIL SADOVEANU. Legendă în jurul bustului, pe jumătate, al prozatorului român, spre st. Jos în st.semnat S. GRUDINSCHI. C.l.e.

Rv. SRIITOR ROMIN NASCUT IN 1880 CEL MAI MARE PROZATOR IN VIATA DIN R.P.R. PROGRESIST,ACTIV MILITANT PENTRU PACE. Legendă pe șase rînduri, avînd deasupra o stea cu cinci raze, iar dedesubt o ramură de lauri. C.l.e.

AE. 60 mm (1697).

A 60-a aniversare a Societății numismatice
române,1963

616. Av. SOCIETATEA NUMISMATICA ROMÂNĂ. 1903-1963. Legendă în jurul emblemei Societății: Minerva cu coif, scut și făclie aprinsă în mîna dr. C.l.e. C.l.i.

Rv. ȘAIZECI ANI DE RODNICĂ ACTIVITATE. Legendă pe trei rânduri, avînd deasupra stema Republicii Populare Române, încununată cu o ramură de lauri. Jos în dr. semnat H. IONESCU. C.l.e.

AE. 60 mm (II 21/1).

617. Av. și Rv. Ca mai sus (II 21/2). Al doilea exemplar.

George Enescu (fără dată)

618. Av. GEORGE ENESCU. Legendă pe un singur rînd sub bustul lui Enescu în profil spre dr. În st. semnat H. IONESCU.

Rv. MARE MUZICIAN, INTERPRET ȘI COMPOZITOR ROMÂN. Legendă pe cinci rînduri, avînd dedesubt un caiet de muzică deschis, așezat pe o bogată ramură de lauri, peste care e pusă o vioară și un arcuș.

AE. 51/63 mm (1704).

INSIGNE

Cercul studentesc constănțean, 1926

619. Av. CERCUL STUDENTESC CONSTANȚEAN Legendă în jurul farului de la Constanța, cu panglică pe care e scris: 10 ANI. Deasupra anul 1926. C.l.e. C.l.i.

Rv. Unifață.

M.C. Ovală. 19/33 mm cu toartă (II 9/73).

Centenarul industriei de petrol din România, 1961

620. Av. INDUSTRIA DE PETROL DIN ROMANIA. Legendă în jurul bătăii României, prin mijlocul căreia trece o sondă și o ramură de lauri. Sus în st. anul 1857, jos în dr. 1961. Pe postamentul sondei steagul țării : roșu, galben, albastru. Rv. Unifață.

M.C. 16 mm, email alb, roșu, galben, albastru, negru. (1704).

Concurs de ski la Poiana Braşov

621. Av. POIANA BRASOV. Legendă scrisă pe email negru, deasupra munţilor şi a hotelului din Poiana Braşov, prin faţa căreia trece un skior spre dr.

Rv. Unifaţă.

M.C.şi email negru, alb,albastru, albastru deschis 17/22 mm (1704).

U.C.F.S. Aruncarea discului

622. Av. U.C.F.S. Iniţiale scrise pe o placă sub o cupă din care ies flăcări, avînd gravat pe peretele ei, silueta unui sportiv spre dr.pregătindu-se să arunce discul. In planul al II-lea, soarele împrăştiind raze, cu ramuri de lauri în st.şi dr.,iar deasupra steagul ţării, tricolor.

Rv. Unifaţă.

M.C. Email alb,roşu,galben,albastru 15/19 mm (1704).

Asociaţia generală a vînătorilor din
R.P.R.

623. Av. ASOC.G-IA R.P.R. A VÂNĂTORILOR. Legendă în jurul unui cerb cu capul spre st. şi gura deschisă. Sus în st.şi dr. tricolorul ţării.

Rv. Unifaţă.

M.C. Email roşu,galben, albastru, albastru deschis 26/45 mm (II 11/77).

FONDUL STRĂIN

Medalii şi plachete

AUSTRIA

W.A.Mozart, 1931

624. Av. WOLFGANG AMADEVS MOZART-MCMXXI. Legendă în jurul bustului lui Mozart, în profil spre dr. Dedesubt semnat

J.TAUTENHAYN.

Rv. WIENER AKADEMISCHE MOZART - GEMEINDE DER INTERNATIONALEN STIFTUNG MOZARTEUM. Legendă pe opt rinduri.

AE. 50 mm (II 11/85).

BELGIA

Dr. Jules Bordet, 1921

625. Av. A JULES BORDET LAURÉAT DU PRIX NOBEL DE 1919 SES CONFRÈRES - SES AMIS.--1921. - Legendă pe șapte rinduri, având deasupra un medalion cu capul medicului Bordet în profil spre dr. În câmpul din st. inițialele gravorului A.E.

Rv. A.LA.SCIENCE EXPERIMENTALE.LA.MÉDECINE.RECONNAISSANTE. Legendă pe două rinduri, sub vederea unui interior de laborator, cu o fereastră mare, în fața căreia stau două femei; una șezînd spre dr., ține în dr.un baston în jurul căruia e încolăcit un șarpe și flori și privește la a doua, ce șade spre st. pe o masă și examinează o eprubetă ținută în mîna dr.ridicată. Pe masă, lângă ea,un stativ cu cîteva eprubete și un microscop. Sus în st.și dr. cîte un mic ornament. Jos în dr.semnat A.BONNETAIN.

AE. 53/72 mm (II 5/10).

FRANȚA

Louis Pasteur, 1848

626. Av.LOVIS - PASTEUR. Legendă în jurul bustului lui Pasteur, în profil spre st., în halat și bonetă. Jos în st.semnat O.ROTY.

Rv. INSTITUT PASTEUR MDCCC LXXXVIII. Legendă pe cinci rinduri, încununată cu o ramură de lauri.

AR. 37 mm (II 5/3).

Gravorul A.Lavrillier, 1911

627. Av. Gravorul A.Lavrillier, șezînd spre st. la masa de lucru. Sus în dr.semnat A.LAVRILLIER. 1911.

Rv. Unifață.

AE. 99/119 mm (II 5/11).

Congresul bibliotecarilor, Paris, 1923

628. Av. CONGRES DES BIBLIOTHECAIRES ET DES BIBLIOPHILES - PARIS 3-9 AVRIL 1923. Legendă pe opt rînduri, avînd în st. și dr. două mașini tipografice, iar jos între ele o cutie-fișier.

Rv. MANUSCRITS*IMPRIMES*GRAVURES*RELIURES. Legendă în jurul unei femei în picioare spre st. în fața unui pupitru, consultînd o carte pe care o răsfoiește cu mîna dr. Dede-subt semnat S.E.VERNIER 1923.

AE. 54 mm (II 5/5).

Dr.Charles Nicolle, 1927

629. Av. CHARLES NICOLLE. Legendă semicirculară în fața bustului pe jumătate al medicului Ch.Nicolle în profil spre st. În cîmpul din dr.semnat AUG-n MAILLARD.

Rv. 1903-1927 25-e ANNIVERSAIRE DE DIRECTION DE L'INSTITUT PASTEUR DE TUNIS.- Legendă pe cinci rînduri, încununată de o ramură de lauri cu fructe.

AE. 60 mm (II 5/4).

GERMANIA

A 50-a aniversare a Universității din
Berlin, 1860

630. Av. FRIEDRICH WILHELM III GRÜNDER D.UNIV.BERLIN 1810

Legendă în jurul capului lui Fr.Wilhelm în profil spre st. Sub el semnat G.LOOS. C.l.e. C.l.i.

Rv. ZUM 50 JÄHR; JUBELFEST DER UNIVERSITÄT BERLIN 1860.

Legendă pe șapte rînduri, încadrată într-o cunună de lauri, legată în partea de jos cu o panglică. C.l.e.

AE. 30 mm; cu toartă (II 17/5).

Al III-lea centenar al Bibliotecii Academiei
de Științe din Berlin, 1961

631. Av. Vederea din față a clădirii Bibliotecii Academiei de Științe din Berlin, avînd deasupra în semicerc scris anul 1661, iar dedesubt anul 1961. C.l.e.
Rv. FUER WISSENSCHAFT UND BILDUNG. FUER FRIEDEN UND SOZIALISMUS. Legendă circulară, în jurul alteia pe zece rînduri: 1661 CHURFUERSTLICHE BIBLIOTHEK ZU COBLENZ AN DER SPREE 1961 DEUTSCHE STAATSBIBLIOTHEK ZU BERLIN. C.l.e.
A.E. 63 mm (1718).

GRECIA

A X-a aniversare a jocurilor olimpice,
Athena, 1906

632. Av. ΟΛΥΜΠΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ 776 P.X. 1896. Legendă pe trei rînduri, în st. zeiței Athena, șezînd pe un tron spre dr. plutînd printre nori, cu capul întors spre st., ține în st.o lance, iar în dr.o cunună de lauri. În dr.ei un vultur cu aripile desfăcute, privind-o. Pe piciorul tronului scris ΑΘΗΝΑΙ. În planul al doilea pe un deal apare Parthenonul, din spatele căruia soarele își împrășteie razele. Jos în dr. semnat: Ν.ΝΥΤΡΑΣ W.P. C.l.e.
Rv. ΑΙΩΝΕΙΣ ΟΛΥΜΠΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ 1906. Legendă pe cinci rînduri, avînd deasupra o stea cu cinci raze, iar anul 1906 este scris pe-o plăcuță ornată. Totul încadrat într-o cunună de lauri, legată cu panglică. Dedesubt semnat: W.PITTMER WIEN. - C.l.e.
M.C. 50 mm (II 5/7).

ITALIA

Dante Alighieri, 1847

633. Av. DANTE - ALLIGHIERI. Legendă în jurul bustului lui Dante, laureat, în profil spre st. Sub el semnat F.PUTI-NATI.- C.l.e.

Rv. **QUALE NELL'ARSENAL DE VENEZIANI INF.XXI.7.** Legendă semicirculară deasupra unor clădiri din Veneția și a unui vas incendiat. Deasubt A.MDCCCXLVII și semnătura gravorului F.STIORE VEN.F. C.l.e.

AE. 47 mm (II 11/84).

Al XIV-lea Congres internațional de fiziologie,
Roma, 1931

634. Av. **LAZZARO SPALLANZANI 1729 - 1799** Legendă în jurul bustului pe jumătate al lui Spallanzani, în profil spre st. Sub brațul st.semnat R.BROZZI. C.l.e.

Rv. **XIV CONGRESSO INTERNAZIONALE DI FISIOLOGIA ROMA - 29-VIII 3-IX.** Legendă pe patru rînduri despărțită în două, de un pedestal pe care stă o acvilă cu aripile desfăcute și capul spre st. Pe pedestal scris E F 1932 - C.l.e.
AE. 51 mm (II 5/6).

POLONIA

Congresul internațional de istoria medicinei
de la Varșovia și Cracovia, 1962

635. Av. **CONGRESSVS INTERNATIONALIS HISTORICORVM MEDICINAE VAR-SOVIAE 17-24 IX 1962 CRACOVIAE.** Legendă în jurul bustului lui Copernic puțin spre st., ținînd în mîna dr. ridicată un fir de mărghitar. Deasupra lui scris: **NICOLAUS COPERNICVS.** C.l.e. C.l.i.

Rv. Unifață.

AE. 40/48 mm (II 14/1).

STATELE UNITE ALE AMERICII

George Washington, 1799

636. Av. **GEORGE WASHINGTON-BORN 22.FEBY 1732 DIED 14.DEC.1799.** Legendă în jurul bustului pe jumătate al lui Washington, în profil spre dr. Chenarul este format din 35 stele cu cîte

cinci raze fiecare, încadrate între 2 c.p.

Rv. GEORGE WASHINGTON-BORN 22 FEBY 1732 DIED 14 DEC.1799.

Legendă în jurul aceluiași bust, dar cu chenar din 36 stele cu câte cinci raze fiecare, încadrate între 2 c.p.

M.C. 38 mm (II 11/120).

Al III-lea Congres internațional de microbiologie,
New York,1939

637. Av. THEOBALD SMITH STUDENT OF DISEASE. Legendă în jurul capului lui Smith în profil spre dr. În cîmpul din st.

Jos în st.anul 1859, în cel din dr.1934.

Rv. THIRD INTERNATIONAL CONGRESS FOR MICROBIOLOGY. Legendă în jurul alteia pe trei rînduri : NEW YORK 1939.

AE. 51/51 mm (II 5/9).

III. C o l e c Ț i a s i g i l o g r a f i c ă

SIGILII ROMÂNEȘTI

Fracțiunea, societatea și școala Voința, 1897

638. Av. FRACTIUNEA SOCIETATEA SI ȘCOLA VOINTA   Legendă în jurul a două mâini care se strâng, deasupra lor scris: FONDATA, iar dedesubt 1897. C.l.e. C.l.i.
AE. 42 mm; cu minier de metal (III lo).

Biserica Sf.Spiridon Nou din București, 1845

639. Av. ЕПІТРОП: СІС: СФ: СПІДОН: НОБ   Legendă în jurul bisericii Sf.Spiridon Nou văzută din față, avînd dedesubt anul 1845.- C.l.e.
AE. 24/26 mm; oval, cu minier de lemn 85 mm (III 12).

Biserica Sf.Volevozi din Cucuteni-Iași,
ocolul Bahluiului, 1854

640. Av. + П: 50: МОШІА КОКЪТЕНІ ЦН: ЕШІ ОКОН. БАХААХІ: СФ: 88:
1854. Legendă în jurul celor doi arhangheli. C.l.e. C.l.i.
AE. 35 mm; cu minier de metal (III/15).

Politia orașului Cerneți, jud.Mehedinți, 1865

641. Av. POLITIA CRASULUI CERNETI JUD.MEHEDINTI. Legendă în jurul unui scut încoronat, despărțit în două, în st.cap de bour, în dr.acvila cu cruce în cioc. Dedesubt anul 1865.
C.l.e.
AE. 42 mm ; cu minier de metal (III 13/1).

Casieria particulară a plaiului Cloșani -
Mehedinți

642. Av. CASSIERIA PARTICOLARĂ DE PLAIULŢ CLOȘANI. DISTRICT.MEHEDINTI PRINCIPATELE-UNITATE-ROMÂNE. Legendă pe două rînduri,

în jurul unui scut încoronat, despărțit în două; în st.cap de bour cu steaua cu șase raze între coarne, iar în dr.acvila încoronată și cu crucea în cioc. C.l.e.
A.E. 38 mm; cu mâner de metal (III 13/2).

Cercul reporterilor

643. Av. CERCUL REPORTERILOR DIN BUCURESCI. Legendă în jurul unui mic ornament. - C.l.e.
M.C. 35 mm; cu mâner de lemn, iar literele executate din cauciuc (III/16).

Inel sigilar

644. Av. Diverse ornamente liniare.
M.C. 18/22 mm (III 13/3).

Inel sigilar

645. Av. K T T P Inițiale în jurul unui ornament încoronat.
A C.p.e.
AR. 18/22 mm; sec.XIX; probabil din Moldova (III 14).

x
x x

UN SIGILIU AL LUI NICOLAE BĂLCESCU

Cabinetul Numismatic a achiziționat recent un sigiliu - tipar sigilar - care a aparținut lui N.Bălcescu. El se prezintă astfel :

645 B. Piatră de ametist de formă octogonală, avînd gravate inițialele N B cu caractere neo-gotice (o imprimare a acestei pietre reprodusă la planșa V,a). Piatra este montată cu ghiare de argint într-un mîner de carneol. La capătul opus, mînerul e îmbrăcat cu un manșon de argint filigranat, terminat într-o figurină din același metal, reprezentînd "lupoasca cu gemenii" așezată pe un trunchi de piramidă, cu baza dreptunghiulară(planșa V).

Identificarea apartenenței sigiliului s-a făcut cu ajutorul unui plic de scrisoare (planșa V,c), purtînd adresa : "Domnului Alecu George Goleșcu Secretar Guvernului Provizoriu la București" - scrisă de mîna lui Bălcescu. Plicul (colecția Cornelia Bodea) poartă pe verso imprimarea în ceară roșie a sigiliului descris mai sus (planșa V,b).

Adresa de pe plic a permis și stabilirea epocii din viața și activitatea lui N.Bălcescu, în care a fost folosit acest sigiliu. Funcția lui A.G.Goleșcu - de secretar al guvernului provizoriu -, indicată în adresă, se poartă dintru început în plină revoluție, la 1848. Iar din confruntarea corespondenței lui A.G.Goleșcu din aceeași perioadă - corespondență păstrată la Secția de manuscrise a Bibliotecii Academiei R.P.R. - a reieșit cu ușurință legătura dintre plic și scrisoarea scrisă de N. Bălcescu de la Focșani, la 25 iunie 1848 (cf.cota S-⁶⁽¹⁾ LXIV).

Din cercetările făcute în scopul delimitării timpului cît a fost folosit sigiliul, rezultă că nu poate fi vorba decît de cîteva luni înainte de întoarcerea lui în țară de la Paris, în 1848, și de perioada efectivă a revoluției din Țara Românească.

Pînă în 1848 și după revoluție pînă în 1852, scrisorile sale poartă diferite alte sigilii. În anul 1844, de pildă, sigiliul de pe scrisorile inventariate sub numerele 80 166, 80 170, 80 171 din colecția Bibliotecii e imprimat cu o gemă romană tîrzie, din secolul IV e.n., reprezentînd un cap masculin,

645-B

c

Domnului
N. Al. George Golea
Secretar General al Provintei
la Bucuresti

Planşa IV. Sigiliul lui Nicolae Bălcescu ; a. și b. imprimări ale
 aceluiași sigiliu ; c. plicul unei scrisori cu autograful
 lui N. Bălcescu

barbarizat, spre stînga și care, după identificarea lui M.Gramatopol, provine de la Romula (Reșca, Oltenia).

Data aproximativă de confecționare a sigiliului pe care îl înfățișăm aici trebuie admisă a fi mai tîrzie decît 1 octombrie 1847, deoarece pe o scrisoare datată 1 octombrie, încă nu apare. (cf. B.A.R.P.R., ms. 4 499, f. 20^v). Credem, de asemenea, că nu greșim afirmînd că Bălcescu nu l-a avut cu el în exil, de vreme ce pe scrisorile din anii 1849-1852 apare un alt sigiliu (cf. ms. 131, f. 48^v, 184^v; S⁶⁽⁹⁾ XXIV).

Simbolul sigiliului îl explicăm prin înseși cuvintele lui N. Bălcescu rostite în fața studenților români de la Paris la 1 ianuarie 1847: "Ținta noastră socotese că nu poate fi alta decît unitatea națională a românilor, unitate mai întîi în idei și simțăminte, care să aducă apoi cu vremea unitatea politică" - care să facă din toate provinciile românești "un trup politic, o nație românească, un stat de șapte milioane de români".

Cornelia Bodea

x
x x

IV. C o l e c ț i a m e t r o l o g i c ă

PONDURI MONETARE

645 C. Av. .4/PISTOLE/DITALIE/XDVIIIIG - 2 c.l.e., c.p.i.

Rv. Cruce cu brațele terminate în flori de crin.

AE. 20 mm 12,83 g. 4 pistoli de Italia, greutate 10 dinari și 8 grăunțe (1708).

V. C o l e c Ț i a   g l i p t i c ă

646. Gemă pastilară din gresie roșie, reprezentînd un Pegas în galop spre dr. Pastilă cu aversul și reversul bombat, perforată transversal pe verticala imaginii, avînd diam.23 mm; 7 mm grosime. Aparține glipticii miceniene din seria pietrelor gravate din Melos (perioada prearhaică a glipticii grecești, sec.VII î.e.n.). A.Furtwängler, Die antiken Gemmen, Berlin, 1900, pl.V, nr.17.

Importanța acestei piese constă în faptul că este cel mai vechi monument gliptic găsit în țară și una din puținele geme cu loc de descoperire cunoscut. Provine din colecția personală a lui Grigore Tocilescu și e dată ca origine din Poszág (azi Pojoca) lângă Turda, descoperită în 1843 împreună cu alte obiecte de context arheologic care au ajuns la Muzeul din Viena, obiecte care din punct de vedere cronologic corespund întocmai cu piesa noastră (vezi Roska Marton, Thesaurus Antiquitatum Transilvanicarum, Cluj, 1942, p.89, nr.59). (V/5)(planșa V).

647. Gemă din cornalină de epocă romană, cu o scenă de gen bizară prin ineditul ei: Venus? goală pe scaun cu spătar spre st., ținînd o inimă suspendată într-o bastă în care țintește un Cupido, în picioare spre dr. Format oval. 18 x 14 mm, 5 mm grosime. Bizotată în unghi ascuțit. Muchia tăiată. (V/5)(planșa V).

648. Gemă sigilară arabă din cornalină reprezentînd doi lei care susțin un scut cu o literă arabă . Deasupra scutului o pasăre. În exergă decor floral și rozete. Format oval 22 x 26 mm. 6 mm grosime. Bizotată drept. Muchia tăiată. (V/5)(planșa V).

649. Camee din sec.al XV-lea din argilă arsă cu firnis brun, reprezentînd o Psyche cu bust drapat, din spate, cu capul întors. Format oval; spartă. 31 x 25 mm, 13 mm grosime. (V/5)(planșa V).

650. Gemă sigilară modernă din cornalină, reprezentînd un scut tăiat în două cîmpuri : în cel superior stea, în cel infe-

646

648

647

649

650

Plasa V. Geme și camee din achiziții recente

rior flori de crin, avînd deasupra un coif înaripat cu un trofeu. Totul încadrat de două ramuri de măslin. Format oval. 30 x 25 mm, 5 mm grosime. Bizotată în unghi mediu. Muchia tăiată. (V/5)(planşa V).

VI. C o l e c ț i a m u z e i s t i c ă

Piesele descrise mai jos provin după indicațiile ofertantului dintr-un mormînt de la Tomis.

651. Dublu inel roman de aur, avînd la partea superioară două lăcașe pentru încadrarea pietrelor, flancate de cîte două perle de aur; într-un singur lăcaș, se păstrează o almandină. Din punctul de tangență al celor două inele componente ale piesei, se ridică o mică tije la capătul căreia se află un al treilea lăcaș, fără piatră, flancat de două perle de aur. Lungime 45 mm, lățime 24 mm; 8,12 g. (VI/4).
652. Cercel roman de aur de a cărui bară circulară sînt suspendate o perlă de aur, o almandină încadrată într-un lăcaș ovoidal și două perle naturale care au între ele un grup de mici granule de aur sudate. Lungime 34 mm; 2,80 g. (VI/4).

VII. C o l e c ț i a   f i l a t e l i c ă

Mărci poștale curente (cîte două serii neștampilate), trimise periodic de către Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, pentru completarea colecției filatelice (continuare).

1960

Diverse animale

653- 654	20 bani	albastru
655- 656	55 bani	brun-violet
657- 658	1,20 lei	violet-cenușiu

Ziua internațională a femeii

659- 660	55 bani	albastru
Nr.172 Filatelie. .		

A 90-a aniversare a lui Lenin

661- 662	40 bani	brun-roșcat
663- 664	55 bani	albastru-cenușiu
665- 666	1,55 lei	roșu-brun
Nr.175 Filatelie.		

Ziua victoriei

Mărci dantelate

667- 668	40 bani	violet
669- 670	55 bani	violet

Mărci nedantelate

671- 40 bani liliachiu-roșcat
672

673- 55 bani liliachiu-roșcat
674

Nr.176 Filatelie

Poșta aeriană

1956

Mărci curențe

675- 20 bani mai multe culori
676

677- 55 bani mai multe culori
678

679- 1,75 lei mai multe culori
680

681- 2,55 lei mai multe culori
682

1957

Satețiți artificiali

683- 25 bani verde-albastru
684

685- 25 bani albastru-azuriu
686

687- 3,75 lei verde-albastru
688

689- 3,75 lei albastru-azuriu
690

Mărcile de culoare verde-albastru (25 b.+ 3,75 lei)
au între ele o vinieta brună, iar cele de culoare albastru
azuriu(aceleași valori) au alături o vinieta cenușie.

VII. C o l e c ț i a   f i l a t e l i c ă

Mărci poștale curențe (cîte două serii neșampilate), trimise periodic de către Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, pentru completarea colecției filatelice (continuare).

1960

Diverse animale

653- 654	20 bani	albastru
655- 656	55 bani	brun-violet
657- 658	1,20 lei	violet-cenușiu

Ziua internațională a femeii

659- 660	55 bani	albastru
Nr.172 Filatelie. .		

A 90-a aniversare a lui Lenin

661- 662	40 bani	brun-roșcat
663- 664	55 bani	albastru-cenușiu
665- 666	1,55 lei	roșu-brun
Nr.175 Filatelie.		

Ziua victoriei

Mărci dantelate

667- 668	40 bani	violet
669- 670	55 bani	violet

Mărci nedantelate

671- 40 bani liliachiu-roșcat
672

673- 55 bani liliachiu-roșcat
674

Nr.176 Filatelie

Poșta aeriană

1956

Mărci curente

675- 20 bani mai multe culori
676

677- 55 bani mai multe culori
678

679- 1,75 lei mai multe culori
680

681- 2,55 lei mai multe culori
682

1957

Sateliți artificiali

683- 25 bani verde-albastru
684

685- 25 bani albastru-azuriu
686

687- 3,75 lei verde-albastru
688

689- 3,75 lei albastru-azuriu
690

Mărcile de culoare verde-albastru (25 b.+ 3,75 lei)
au între ele o viniță brună, iar cele de culoare albastru
azuriu(aceleași valori) au alături o viniță cenușie.

Fauna din Delta Dunării

691- 3,30 lei albastru și cenușiu
692

693- 5 lei roșu-brun și galben
694

1958

Expoziția universală, Bruxelles

695- 25 bani verde-albastru
696

697- 3,75 lei verde-albastru, avînd în st.o vîniță brună.
698

699- 25 bani albastru-azuriu
700

701- 3,75 lei albastru-azuriu, avînd în dr.o vîniță ce-
702 nușie

Sputnik 3

703- 3,25 lei negru, cenușiu și portocaliu
704

Ziua armatei

705- 3,30 lei violet
706

Mărcile de mai sus au fost înreg.la nr.138 Filatelie.

1959

Prima planetă artificială a sistemului solar

707- 3,25 lei violet închis pe roșu portocaliu
708 Nr.140 Filatelie.

A 10-a aniversare a mișcării mondiale
pentru pace

709- 3,25 lei albastru-azuriu
710

Diverse păsări

- 711- 10 bani mai multe culori pe gălbui
712
713- 20 bani mai multe culori pe cenușiu
714
715- 35 bani mai multe culori pe verzui
716
717- 40 bani mai multe culori pe roz-alb
718
719- 55 bani mai multe culori pe verzui
720
721- 55 bani mai multe culori pe albastrui
722
723- 1 leu mai multe culori pe gălbui
724
725- 1,55 lei mai multe culori pe roz-alb
726
727- 5 lei mai multe culori pe verzui
728
Nr.143 Filatelie.

Prima rachetă cosmică în lună

- 729- 5 lei pe 3,25 lei violet închis pe roșu portocaliu
730
Nr.146 Filatelie.

500 ani, București

- 731- 20 lei brun-violet
732

Mărți curente

- 733- 2,80 lei, culoarea paiului, albastru-verde, brun-portoca-
734 liu și brun.
Aceeși înregistrare.

Rachete cosmice

- 735- 1,55 lei albastru-negru
736
737- 1,60 lei albastru-negru
738
739- 1,75 lei albastru închis
740

Nr.165 Filatelie.

Monumentele naturii

- 741- 1,30 lei albastru
742
743- 1,75 lei verde
744
745- 2 lei brun
746

Nr.167 Filatelie.

Colițe

1958

Centenarul mărcii poștale românești

- 747- 10 lei albastru cu legendă în albastru pe fond albastru
748 deschis
749- 10 lei roșu cu legendă în roșu pe fond trandafiriu.
750
Nr.142 Filatelie.

1959

A XV-a aniversare a eliberării României

- 751- 1,20 lei mai multe culori.
752
Nr.145 Filatelie.

VIII C o l e c Ț i a d e r e p r o d u c e r i

Deputatul este inviolabil, 1859

753. Av. XXIV-IANUARIU. MDCCCLIX. Legendă semicirculară sub stelele Moldovei și a Țării Românești, așezate pe lauri și unite sub o corcană. C.l.e.
Rv. DEPUTATUL ESTE INVIOABILŪ ARTICOLULŪ XX.ALŪ CONVENTII. Legendă pe cinci rînduri. C.l.e.
M.C. 50 mm. Galvanoplastie. (II/11/40).

Notă. Piesele din colecțiile Cabinetului Numismatic, publicate în acest Caiet, au fost descrise de :

- Octavian Iliescu (nr. 1-33; 144-166; 437-447; 586-592);
- Elena Isăcescu (nr. 448-585; 645 C);
- Mihai Gramatopol (nr.34-143; 167-436; 646-652)și
- Constanța Popescu (nr.593-645 A; 653-753).

Sigiliul lui Nicolae Bălcescu (nr.645 B) a fost prezentat de Cornelia Bodea, cercetător principal la Institutul de Istorie al Academiei R.P.R.

Comentariile aparțin autorilor care au descris materialul respectiv. Reproducerea fotografică au fost executate de către Ștefan Micloș și Dumitru Sima.

Intregul material a fost organizat și revăzut de Octavian Iliescu.

I.P.GRAFICA NOUA - Unitatea 2
Cda.10.997/1965

<https://biblioteca-digitala.ro> / <https://www.mnir.ro>

